

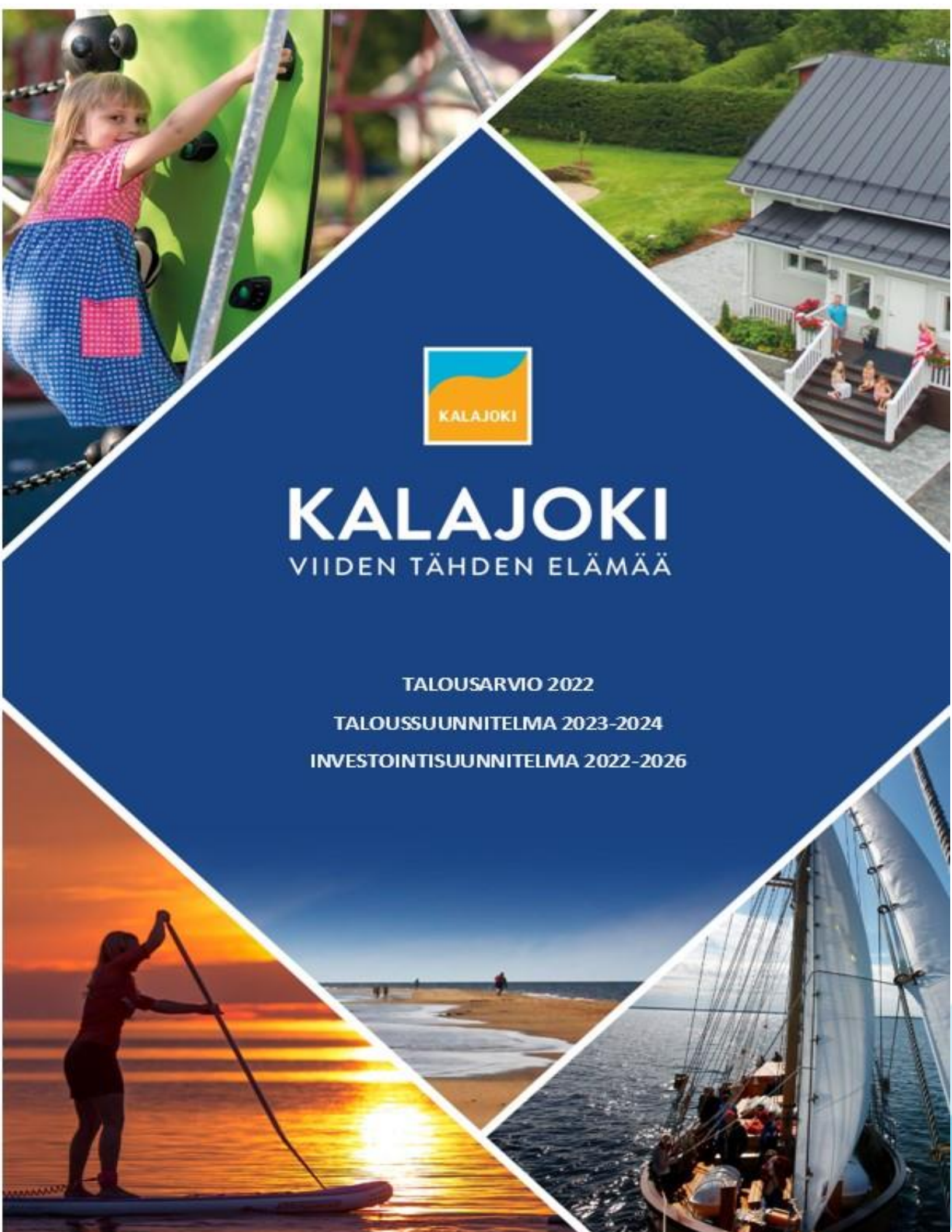
KALAJOKI

VIIDEN TÄHDEN ELÄMÄÄ

TALOUSARVIO 2022

TALOUSSUUNNITELMA 2023-2024

INVESTOINTISUUNNITELMA 2022-2026

Sisällysluettelo

1. YLEISPERUSTELUT JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ	5
1.1 Yleinen taloudellinen tilanne	5
1.2 Kuntatalouden kehitysnäkymät	6
1.2.1 Valtion toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen	7
1.2.2 Kalajoen talouden kehitysnäkymät	7
1.3 Kalajoki-konserni ja muutokset konsernirakenteessa	11
1.4 Kalajoen kaupungin organisaatio ja muutokset organisaatorakenteessa	12
1.5 Väestörakenne ja väestörakenteen muutokset	13
2. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS	16
2.1 Talousarvion rakenne	16
2.2 Talousarvion sitovuus	16
2.3 Tilivelvollisuus	19
3. KAUPUNKIKONSERNIN STRATEGIA JA OHJAUS	20
3.1 Liikunta- ja hyvinvointisuunnitelma	20
3.2 Kaupunkistrategia	21
3.3 Sitovat tavoitteet vuodelle 2022	23
3.4 Omistajapolitiikka ja ohjaus	30
3.5 Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma	30
3.5.1 Henkilöstön rakenne, määrä ja arvio kehityksestä	30
3.5.2 Henkilöstösuunnitelma	31
3.5.3 Avoimet virkojen ja toimien periaatteet	31
3.5.4 Vuosilomien myöntäminen	32
3.5.5 Uudet toimet ja virat sekä muutokset	32
3.6. Hankintojen ohjaus	33
3.7 Kalajoen konsernin merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot	33
4. KÄYTTÖTALOUSOSA	35
4.1 Käyttötaloustehtävien yhteenveto	35
4.2 Hallintopalvelut	36
4.2.1 Kaupunginvaltuusto	38
4.2.2 Keskusvaalilautakunta	38

4.2.3 Tarkastuslautakunta	39
4.2.4 Konserniohjaus	40
4.2.5 Henkilöstöohjaus	41
4.2.6 Talousohjaus	42
4.2.7 Yleishallinto	44
4.2.8 Tietohallinto	45
4.3 Kehittämispalvelut	46
4.3.1. Elinkeinopalvelut	47
4.3.2 Maaseutupalvelut	48
4.3.3. TYÖLLISYYSPALVELUT	50
4.4 Sivistyspalvelut	51
4.4.1 Hallinto sivistyspalvelut	53
4.4.2.Varhaiskasvatuspalvelut	54
4.4.3 Opetuspalvelut	56
4.4.4 Kalajoki Akatemia	58
4.4.5 Kehittämis- ja kansainvälisyyspalvelut	60
4.5 Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	61
4.5.1 Hallinto- ja toimistopalvelut	64
4.5.2 Terveystyöpalvelut	65
4.5.3 Sosiaalipalvelut	68
4.5.4 Ympäristöterveydenhuolto	71
4.6 Tekniset palvelut	74
4.6.1 Hallinto tekninen lautakunta	75
4.6.2 Maankäyttöpalvelut	76
4.6.3 Tilapalvelut	78
4.6.5 Kuntatekniikka	82
4.4.6 Ympäristöohjaus	84
5. TUOSLASKELMAOSA	86
5.1. Tuloslaskelma	86
5.2 Tuloslaskelma 2022	87
5.3 Tuloslaskelma 2022–2024	88

5.4 Taseyksikön vaikutus kaupungin tuloksen ja rahoituksen muodostumiseen	89
6. RAHOITUSOSA	90
7. INVESTOINTIOSA	93
7.1 Investoinnit.....	93
8. VIEMÄRILAITOS	100
9. KESKEISET TYTÄRYHTIÖT	103
Kalajoen Lämpö Oy.....	103
Kalajoen Kuitu Oy	103
Koy Kalajoen Vuokra-asunnot	104
Kalajoen Hiekkasärkät Oy.....	104
Kalajoen Satama Oy	105
LIITTEET	106
Jäsenyydet järjestöissä ja liitoissa	106
Kokouspalkkiot	106

1. YLEISPERUSTELUT JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Vuodet 2020 ja 2021 ovat jäämässä historiaan Covid-19-pandemian vuosina monesta eri näkökulmasta katsottuna. Talouden näkökulmasta pandemia johti maailmantalouden syvään taantumaa vuonna 2020. Maailmantalous on kuitenkin elpynyt nopeasti finanssipoliittisen elvytyksen, patoutuneen kulutuskysynnän purkautumisen sekä rokotusten ansiosta. Maailmantalouden arvioidaan kasvavan 6,1 prosenttia vuonna 2021 ja 4,7 prosenttia vuonna 2022. Euroalueen talous on lähtenyt nopeaan kasvuun rajoitusten keventyessä sekä palveluiden kysynnän vahvistuessa. Kokonaistuotanto saavuttanee vuoden 2019 tason jo vuoden 2021 lopulla. Euroalueen talouden arvioidaan kasvavan 4,9 prosenttia vuonna 2021 ja 4,7 prosenttia vuonna 2022.

Suomen talous on lähtenyt toipumaan covid-19-pandemian aiheuttamasta taantumasta ja BKT:n arvioidaan kasvavan 3,3 prosenttia v. 2021 ja 2,9 % v. 2022. Julkisen talouden alijäämä pienenee ensi vuonna voimakkaasti, kun talouden toipuminen ja nopea työllisyyskasvu lisäävät verotuloja ja pienentävät työttömyysmenoja. Myös covid-19-epidemiaan liittyvän rahankäytön ja tukitarpeen väistyminen vahvistavat julkista taloutta. Talouden väliaikainen elpyminen ei kuitenkaan poista rakenteellista julkisen talouden epätasapainoa. Valtionhallinto on koko ennustejakson ajan julkisen talouden sektoreista alijäämäisin. Julkisen talouden velka suhteessa BKT:een näyttää väliaikaisesti tasaantuvan runsaaseen 73 %:iin poikkeuksellisen alhaisen korkotason tukemana.

Vuonna 2023 BKT:n kasvu hidastuu 1,4 prosenttiin, mikä on edelleen keskipitkän aikavälin kasvua nopeampaa. Työllisyyden ennustetaan lisääntyvän v. 2022 puolitoista prosenttia, kasvun sen jälkeen hidastuvan, mutta työllisyysaste nousee runsaaseen 74 %:iin v. 2023. Ansioiden nousun ja työllisyyden kasvun myötä palkkasumman ennakoitaan kiihtyvät lähes 4 prosentin vuosittaiseen nousuun vuosina 2022–2023. Samaan aikaan kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitatun inflaation arvioidaan kiihtyvän 1,6 ja 1,7 prosenttiin. Palkkojen nousu välittyy vähitellen erityisesti palveluiden hintoihin.

Yllä kuvatut keskeiset talouden ennusteluvut on esitetty alla taulukossa vuosilta 2018–2022.

Taulukko 1. Talouden keskeiset ennusteluvut

	2018	2019	2020	2021	2022
BKT:n arvo, mrd €	233,7	240,6	236,2	248,9	260,9
BKT määrän muutos %		1,3	-2,9	3,3	2,9
Työttömyysaste, %	7,4	6,7	7,7	7,8	6,8
Työllisyysaste, %	71,7	71,6	70,7	72,4	73,6
Kuluttajahintaindeksi, muutos%	1,1	1,0	0,3	1,8	1,6
Pitkä korko, 10 v, %	0,7	0,1	-0,2	-0,1	-0,1

1.2 Kuntatalouden kehitysnäkymät

Viimeiset kaksi vuotta ovat olleet kuntataloudessa hyvin poikkeukselliset. Vuoden 2019 ennätysellisen heikosta tilanteesta kuntatalous päätyi talousluvuilla mitattuna vuonna 2020 varsin hyvään tilanteeseen. Viime vuoden hyvään tulokseen vaikutti erityisesti valtion kunnille osoittama tuki, joka ylitti selvästi kuntataloudelle koronaepidemiasta vuonna 2020 aiheutuneet taloudelliset menetykset. Koronakriisin varjostaessa talouskehitystä kunnat ovat historiallisen suuren muutoksen edessä. Sosiaali- ja terveystaloudet sekä pelastustoimi siirtyvät vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden vastuulle. Muutoksella on suuria vaikutuksia kuntien tehtäviin ja talouteen. Lisäksi hallitus päätti puoliväliriihessä keväällä 2021 jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille.

Kuntatalouden suurin ongelma on ollut jo pitkään tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Valtiovarainministeriön laatiman kuntatalouden kehitysarvion perusteella vuosi 2022 näyttää kuntataloudessa vaikealta menojen kasvaessa tuloja nopeammin. Koronaepidemiasta aiheutuvien lisäkustannusten arvioidaan vähitellen poistuvan, mutta myös valtion tukitoimet, kuten yhteisöveron korotettu jako-osuus ja valtionosuuslisäykset, poistuvat. On kuitenkin todennäköistä, että koronatautilanteesta aiheutuu terveydenhuollossa lisäkustannuksia jonkin verran myös ensi vuonna. Kuntatalouden kehitysarvioon näitä kustannuksia on sisällytetty 600 milj. euroa. Kuntien kustannustason nousuksi arvioidaan ensi vuonna 2,5 prosenttia. Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset ovat katkolla helmikuun lopussa 2022. Henkilöstökulut muodostavat kuntasektorin suurimman kuluerän, ja siksi kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kehitykselle. Työmarkkinoiden kireys näkyy jo kuntasektorilla, ja monilla aloilla ja ammattiryhmissä on pulaa työvoimasta. Kuntatalouden toimintakatteen ennakoitaan heikkenevän voimakkaasti, sillä toimintamenot kasvavat ja lisäksi toimintatulojen arvioidaan laskevan yli 5 prosenttia.

Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä vaihtelee vuosina 2022–2025 merkittävästi. Vuonna 2021 negatiivisen vuosikatteen kuntien määrän arvioidaan pysyvän hyvin pienenä, mutta tilanne heikkenee selvästi vuonna 2022, jolloin negatiivisen vuosikatteen kuntia arvioidaan olevan yli 20. Aikaisempien vuosien tapaan negatiivisen vuosikatteen kunnat ovat pääosin pieniä, alle 5 000 asukkaan kuntia.

Vuonna 2020 kuntien ja kuntayhtymien lainamäärä asukasta kohden oli 3 448 euroa ja 3 352 euroa vuonna 2019. Vuosituhannen alussa eli vuonna 2000 kuntien asukaskohtainen lainamäärä oli 746 euroa. Tällä vuosituhannella asukaskohtainen lainamäärä on lähes viisinkertaistunut.

Vuoden 2022 tuloveroprosenttia nosti 16 kuntaa ja laski 12 kuntaa sekä 281 kuntaa piti sen ennallaan. Veroprosentteja nostaneissa kunnissa asuu yhteensä vajaat 116 000 asukasta, joten korotus koskee pientä osaa väestöstä. Vuodelle 2022 määrätystä veroprosenteista korkein on 23,50 prosenttia ja alhaisin 16,50 prosenttia, mitkä tasot pysyvät ennallaan. Keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2022 on 20,01.

1.2.1 Valtion toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen

Merkittävin kuntatalouteen valtion toteuttama tekijä on soteuudistus, jota on käsitelty kohdassa "Kalajoen talouden kehitysnäkymät".

Kuntatalousohjelman mukaan valtion toimenpiteet lisäävät vuonna 2022 kuntien menoja nettomääräisesti noin 60,1 milj. eurolla ja vähentävät kuntien tuloja yhteensä noin 1,1 mrd. eurolla. Näin ollen valtion toimenpiteet heikentävät kuntataloutta vuonna 2022 arviolta noin 1,2 mrd. eurolla, missä on syytä huomioida, että vuoteen 2021 kohdistui poikkeuksellisia kertaluonteisia koronatukia, jotka päättyvät. Uusiin ja laajeneviin tehtäviin kunnat saavat 100 prosentin valtionrahoituksen.

Verrattuna vuoden 2021 varsinaiseen talousarvioon peruspalvelujen valtionosuudet kasvavat vuonna 2022 noin 290 milj. eurolla. Valtionosuuden kasvua vuonna 2022 selittävät ennen kaikkea hallituksen kevään 2021

kehysriihessä päättämä 246 milj. euron erillinen valtionosuuden korotus sekä vuoden 2022 indeksikorotus (2,5 %), joka on noin 188 milj. euroa. Kuntien uudet ja laajenevat tehtävät lisäävät valtionosuutta noin 116 milj. eurolla. Näistä syistä myös Kalajoen kaupungin valtionosuus kasvaa reilun 2 M€ vuodelle 2022 ollen 38,65 M€ (+2,2 M€). Kasvu näkyy mittavimmin ikärakenteen tuomassa laskennallisessa valtionosuudessa. Myös verotulojen tasaus ja veromenetysten kompensatio kasvavat.

Peruspalvelujen valtionosuuteen vuonna 2022 vaikuttavat uudet ja laajenevat tehtävät:

- Vanhuspalvelulain muutos (hoivahenkilöstön vähimmäismitoitus); 43,7 milj. euroa (kokonaistaso 96,5 milj. euroa)
- Asiakasmaksulain uudistus; 28,0 milj. euroa (kokonaistaso 45,0 milj. euroa)
- Lastensuojelun jälkihuollon laajennus; 12,0 milj. euroa (kokonaistaso 36,0 milj. euroa)
- Seulontaohjelman laajennus; 10,0 milj. euroa
- Oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen (kuraattorien vähimmäismitoitus); 8,4 milj. euroa Varhaiskasvatuksen tuki; 6,25 milj. euroa
- Lastensuojelun vähimmäishenkilöstömitoitus (sosiaalityöntekijät); 4,8 milj. euroa
- Oppivelvollisuuden laajentaminen; 2,8 milj. euroa (kokonaistaso 9,7 milj. euroa)
- Sairausvakuutuslain muutos (kuntoutustarpeen arvioinnin kehittäminen), 1,0 milj. euroa

Valtion talousarvioesitykseen sisältyy lisäksi ehdotus 2 milj. euroa kertaluonteisesta valtionosuuden lisäyksestä liittyen kuntien velvollisuuteen osallistua sote-uudistuksen valmisteluun.

1.2.2 Kalajoen talouden kehitysnäkymät

Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat kehittyneet menojen kehitystä huomattavasti hitaammin. Kalajoen toimintatuotot ovat kuitenkin kuntien keskimääräistä tasoa korkeammat, missä näkyvät tonttien vuokratulot, palvelujen myynti muille organisaatioille sekä vireä hanketoiminta. Toimintatuottoja odotetaan vuoden 2022 talousarviossa kertyvän 21,9 M€ (-0,5 M€, -2,2 % TA2021 verrattuna). Tilinpäätöksessä 2020 toimintatuottoja kertyi 21 M€ ja tilinpäätöksessä 2019 22 M€. Hyvinvointialueelle toimintojen siirtymisen jälkeen toimintatuotot puolittuvat, vaikkakin hyvinvointialue vuokraa sote-kiinteistöt, joista tulee nykyisten ulkoisten vuokrien lisäksi lisää ulkoisia toimintatuottoja. Kiinteistöistä jää ylläpito- ja kunnossapitomenot kunnille.

Toimintamenot

Toimintamenoihin on varattu yli 98 M€. Vuoden 2021 alkuperäisessä talousarviossa menoihin varattiin 94,9 M€, mutta talousarviomuutosten jälkeen 97,3 M€. Erityisesti vuonna 2021 kasvoi erikoissairaanhoidon. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä toimintamenoihin käytettiin 93,3 M€ ja tilinpäätöksessä 2019 90,5 M€. Menojen kasvu 2019–2022 on siis 7,5 M€, ollen 8,3 %:ia. Menokehitysarvio 2020–2021 on 4 M€, yli 4 %:ia. Vuoden 2022 menoja kasvattaa sivistyslautakunnan alainen toiminta, erityisesti perusopetus. Perusopetuksessa tuen tarve on lisääntynyt mittavasti, mikä näkyy pienryhmien ja erityisopetuksen tarpeena. Sotemenojen kasvua pyrittiin hillitsemään, sillä sotemenojen kasvu heikentää jäljelle jäävän toiminnan rahoitusta.

Verotulot

Verotulot ovat kasvaneet viime vuosina ilahduttavan hyvin. Kalajoen kaupunki nosti tuloveroprosenttiaan 1 prosenttiyksiköllä vuodelle 2019. Tuloveroprosentin noston lisäksi merkityksellistä on myös kunnallisveroa vastaavan tulon kasvu. Vuonna 2010 tuo tulo oli 145 M€, kun se vuonna 2020 oli jo 171 M€. Ansiotulot ovat siis kasvaneet merkittävästi ja nostaneet Kalajoen tuloverokertymää. Tuloveroa kertyi vuonna 2010 26,7 M€ ja vuonna 2020 36 M€. Verotulojen pohjana olevat ansiotulot kasvavat myös tulevana vuosina. Tulovero-odotus vuodelle 2021 on 36,7 M€. Kiinteistöveroja kertyi 2010 vuonna 1,7 M€ ja vuonna 2020 4,9 M€. Tästä kasvusta tuulivoiman osuus on n. 1,8 M€ eli noin puolet. Tuulivoima on kiinteistöveron näkökulmasta erittäin merkityksellinen erä. Kiinteistövero on myös kasvanut mittavasti: vuonna 2014 vapaa-ajan asunnoista kertyi kiinteistöveroa 0,38 M€, nyt n. 0,5 M€ ja vakituisista asuinnoista vuonna 2014 0,8 M€, nyt 1,2 M€.

Yhteisöveron jako-osuus on kuntien heikoimpia. Yhteisöveroa kertynee vuonna 2022 n. 2 M€. Sitä kertyi vuonna 2010 yli 2,3 M€. Tähän vaikuttaa kuntien jako-osuus, kaikkien yritysten tulos sekä Kalajoen yhteisöjen tulokset.

Kiinteistöverotus uudistuu ja uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2023 verotuksessa. Hallituksen on tarkoitus antaa siitä esitys vielä vuoden 2021 aikana. Kiinteistöverotusta on tarkoitus uudistaa niin, että verotusarvot vastaisivat paremmin alueen hintatasoa ja rakentamiskustannuksia. Uudistuksen tavoitteena ei ole nostaa tai laskea kiinteistöveroa, mutta verorasitus jakautuisi osin uudella tavalla eri kiinteistöjen kesken. Koska kiinteistöjen verotusarvot keskimäärin valtaosin nousisivat etenkin maapohjan osalta, on kuntien kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajoja tarkoitus vastaavasti alentaa.

Kuntien verotus muuttuu merkittävästi vuoden 2023 alusta lukien, jolloin hyvinvointialueet aloittavat toimintansa. Hyvinvointialueiden rahoitusmalli vaikuttaa kuntien tulo- ja yhteisöveroihin. Kuntien vuoden 2023 tuloveroprosentista säädetään lailla sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta (29.6.2021/616 §55) niin, että kunnanvaltuuston on määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä samalla prosenttiyksiköllä kaikissa kunnissa. Vähennyksen suuruus on syksyn 2021 arvion mukaan 12,39 prosenttiyksikköä, joka tarkentuu hyvinvointialueuudistuksen valmistelun edetessä. Kuntien tuloveroprosentista vähennettävä osuus kasvattaa vastaavasti valtion verotusta, joten kansalaisten

verorasitus pysyy ennallaan. Kuntien osuutta yhteisöverosta pienennetään yhdellä kolmasosalla ja valtion osuutta kasvatetaan vastaavasti.

Valtionosuudet

Valtionosuutta odotetaan kertyvän 38,6 M€, missä on mittava kasvu vuodesta 2021. Valtionosuuksia käsiteltiin jo kohdassa "valtion toimenpiteiden vaikutus". Valtion tehtävälisäysten vaikutus on Kalajoelle n. 0,3 M€. Mittavimmin valtionosuus kasvaa ikärakenteen ja sairastavuuden laskennallisten kustannusten osalta. Nyt valtionosuuden määrä on yhä riskisempi hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa.

Tuleva kehitys

Kaupungin talouden tilanne on jatkunut vahvana voimakkaasta investointiajanjaksosta huolimatta. Taloutta merkittävimmin haastava asia on kesällä 2021 päätetty sosiaali- ja terveystalouden uudistus sekä kustannusten mittava kehitys, jota on käsitelty muuallakin talousarviossa 2022. Eduskunta on hyväksynyt sote- ja pelastustoimen uudistuksen keskeiset lait (EV 111/2021) ja presidentti Niinistö on vahvistanut ne 29.6.2021. Lait tulevat voimaan porrastetusti. Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.7.2021. Osa säännöksistä tulee voimaan 1.3.2022 uusien aluevaltuustojen aloittaessa toimintansa. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä vastaava siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Soteuudistuksessa koko julkinen sosiaali- ja terveydenhuolto uudistetaan. Samalla uudistetaan pelastustoimen palvelut. Nykyisin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä vastaavat kunnat ja sairaanhoitopiirit. Tulevaisuudessa hyvinvointialueet ovat vastuussa siitä, että saat tarvitsemasi sosiaali- ja terveystalouden palvelut sekä pelastustoimen palvelut. Kunnat vastaavat jatkossakin muun muassa päivähoidosta, opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista. Hyvinvointialueiden toiminta ja uudet järjestämistä vastuut alkaisivat 1.1.2023. Soteuudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien toimintaan ja talouteen. Se vaikuttaa muun muassa kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen, verotusoikeuteen ja valtionosuusjärjestelmään, omaisuuteen, velkoihin ja sopimuksiin sekä henkilöstöön

Kalajoen kaupunki on tuottanut sote-palvelut keskimääräistä edullisemmin. Sote-palveluiden tuottaminen on vuonna 2020 maksanut keskimäärin Manner-Suomessa 3 632 €/as, Pohjois-Pohjanmaalla 3 634 €/as ja Kalajoella 3 581 €/as. Vuonna 2019 Kalajoki tuotti palvelut lähes 250 € keskimääräistä edullisemmin. Uudistuksessa siirretään hyvinvointialueelle nettomenot sekä laskennallisesti sote-palveluita ja pelastustoimeja vastaavat verotulot ja valtionosuudet. Koska Kalajoki on ollut tehokas palveluntuottaja, siirrossa huomioidaan yhtäläisin perustein verotulojen ja valtionosuuksien siirtyminen hyvinvointialueelle (ml. verotulojen tasaus), Kalajoelta siirtyä tuloja hyvinvointialueelle menoja enemmän.

Uudistuksen vaikutuksen laskenta on kompleksinen. Kaikki rahoituslaskelmat ovat edelleen alustavia ja niihin liittyy poikkeuksellista epävarmuutta koronaepidemian vaikutusten takia. Laskelmia päivitetään vielä useampaan kertaan ennen lopullista laskentaa. Lopullinen laskenta tehdään sote-uudistuksen voimaantuloa edeltävän vuoden tasossa. Jäljelle jäävän kunnan rahoitukseen vaikuttavat tilinpäätökset 2021 ja 2022. Valmistelussa kannustetaan siihen, että kunnat pystyisivät hillitsemään sote-menojensa kasvua. Tämä vaikuttaa jäljelle jäävän kunnan rahoitukseen, sillä valtionosuusjärjestelmään esitetään toistaiseksi pysyvää, sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutoksen rajoitinta. Rajoittimen suuruus on symmetrisesti 60 prosenttia eli kunnan vastuulle jää sekä positiivisesta että negatiivisesta muutoksesta 40 prosenttia.

Käytännössä se tarkoittaa, että mikäli kunta kasvattaa sote-menoja 1 M€ -> toistaiseksi pysyvä menetys valtionosuudessa on 400 000 € / vuodessa.

Kalajoen kaupunki selviää uudistuksesta vahvan taloutensa ansiosta. VM on arvioinut toukokuun 2021 laskelmassaan, että uudistuksella olisi Kalajoelle hieman alle 1 M€ taloutta heikentävä vaikutus. Oma laskenta taloussuunnitteluvuodesta 2023 osoittaa heikennystä hieman yli 1 M€. Oikeaan aikaan toteutettu veronkorotus vuodelle 2019 mahdollisti vuonna 2020 panostuksen hoivaan ja hoitoon sekä valmistautumista hyvinvointialueen tuomaan rahoituksen ja talouden tasapainon heikennykseen. Tuloveroprosenttia ei ollut tarpeen tarkistaa uudistuksestaan johtuvista syistä vuosille 2022 ja 2023. Ratkaisevaa on kuitenkin tukipalveluiden järjestäminen jatkossa sekä jäljelle jäävä organisaatio ja rahoituksen optimointi.

Kustannusten kehitys soteuudistuksen tuoman talouden haasteen kanssa sekä voimakas investointipaine 2018–2026 haastavat taloutta. Mikäli kustannuskehitys jatkuu siten, että toimintakate heikkenee yli 1 miljoonan vuosivauhtia, kääntyvät tilikaudet alijäämäisiksi. Talouden tilannekuva on seuraava:

- Vuodet 2021 ja 2022 vaikuttavat toteutuvan selvästi ylijäämäisinä
- Sote-uudistuksen toteutuessa 2023 taloustilanne säilyy hyvänä edelleen verotilitysten ansiosta hetkellisesti
- Talouden perusura on uudistuksen jälkeen heikkenevä. Vuodesta 2026 lähtien talous kääntyy alijäämäiseksi.
- Toimintakate kasvuvauhti noin 1 miljoona euroa/vuosi uudistuksen jälkeen
- Jakson lopussa taseeseen on kertynyt huomattavasti ylijäämää, mutta samalla poistoja suurempien investointien ansiosta lainakanta on kasvanut.

Talouden tilannekuva osoittaa, että kustannusten voimakkaan kehityksen ja kovan investointipaineen kasvattaessa poistoja myös 2025–2026, tilikaudet uhkaavat kääntyä alijäämäiseksi. Kustannuskehityksen taittamiseksi tulee tehdä aktiivisia toimia.

Taulukko 2. Talouden laskennallinen ennuste 2022–2026.

Talouden ennuste	TA22	TS23	TS24	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	21,96	11,39	11,20	11,26	11,32
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
TOIMINTAKULUT	-98,07	-45,15	-45,55	-46,46	-47,39
TOIMINTAKATE	-75,88	-33,51	-34,10	-34,95	-35,82
VEROTULOT	44,19	24,89	25,14	25,44	25,64
VALTIONOSUUDET	38,65	15,90	15,90	15,90	15,90
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
VUOSIKATE	7,11	7,42	7,08	6,52	5,85
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5,42	-5,91	-6,11	-6,11	-6,11
TILIKAUDEN TULOS	1,70	1,51	0,97	0,42	-0,26
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1,75	1,56	0,97	0,47	-0,20

Lainamäärä lisääntyy vuoteen 2025 asti n. 4–5 M€ vuosivauhtia oletuksella, että vuosikate toteutuu vähintään suunnitellusti. Mikäli investointitaso laskee vuosikatteen alle vuonna 2026, lainamäärää voidaan lähteä tasapainottamaan.

Taulukko 3. Lainamäärän kehitysarvio.

Velka- ja vastuuarvio 2020–	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026
Lainamäärä	39,75	44,20	48,15	51,55	55,45	59,95	55,95
Kiinteistöleasing	23,00	23,00	22,30	21,60	20,90	20,20	19,50
Yhteensä velat ja vastuut M€	62,75	67,20	70,45	73,15	76,35	80,15	75,45
Brutto vastuut ja velat €/as	5 060	5 419	5 681	5 899	6 157	6 464	6 085
Kuntien vastuut ja velat 2020	4 371						
Bruttovelat €/as	3 206	3 565	3 883	4 157	4 472	4 835	4 512
Kunnat keskimäärin 2020 €/as	3 458						

Talousarvion laadintahetkellä kiinteistöleasing on edelleen sopimusvastuuna, mutta sen leasingvuokra käynnistyy vuoden 2020 aikana ja vastuu pienenee. On kuitenkin huomioitava, että 20 v vuokra-ajan jälkeen Kalajoen kaupungilla on n. 8 M€ lunastusvastuu, mikä nostaa sen hetken lainamäärää.

1.3 Kalajoki-konserni ja muutokset konsernirakenteessa

Kalajoen kaupungin konserniohje on päivitetty vuoden 2020 aikana. Himangan Matkailu Oy on purettu vuoden 2021 aikana.

Konserniyhtiöille asetetut tavoitteet on esitetty talousarviokirjan alussa. Kaupunkikonsernille on asetettu konsernistrategiassa tavoitteet vuosikatteen ja lainamäärän osalta. Konsernistrategiassa on lisäksi määritelty, että talouden tasapainotusohjelma laaditaan, mikäli kaupunkikonsernin bruttovelka on keskimäärin viiden vuoden ajanjaksolla enintään valtakunnan konsernivelelän keskimääräisessä tasossa, kuitenkin enintään 5500 euroa asukasta kohti.

Kaupunkikonsernien keskimääräinen lainakanta on 6 560 € /as. Vuosien 2019 ja 2020 aikana kuituverkon rakentaminen sekä Kalajoen Satama Oy:n toteuttamat investoinnit ovat lisänneet konsernivelelkaa. Konsernin lainakanta on 31.12.2020 5 342 €/as. Konsernin lainakanta kasvaa tulevien vuosien aikana. Arvio on, että konsernistrategiassa asetettu tavoite bruttovelan määrästä 5 v. ajanjaksolla lähtee ylittymään taloussuunnitteluvuosina, sillä investointipainetta on sekä emokaupungilla että konserniyhtiöillä. Konserniin yhdistellään osuudet kuntayhtymistä, joiden lainakannan kehitystä on vaikea arvioida. Kuntayhtymistä poistuvat v. 2023 alkaen sairaanhoitopiirit.

1.4 Kalajoen kaupungin organisaatio ja muutokset organisaatorakenteessa

Talousarviossa on huomioitu jo pitkälle soteuudistuksen jäljelle jäävä organisaatorakenne. Kaupunginvaltuusto on 3.11.2020 §79 käsitellyt hyvinvointipalveluiden organisaatiota ja päättänyt, että hyvinvointipalvelujen toimintojen organisaatiouudistus toteutetaan 1.1.2022 alkaen siten, että hyvinvointipalvelut jaetaan sivistyspalveluihin ja sosiaali- ja terveystalouteen. Organisoituminen erillisiin palvelualueisiin lisää kustannuksia talousarviossa 2022 mm. johtamisresurssien osalta.

Vuonna 2022 palvelualueet ovat:

- hallintopalvelut
- kehittämisspalvelut
- sivistyspalvelut
- sosiaali- ja terveystalout
- tekniset palvelut.

Hallintopalveluihin on siirretty kuntaan jäävät vammais- ja vanhusneuvostot. Kehittämisspalveluihin on siirretty sosiaali- ja terveystalousta kuntaan jäävä työllisyyspalveluiden palvelualue. Sivistyspalveluihin on perustettu hallinnon palvelualue. Ympäristöterveydenhuollon osalta tuleva järjestämisuoto on vielä epäselvä ja se on yhä sosiaali- ja terveystalouksissa, vaikkakin talousarvion laadintahetkellä on oletus, että

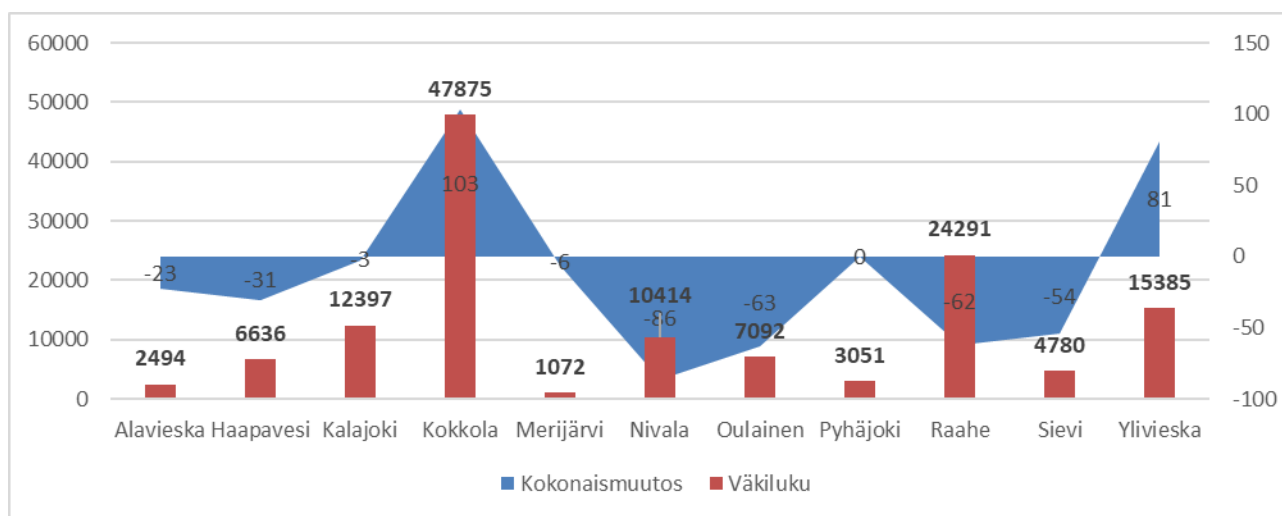
se jää kunnan toiminnaksi. Lisäksi sosiaali- ja terveystalouteen on uutena palveluyksikkönä eriytetty vammaispalvelut.

Taloussuunnitteluvuosien arvioinnissa on huomioitu hyvinvointialueelle siirtyvät sosiaali- ja terveystaloutta ja palo- ja pelastustoimi sekä lomituspalveluiden siirtyminen Toholammin kunnan vastuulle. Niiden osalta käyttötalouteen ei ole varattu tuloja eikä menoja vuodesta 2023 alkaen.

Talousarviossa on otettu huomioon Kalajoen kaupungin toiminnan ja palvelujen lisäksi isäntäkuntana toimiminen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa Merijärven kunnalle. Vuoden 2020 alusta Merijärven kunta otti varhaiskasvatuksen omaksi toiminnakseen. Kalajoki toimii isäntäkuntana lisäksi ympäristöterveydenhuollon palveluissa Merijärven, Pyhäjoen ja Siikajoen kunnille sekä Raahen kaupungille. Lomituspalveluissa on otettu huomioon palvelujen tuottaminen ja järjestäminen Kalajoen lisäksi Alavieskan, Merijärven ja Pyhäjoen kunnille sekä maaseutuhallinnon palvelujen tuottaminen Alavieskan, Merijärven, Pyhäjoen ja Siikajoen kunnille sekä Raahen kaupungille. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen vastuualueella asuu 13 800 asukasta ja ympäristöterveydenhuollon alueella runsaat 48 200 asukasta. Maaseutuhallinnon vastuualueen asukasluku on 50 900 asukasta ja lomituspalveluiden vajaat 19 800 asukasta.

1.5 Väestörakenne ja väestörakenteen muutokset

Alueen asukasluvun kehitys on ollut vaihteleva. Alueen kunnista kasvu-uralla ovat olleet Kokkola, Ylivieska ja Kalajoki. Kalajoen osalta syksyllä 2021 on tapahtunut notkahdus, jota todennäköisesti selittää opiskelijoiden siirtyminen koronarajoitusten väljennettyä ja etäopetuksen päättyessä kahden vuoden osalta (2020 ja 2021) opiskelupaikkakunnille.

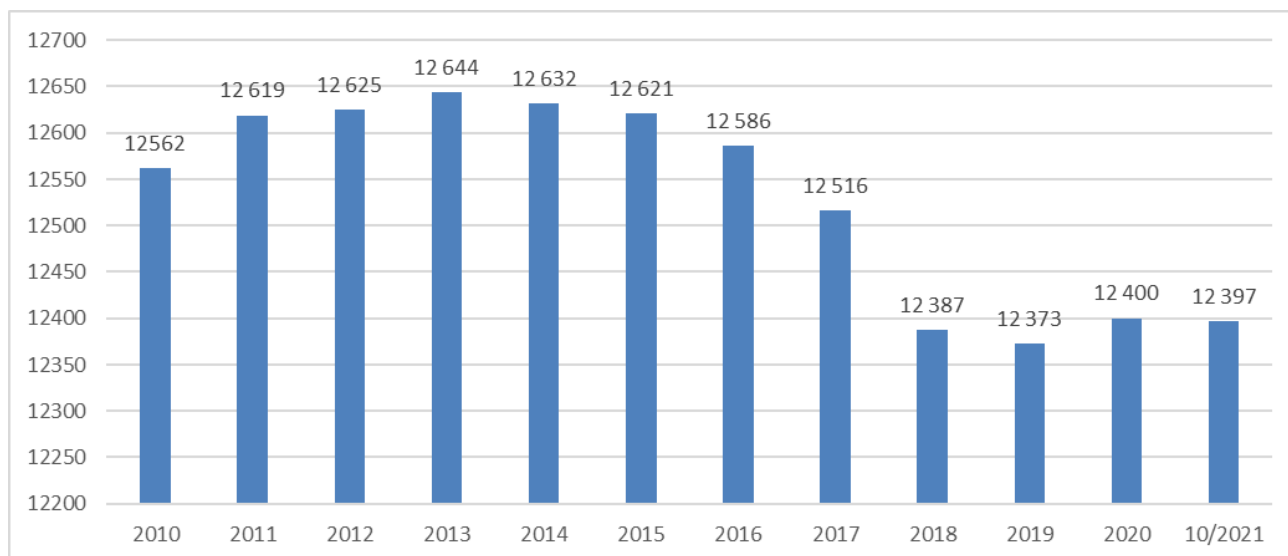

Kuva 1. Alueen asukaslut ja muutos vuoden alusta lokakuu 2021

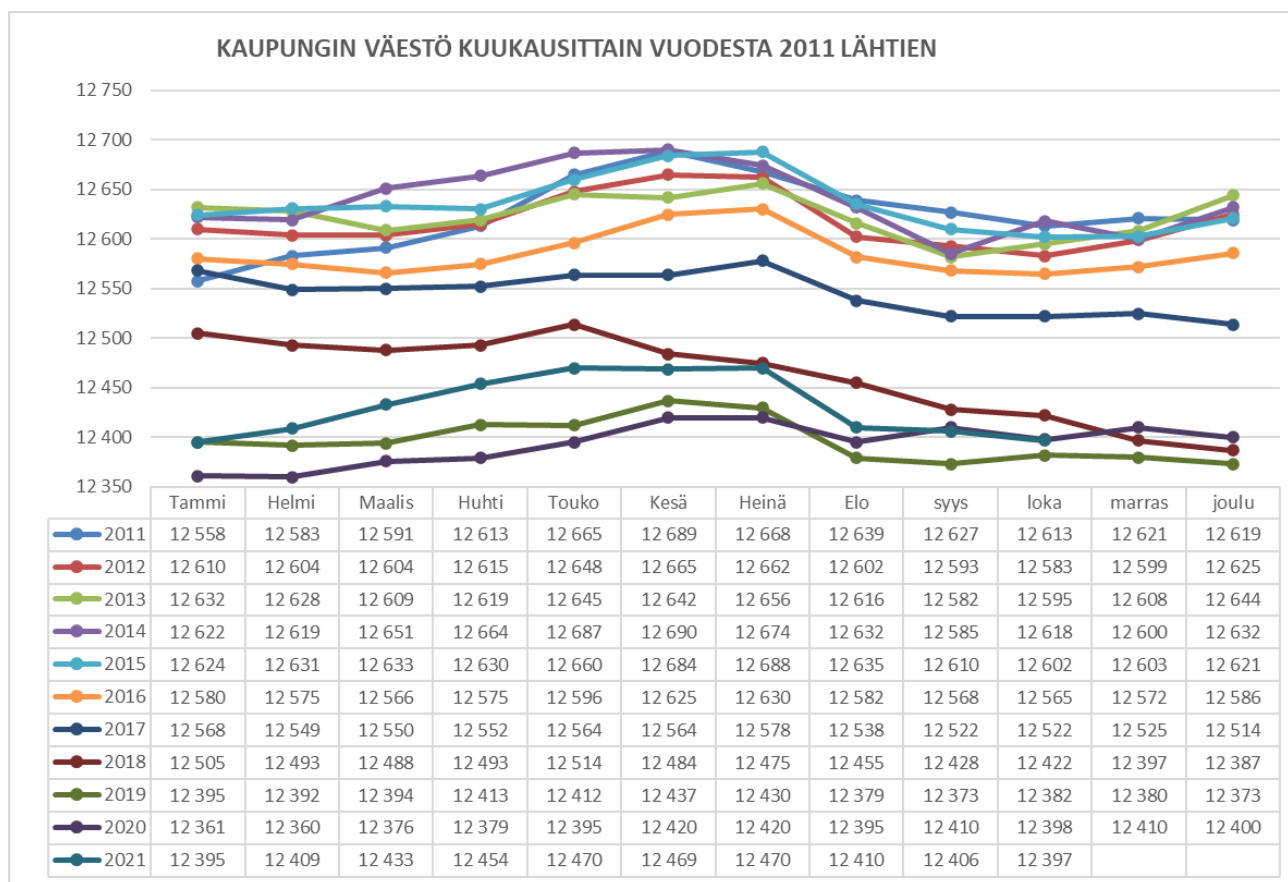
Kalajoen asukasluku 1.1.2021 oli 12 400. Lokakuun lopun asukasluku oli 12 397 (-3 asukasta). Vuoden aikana on syntynyt 106 uutta kalajokista. Luonnollinen väestönkehitys oli kuitenkin lokakuun lopun tilanteessa -1. Kalajoelle on muuttanut 399 asukasta ja poismuuttanut 434. Nettomaahanmuutto on ollut 35 positiivinen.

Kalajoen asukasluvun kehitys on ollut viime vuosina positiivinen. Pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna asukasluvun kehitys on vuosikymmenen alussa ollut positiivista, jonka jälkeen on tapahtunut pieni notkahdus.

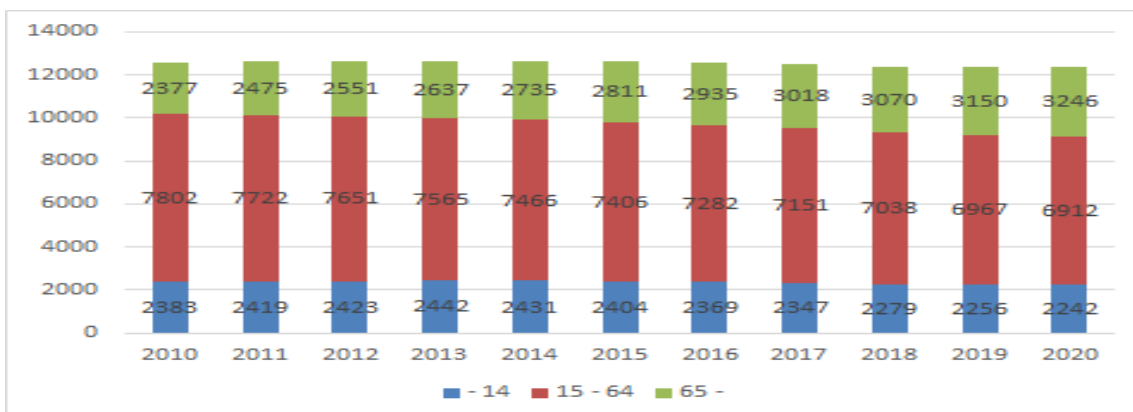

Kuva 2. Asukasluvun kehitys 2010–2020.

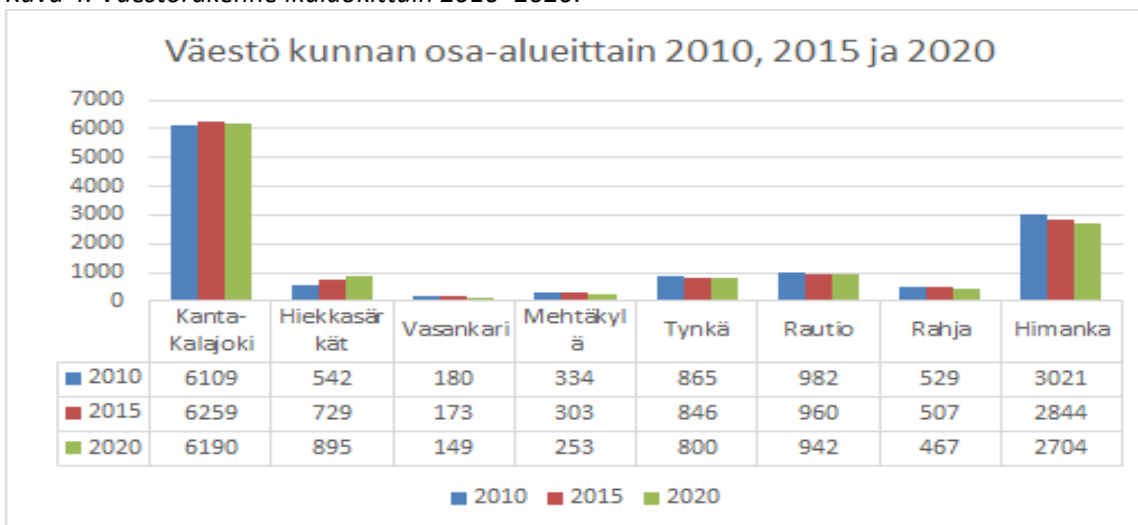

Kuva 3. Kalajoen asukasluvun kehitys 2011 alkaen kuukausittain

Tilastokeskuksen syyskuun 2021 väestöennusteen mukaan Kalajoella asukasluvun ennakoidaan laskevan ja ikääntyvän. Lasten, koulu-, lukio- ja työikäisten sekä eläkkeelle siirtyvien määrät laskevat. Yli 75-vuotiaiden määrän odotetaan kasvavan. Tämä kehitysennuste ei huomioi esim. naapurikunnan suurhankkeen vaikutuksia alueen kehitykseen eikä muitakaan kuntien omia kehitysnäkymiä, mutta perustuu trendilaskelmaan. Kehitysennuste on syytä ottaa huomioon tulevaisuuden ratkaisuisa. Väestörakenteesta 18,1 % on 0–14-vuotiaita, työikäisiä 55,7 % ja yli 65-vuotiaita 26,2 %. Alla olevasta kuvasta käy ilmi, että viimeisen kymmenen vuoden aikana sekä alle 14-vuotiaiden että työikäisten määrä on laskeva ja yli 65-vuotiaiden määrä on kasvava.

Kuva 4. Väestörakenne ikäluokittain 2010–2020.

Kuva 2. Väestö osa-alueittain. Väestö on kymmenen vuoden aikana kasvanut Kanta-Kalajoella ja Hiekkasärkillä.

Työllisyystilanne

Kalajoen työllisyystilanne on kehittynyt hetkellisen koronapandemianotkahduksen jälkeen hyvin ja jatkunut totutusti alueen parhaimpana. Lokakuun lopussa työttömyysaste Kalajoella oli 6,5 %, kun työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli Pohjois-Pohjanmaalla 10,0 %. Koko maassa työttömyysaste oli 9,8 %.

Kalajoen toimintaympäristöstä toteutetaan tilastojulkaisu kerran vuodessa. Tilastojulkaisu löytyy kaupungin sivuilta kohdasta "Talous ja Strategia". Suora linkki julkaisuun: Microsoft Power BI.

2. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS

2.1 Talousarvion rakenne

Kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus hyväksyy suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet. Talousarvion valmistelusta vastaa hallitus sekä kukin toimielin omalla tehtäväalueellaan. Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio muodostuu strategia- ja tavoiteosasta, käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta.

2.2 Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät menomäärärahat ja tuloarviot. Valtuustoon nähden määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia toimielin- ja palvelutasolla. Kaupunginhallitukseen nähden määrärahat ovat sitovia palvelualueetasolla. Lautakuntiin nähden määrärahat ovat sitovia palveluyksikkötasolla.

Määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia bruttoperiaatteella käyttötalousosassa. Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu.

Investointiosan tuloarviot ja määrärahat ovat sitovia bruttoperiaatteella. Investoinnin määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia valtuustoon nähden; kiinteä omaisuus, osakkeet ja osuudet, rakennusinvestoinnit, kuntatekniikka, viher- ja ulkoilualueet, liikelaitokset (viemärilaitos) ja irtaimisto. Edellisten sisällä tuloarviot ja määrärahat ovat sitovia investointikohteittain kaupunginhallitukseen nähden. Mikäli määrärahaa tai tuloarviota tulee siirtää kohteiden välillä, päättää siitä kaupunginhallitus. Tekninen lautakunta vastaa investointikohteittain toteutuksesta ja niistä investointikohteista, jotka on erikseen tekniselle lautakunnalle osoitettu.

Valtuusto antaa määrärahat ja tuloarviot kaupunginhallitukselle toimintakatteen jälkeisten rivien osalta. Tuloslaskelman sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja –menot, satunnaiset erät sekä tilinpäätössiirrot. Rahoituslaskelmaosa valtuusto antaa määrärahat ja tuloarviot kaupunginhallitukselle Investointia koskevien rivien jälkeen.

Talousarvion ja taloussuunnitelman tasapainotus

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan ”taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen

vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.”

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kuntalaki velvoittaa kuntaa huolehtimaan tulorahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä. Kunta, jonka kuluvan vuoden talousarvio on ylijäämäinen, voi tehdä alijäämäisen taloussuunnitelman. Suunnitelman alijäämäisyys ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin talousarvion laadintavuoden tasearvion mukainen kertynyt ylijäämä. Talouden tasapaino sisältää myös sen, etteivät kunnan sitoumukset ja niihin liittyvät riskit saa ylittää sen voimavaroja. Tämä edellyttää kuntakonsernin riskienhallinnan toimivuutta ja huomioon on otettava kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin tunnusluvut kahtena vuonna peräkkäin ovat täyttäneet seuraavat raja-arvot:

1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia
2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti
3. asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainojen ja vuokravastuiden määrän vähintään 50 prosentilla
4. kuntakonsernin laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Kalajoen kaupungin taloussuunnittelukausi on ylijäämäinen. Taseella on kertynyttä ylijäämää eikä tarvetta talouden tasapainottamiseen edellä mainituilla mittareilla ole. On kuitenkin huomioitava, että väestön ikääntymisen tuoma palvelutarpeen muutos sekä mahdollinen sote-uudistus ja korkeat investoinnit haastavat vuosikatteen riittävyttä pidemmällä tähtäimellä.

Talousarviomäärärahat	Sitovuus	Sitovuus	Toimintamenot	Toimintatulot
KÄYTTÖTALOUSOSA				
HALLINTOPALVELUT				
Valtuusto Toiminnan ohjaus ja arviointi	B		-130 440	0
Tarkastuslautakunta	B		-35 700	0
Keskusvaalilautakunta	B		-29 200	13 500
Kaupunginhallitus	B			
Konserniohjaus		B	-1 010 700	1 600
Henkilöstöohjaus		B	-1 008 336	262 000
Talousohjaus		B	-627 540	84 000
Yleishallinto		B	-585 560	2 800
Tietohallinto		B	-1 189 988	276 200
HALLINTOPALVELUT YHT.	B		-4 617 464	640 100
Kaavoitus- ja elinvoimalautakunta	B			

Talousarviomäärärahat	Sitovuus	Sitovuus	Toimintamenot	Toimintatulot
KEHITTÄMISPALVELUT				
Elinkeinopalvelut		B	-1 582 047	569 100
Maaseutupalvelut		B	-3 829 350	3 667 480
Työllisyyspalvelut		B	-773 200	267 500
KEHITTÄMISPALVELUT YHT.	B		-6 184 597	4 504 080
Sivistyslautakunta				
SIVISTYSPALVELUT				
Hallinto sivistyspalvelut		B	-304 300	100 000
Varhaiskasvatus		B	-5 539 660	283 200
Opetuspalvelut		B	-14 128 490	671 175
Kalajoki Akatemia		B	-2 352 620	623 770
SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ	B		-22 325 070	1 678 145
Perusturvalautakunta				
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT				
Hallinto- ja toimistopalvelut		B	-349 200	27 500
Sosiaalipalvelut		B	-18 618 730	5 851 858
Terveyspalvelut		B	-27 838 655	3 822 730
Ympäristöterveydenhuolto		B	-1 410 040	1 186 300
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	B		-48 216 625	10 888 388
Perusturvalautakunta				
ILMAN ERIKOISSAIRAANHOITOA			-30 206 025	9 344 688
ERIKOISSAIRAANHOITO			-18 010 600	1 543 700
Tekninen lautakunta	B			
TEKNISET PALVELUT				
Hallinto ja toimistopalvelut		B	-1 716 640	0
Maankäyttöpalvelut		B	-926 390	1 340 000
Tilapalvelu		B	-5 689 010	1 223 100
Ruoka- ja siivouspalvelut		B	-4 749 473	80 200
Kuntatekniikka		B	-3 188 260	1 528 480
Ympäristölautakunta	B			
TEKNISET PALVELUT				
Ympäristönohjaus	B		-460 150	330 000
TEKNISET PALVELUT YHT.	B		-16 729 923	4 501 780
KÄYTTÖTALOUS YHT.			-98 073 679	22 212 493
INVESTOINTIOSA				
KAUPUNGINHALLITUS				
Kiinteä omaisuus	B		-500 000	500 000
Osakkeet	B		-50 000	50 000
Irtaimisto	B		-200 000	0

Talousarviomäärärahat	Sitovuus	Sitovuus	Toimintamenot	Toimintatulot
TEKNINEN LAUTAKUNTA				
Rakennusinvestoinnit uudishankkeet	B		-3 700 000	364 667
Rakennusinvestoinnit perusparantaminen	B		-2 600 000	
Kuntatekniikka Viemäriulaitos	B		-400 000	
Kuntatekniikka Viher- ja ulkoilualueet	B		-1 665 000	571 500
Kuntatekniikka uudet kaava-alueet	B		-350 000	0
Kuntatekniikka perusparantaminen	B		-620 000	
Kuntatekniikka yhteishankkeet	B		-1 000 000	
INVESTOINNIT YHTEENSÄ			-11 085 000	1 486 167
TULOSLASKELMAOSA				
Verotulot	B			44 191 000
Valtionosuudet	B			38 651 100
Korkotulot	B			126 000
Muut rahoitustulot	B			427 000
Korkomenot	B		-300 000	
Muut rahoitusmenot	B		-120 000	
RAHOITUSTOIMINTA				
Tulorahoituksen korjaukset	B		-330 000	
Antolainojen muutokset				
Antolainojen lisäys	B		-2 000 000	
Antolainojen vähennys	B			250 000
Lainakannan muutokset				
Pitkäaik. lainojen lisäys	B			6 000 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	B		-4 050 000	
Lyhytaik. lainojen muutos	N			2 000 000
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Liittymismaksut+jälkikäteen maks. vo:t				200 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	N			414 919
YHTEENSÄ			-115 958 679	115 958 679

B=sitovuus bruttomääräraha/-tuloarvio,

2.3 Tilivelvollisuus

Kaikki luottamushenkilöt ovat tilivelvollisia lukuun ottamatta valtuutettuja. Seuraavat toimielinten esittelijät ja asianomaisen toimielimen tehtävälleen johtavat viranhaltijat: Kaupunginjohtaja, palveluvastaavat ja palvelualuevastaavat.

3. KAUPUNKIKONSERNIN STRATEGIA JA OHJAUS

3.1 Liikunta- ja hyvinvointisuunnitelma

Liikuntasuunnitelma 2019–2025

Kalajoen kaupungin uusi Liikuntasuunnitelma 2019–2025 on strateginen asiakirja, jota Hyvinvointipalvelut käyttävät vuosittain tausta-aineistona talousarvion ja taloussuunnittelun laadinnan yhteydessä (Kvalt 05.11.2019 § 80). Suunnitelma perustuu kuntalain (410/2015 § 22) mukaiseen laajaan liikuntapalveluiden käyttäjien kuulemiseen sekä keskeisten palvelualueiden asiantuntijoiden näkemyksiin, joiden pohjalta on suunnitelmassa esitetty liikuntapalveluiden ja olosuhteiden kehittämistoimenpiteitä sekä toimenpidekokonaisuuksia. Toimenpidekokonaisuudet sisältävät yli sata yksittäistä kehittämistoimenpidettä, joita kuntalaiset ja toiminnan järjestäjät ovat antaneet liikuntasuunnitelman tausta-aineiston keräämisen yhteydessä.

Toimenpiteet on priorisoitu niiden vaikuttavuuden perusteella. Vaikuttavuutta on arvioitu liikuntalain (390/2015 § 2) tavoitteiden näkökulmasta, painottaen liikuntalaissa määritettyjä kunnan tehtäviä (§ 5), joita ovat liikunta edellytysten luonti:

- 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioiden;
- 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta, sekä
- 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Toimenpiteiden toteuttamista tarkastellaan valtuustokausittain. Palveluiden käyttäjien kuulemisia (seurafoorumit / kyläraadit) jatketaan vuosittain, jonka jälkeen Kalajoki Akatemia tekee esityksen talousarvioon sisällytettävistä kuluieristä sekä esittää teknisille palveluille liikuntapaikkojen rakentamiseen ja kunnossapitoon kohdentuvista toimenpiteistä.

Hyvinvointisuunnitelma

Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen linjaukset kirjataan hyvinvointisuunnitelmaan, joka laaditaan valtuustokausittain ja tarkennetaan vuosittain. Hyvinvointisuunnitelman tarkoitus on ohjata kuntalaisten hyvinvointiin vaikuttavaa päätöksentekoa kuntatasolla, kaikissa palveluissa. Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ei ole yksinomaan sosiaali- ja terveydenhuollon vastuulla, vaan se tulee ottaa huomioon yhtä lailla esim. teknisen palvelun, liikunta- ja kulttuuripalveluiden ja opetus - ja varhaiskasvatuspalveluiden suunnitelmissa, päätöksissä ja toimenpiteissä. Hyvinvointisuunnitelman tulee olla osa kaupungin toiminta- ja taloussuunnittelua sekä niiden toimeenpanoa ja budjetointia. Hyvinvointisuunnitelman laatimiseen osallistuu moniammatillinen työryhmä, joka koostuu kaupungin virkamiehistä ja päätöksentekijöistä sekä kaupungissa toimivien oppilaitosten sekä kolmannen sektorin toimijoiden edustajista. Valtuustokausittain laadittavaan laajaan hyvinvointikertomukseen ja vuosittaiseen hyvinvointikertomukseen kootaan tiivis kuvaus johtopäätöksineen kunnan toteuttamasta hyvinvointipolitiikasta, väestön terveydestä ja hyvinvoinnista, väestöryhmien välisistä hyvinvointi- ja terveyseroista, terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttavien tekijöiden muutoksista, palvelujärjestelmän

toimivuudesta ja kyvystä vastata hyvinvointitarpeisiin, ehkäisevän työn kustannuksista ja mahdollisista vaikutuksista sekä tavoitteista ja toimenpiteistä.

3.2 Kaupunkistrategia

Vuoden 2022 talousarvio on laadittu vuoden 2021 konsernistrategian pohjalta. Uusi konsernistrategia on valmistelussa ja käsitellään kaupunginvaltuustossa alkuvuoden 2022 aikana. Uusi konsernistrategia ohjaa talousarvion 2023 valmistelusta eteenpäin.

ELINVOIMAINEN JA KASVAVA KALAJOKI

1. Kalajoki on Pohjois-Pohjanmaan eteläosan ja Keski-Pohjanmaan alueen houkuttelevin asuinpaikka ja työskentely-ympäristö
2. Kokonaisväestömäärämme kasvu on vahvaa. Kaupunkimme työikäisen väestön määrä säilyy vähintään vuoden 2015 tasolla seuraavan 10 vuoden ajan
3. Edistämme vaikuttavalla elinkeinopolitiikalla yritysten ja työpaikkojen syntyä, kasvua, kansainvälistymistä ja alueelle sijoittumista. Työpaikkojen bruttolisäys on noin 40 työpaikkaa vuosittain. Vastaamme elinkeinoelämän ja palvelutuotannon tarpeisiin nopeilla, joustavilla ja innovatiivisilla ratkaisuilla
4. Edistämme työllisyysasteen kasvua tasa-arvoisilla työnsaantimahdollisuuksilla naisille, miehille ja nuorille
5. Kalajoella luodaan vaihtoehtoja työllisyyteen maakuntauudistuksen toteutuessa

KESTÄVÄ TALOUS

1. Kaupunkikonsernin vuosikate on vuositasolla yli suunnitelmapoistojen
2. Kaupunkikonsernin nettovelka on keskimäärin viiden vuoden aikajaksolla enintään 4 000 euroa asukasta kohti
3. Kaupunkikonsernin bruttovelka on keskimäärin viiden vuoden ajanjaksolla enintään valtakunnan konserninelan keskimääräisessä tasossa, kuitenkin enintään 5 500 euroa asukasta kohti
4. Kalajoen kaupungin verotus ja julkisten palvelujen maksut suhteutetaan palvelutasoon siten, että ne ovat korkeintaan Pohjois-Pohjanmaan eteläosan ja Keski-Pohjanmaan alueen keskiarvossa
5. Euromääräinen velkamäärä voi tilapäisesti nousta yli keskimääräisen tavoitetason. Näissä tilanteissa käynnistetään talouden tasapainottamisohjelman laatiminen

YHTEISÖLLISYYS JA PÄÄTÖKSENTEKO

1. Kalajoki on haluttu yhteistyökumppani. Olemme mukana aktiivisesti sekä alueellisessa yhteistyössä että muissa yhteistyöverkostoissa
2. Edistämme yhteisöllisyyttä kaupungin toiminnoissa ja kaupunkirakenteen kehittämisessä yhdessä

yksityisen ja kolmannen sektorin sekä kylien kanssa

3. Kalajoen päätöksenteko ja johtaminen on dynaamista ja osallistavaa ennakoiden toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia. Päätöksentekomme on avointa ja rakentavaa ja sitä ohjaa poliittinen valmistelu yhdessä viranhaltijoiden kanssa ja valmistelussa käytetään ennakkovaikutusten arviointia

4. Edistämme yhteisöllisyyttä ja asukkaiden vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia

HYVINVOIVAT JA OSALLISTUVAT ASUKKAAT

1. Edistämme asukkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia; kuntalaisten liikkumista, terveellisiä elämäntapoja, ravitsemustottumuksia ja vastuunottoa omasta elämästä

2. Kalajoki on lapsiystävällinen kaupunki. Lisäämme lasten ja nuorten tasavertaisia mahdollisuuksia osallistumiseen, terveeseen kasvuun ja hyvään oppimiseen

3. Vähennämme syrjäytymistä ja yksinäisyyttä.

4. Edistämme yhdenvertaisuutta ja huomioimme kulttuurisen moninaisuuden

PALVELUTUOTANTO JA RESURSSIEN VIISAS KÄYTTÖ

1. Käytämme kotimaista ja lähellä tuotettua ruokaa sekä lähipalveluita

2. Järjestämme palvelut laadukkaasti ja käytämme resursseja viisaasti. Palvelutuotannossamme näkyy asiakaslähtöisyys, positiivisuus, uudistumiskyky ja poikkihallinnollinen toimintatapa

3. Kuljemme kohti hiilineutraalia Kalajokea. Edistämme kiertotaloutta ja uusiutuvan energian käyttöä ja huolehdimme luonnonvarojen vastuullisesta käytöstä ja luonnon monimuotoisuudesta

4. Kehitämme kaupungin toimintaprosesseja sekä kuntalaisten sähköistä asiointia

5. Kehitämme henkilöstön ammattitaitoa toimintaympäristön muutoksia ennakoiden ja tuottavuutta parantaen. Olemme houkutteleva työnantaja ja työpaikka, jossa henkilöstö voi hyvin

6. Meillä on Pohjois-Pohjanmaan eteläosan ja Keski-Pohjanmaan monimuotoisin ja aktiivisin tapahtuma-, urheilu-, liikunta- ja kulttuuritoiminta. Vahvistamme kansainvälistymistä, erityisesti matkailussa ja koulutuksessa

7. Huolehdimme rakennusten terveellisyydestä, kunnossapidosta ja tehokkaasta käytöstä

VETOVOIMANA MATKAILU, SATAMA, LUONTO JA YRITTÄJYYS

1. Kalajoki on yksi Suomen johtavista kansainvälisistä matkailukeskuksista 2025. Matkailun kasvuohjelman tavoitteiden mukaan vuonna 2025 Kalajoella on 80 M€ matkailutulo, 24 000 vuodepaikkaa, 1 200 000 yöpymisvuorokautta, 150 matkailuyritystä ja 800 matkailualan työpaikkaa

2. Kalajoen Satama Perämeren suurimpana sahatavaran vientisatamana kasvattaa satamatoimialalla markkinaosuuttaan

3. Kalajoella korostuvat paikkakunnan vetovoimatekijöinä vahva yrittäjyys, monipuolinen elinkeinorakenne sekä monimuotoiset ja kiinnostavat luontokohteet, joita tuetaan mahdollistavalla kaavoituspolitiikalla.

3.3 Sitovat tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite: Asuntotuotannon kasvattaminen		KALAJOEN KAUPUNKI
Strategiset tavoitteet: Kalajoki on Pohjois-Pohjanmaan eteläosan ja Keski-Pohjanmaan alueen houkuttelevin asuinpaikka ja työskentely-ympäristö		
Mittarit: Valmistuneet asuinhuoneistot (kpl): Toteuma 65.0, Tavoite 50.0 Valmistuneet loma-asuntohuoneistot (kpl): Toteuma 30.0, Tavoite 30.0 Myydyt ja vuokratut asuntotontit (kpl): Toteuma 15.0, Tavoite 15.0 Myydyt ja vuokratut loma-asuntotontit (kpl): Toteuma 15.0, Tavoite 15.0 Myydyt ja vuokratut teollisuustontit (kpl): Toteuma 1.0, Tavoite 1.0		
Arvioimatta	Toimenpide: Houkutteleva ja monipuolinen sekä riittävä tonttitarjonta	TEKNISET PALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Asumisen strategian ja toimenpiteiden laadinta	HALLINTOPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Konsernin vuokraustoiminnan organisointi	HALLINTOPALVELUT
Tavoite: Ikäihmisten palveluiden kehittäminen		KALAJOEN KAUPUNKI
Strategiset tavoitteet: Järjestämme palvelut laadukkaasti ja käytämme resursseja viisaasti. Palvelutuotannossamme näkyy asiakaslähtöisyys, positiivisuus, uudistumiskyky ja poikkihallinnollinen toimintatapa.		
Arvioimatta	Toimenpide: Tutussa kodissa- hankkeen aikana kehitetään joustavan palvelun asumismallia ikääntyneille.	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Kotisairaaloiminnan aloittaminen	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Ikäihmisten tehostetun palveluasumisen yksityinen rakennushanke käynnistyy	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT
Tavoite: Kalajoki Lifestyle –brändin vahvistaminen		KALAJOEN KAUPUNKI
Strategiset tavoitteet: Kalajoki on Pohjois-Pohjanmaan eteläosan ja Keski-Pohjanmaan alueen houkuttelevin asuinpaikka ja työskentely-ympäristö		
Mittarit: Kalajoki meritoituu vapaa-ajanpalveluita mittaavissa valtakunnallisissa ja eurooppalaisissa arvioinneissa: Toteuma 0.0, Tavoite 2.0		
Arvioimatta	Toimenpide: Matkailun imagon hyödyntäminen asukas- ja työpaikkamarkkinoinnissa	KEHITTÄMISPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Kalajoki-lifestyle brändin vahvistamiseksi luodaan viestintä- ja markkinointisuunnitelma	KEHITTÄMISPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Käynnistetään hanke vahvistamaan kulttuuri- ja tapahtumatuotantoa sekä brändin vahvistamista	SIVISTYSPALVELUT
Tavoite: Kestävän, sujuvan ja ympäristöystävällisen liikkumisen edistäminen		KALAJOEN KAUPUNKI

Strategiset tavoitteet: Kuljemme kohti hiilineutraalia Kalajokea. Edistämme kiertotaloutta ja uusiutuvan energian käyttöä ja huolehdimme luonnonvarojen vastuullisesta käytöstä ja luonnon monimuotoisuudesta.

Mittarit:

Sähköautojen latauspisteiden rakentaminen (kpl): Toteuma 8.0, Tavoite 2.0 Reitistösuunnitelman valmistuminen (%): Toteuma 0.0, Tavoite 100.0 Kaupungin ylläpitämät reitistöt lipas.fi liikuntapaikat palvelussa (km): Toteuma 120.0, Tavoite 123.0 Reitistöjen käyttäjämäärä keskimäärin / pv, Vihaslahden silta, Siiponjoen luontopolku, Loiston alikukulatu-ura: Toteuma 487.0, Tavoite 580.0 Reitistöjen käyttäjämäärä huippuarvo / pv, Vihaslahden silta, Siiponjoen luontopolku, Loiston alikukulatu-ura: Toteuma 2,042.0, Tavoite 2,350.0

Arvioimatta	Toimenpide: Kestävät ja toimivat yhteydet junaliikenteen saavutettavuuden parantamiseksi	KEHITTÄMISPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Päästöttömän liikkumisen edistäminen	TEKNISET PALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Reitistösuunnitelman laadinta ja toteutus	TEKNISET PALVELUT
Tavoite: Maaseudun kehittämisen aktivointi		KALAJOEN KAUPUNKI
Strategiset tavoitteet: Edistämme vaikuttavalla elinkeinopolitiikalla yritysten ja työpaikkojen syntyä, kasvua, kansainvälistymistä ja alueelle sijoittumista. Työpaikkojen bruttolisäys on noin 40 työpaikkaa vuosittain. Vastaamme elinkeinoelämän ja palvelutuotannon tarpeisiin nopeilla, joustavilla ja innovatiivisilla ratkaisuilla.		
Arvioimatta	Toimenpide: Maaseudun yleisten kehittämishankkeiden aktivointi	KEHITTÄMISPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Aktivointi- ja koulutustilaisuuksien järjestäminen	KEHITTÄMISPALVELUT
Tavoite: Matkailukeskuksen ympärivuotistaminen		KALAJOEN KAUPUNKI
Strategiset tavoitteet: Kalajoki on yksi Suomen johtavista kansainvälisistä matkailukeskuksista 2025. Matkailun kasvuohjelman tavoitteiden mukaan vuonna 2025 Kalajoella on 80 M€ matkailutulo, 24 000 vuodepaikkaa, 1 200 000 yöpymisvuorokautta, 150 matkailuyritystä ja 800 matkailualan työpaikkaa.		
Mittarit:		
Ideasuunnittelu (%): Toteuma 20.0, Tavoite 50.0		
Arvioimatta	Toimenpide: Ydinalueen kaavoitus	TEKNISET PALVELUT
Tavoite: Menojen kasvun hallinta vaativassa muutostilanteessa		KALAJOEN KAUPUNKI
Strategiset tavoitteet: Kaupunkikonsernin vuosikate on vuositasolla yli suunnitelmapoistojen.		
Arvioimatta	Toimenpide: Lisätään vakituisia vuosilomansijaisia resurssihenkilöstöön (Mäntyrinne 3, Maininki 3, Salmenranta, 1, kotihoito Kalajoki 4, Puistola ja Kalliokoti 1) sijaiskustannusten kasvun hillitsemiseksi	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Vuodeosaston paikkaluvun laskun vaikutus henkilöstömitoitukseen mahdollistaa kolmen (3) lähihoitajan resurssin kohdentamisen vuosilomasijaisuuksiin	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Arvioimatta	Toimenpide: Tukipalveluiden sopeuttaminen jäljelle jäävän kunnan tarpeisiin	HALLINTOPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Talouden optimointi (sis. kokonaistalous, irtain ja kiinteä omaisuus, peruspääomaa vastaan kirjattavat erät) uudistuksessa	HALLINTOPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman laadinta	SIVISTYSPALVELUT
Tavoite: Nuorten ikäluokan määrän kasvattaminen ja koulutusmahdollisuuksien laajentaminen		KALAJOEN KAUPUNKI
<p>Strategiset tavoitteet: Kalajoki on Pohjois-Pohjanmaan eteläosan ja Keski-Pohjanmaan alueen houkuttelevin asuinpaikka ja työskentely-ympäristö, Kokonaisväestömäärämme kasvu on vahvaa. Kaupunkimme työikäisen väestön määrä säilyy vähintään vuoden 2015 tasolla seuraavan 10 vuoden ajan, Edistämme vaikuttavalla elinkeinopolitiikalla yritysten ja työpaikkojen syntyä, kasvua, kansainvälistymistä ja alueelle sijoittumista. Työpaikkojen bruttolisäys on noin 40 työpaikkaa vuosittain. Vastaamme elinkeinoelämän ja palvelutuotannon tarpeisiin nopeilla, joustavilla ja innovatiivisilla ratkaisuilla.</p> <p>Mittarit: Kalajoen ulkopuolelta lukioon tulevien määrä (%): Toteuma 26.0, Tavoite 30.0 Lukion opiskelijamäärä: Toteuma 269.0, Tavoite 279.0</p>		
Arvioimatta	Toimenpide: Kampuksen rakennuspaikan kaavoitus	TEKNISET PALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: AMK-yhteistyöstä sopiminen	KEHITTÄMISPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Alueella toimivien ja alueelle sijoittuvien yritysten koulutus-, työvoima- ja rekrytointitarpeisiin vastaaminen	KEHITTÄMISPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Koulutuksen Kalajoki -yhteinen opiskelijamarkkinointi toisen asteen oppilaitosten kanssa	KEHITTÄMISPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Kampus-konseptisuunnitelman valmistuminen ja kumppanuussopimusten tekeminen	SIVISTYSPALVELUT
Tavoite: Työpaikkamäärän kasvattaminen (ml. vuokratyövoima)		KALAJOEN KAUPUNKI
<p>Strategiset tavoitteet: Edistämme vaikuttavalla elinkeinopolitiikalla yritysten ja työpaikkojen syntyä, kasvua, kansainvälistymistä ja alueelle sijoittumista. Työpaikkojen bruttolisäys on noin 40 työpaikkaa vuosittain. Vastaamme elinkeinoelämän ja palvelutuotannon tarpeisiin nopeilla, joustavilla ja innovatiivisilla ratkaisuilla.</p> <p>Mittarit: Rekrytointikampanjoissa mukana olevien työpaikkojen määrä (kpl): Toteuma 10.0, Tavoite 40.0 Uudet työpaikat Kalajoen teollisilla toimialoilla (kpl): Toteuma 0.0, Tavoite 20.0 Kansainväliset rekrytoinnit (hlö): Toteuma 0.0, Tavoite 15.0</p>		
Arvioimatta	Toimenpide: Teollisten toimialojen tarpeiden ja kasvumahdollisuuksien selvittäminen ja niihin vastaaminen	KEHITTÄMISPALVELUT

Arvioimatta	Toimenpide: Teollisten toimi- ja työpaikkojen tunnettuuden lisääminen	KEHITTÄMISPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Kalajoen sataman yrityspuiston, Smart Grid -alueen ja Marinan Invest in -toiminta ja markkinointi	KEHITTÄMISPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Maaseutuyritysten yritys kohtaisten kehittämishankkeiden aktivointi	KEHITTÄMISPALVELUT
Tavoite: Vahvistamme osallisuutta ja yhteisöllisyyttä		KALAJOEN KAUPUNKI
<p>Strategiset tavoitteet: Edistämme yhteisöllisyyttä kaupungin toiminnoissa ja kaupunkirakenteen kehittämisessä yhdessä yksityisen ja kolmannen sektorin sekä kylien kanssa.,Edistämme yhteisöllisyyttä ja asukkaiden vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia.</p> <p>Mittarit: Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun asiakastytyväisyys (1-5): Tavoite 4.2 Kuinka moni kaksivuotiseen esiopetuskokeiluun oikeutetuista lapsista osallistuu kokeiluun (%): Tavoite 85.0 Kaavoituskeskiviikko (kpl): Toteuma 3.0, Tavoite 8.0 Yleisötilaisuudet ja asukaskyselyt kaavoituksen yhteydessä (kpl): Toteuma 1.0, Tavoite 2.0 Asukastytyväisyyskyselyn tulos: Toteuma 3.0, Tavoite 3.5</p>		
Arvioimatta	Toimenpide: Kaavoituksen vuorovaikutteisuus	TEKNISET PALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Nuorten osallistavaan budjetointiin osoitetaan määräraha ja esitetyt toimenpiteet toteutetaan 2022.	SIVISTYSPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Kyläkohtaisten keskustelutilaisuuksien järjestäminen	KEHITTÄMISPALVELUT
Tavoite: Vahvistetaan toiminnallisia asuin ympäristöjä ja sujuvaa arkea sekä nostetaan palvelutuotannon laatua		KALAJOEN KAUPUNKI
<p>Strategiset tavoitteet: Kalajoki on Pohjois-Pohjanmaan eteläosan ja Keski-Pohjanmaan alueen houkuttelevin asuinpaikka ja työskentely-ympäristö</p> <p>Mittarit: Varhaiserityiskasvatuksen lapsista erityisen tuen saajia kaikista tuen saajista (%): Toteuma 1.0, Tavoite 5.0 Hoitotakuu lääkärivastaanotolla toteutuu (%): Toteuma 95.0, Tavoite 100.0 Varhaiserityiskasvatuksen lapsista tehostetun tuen saajia kaikista tuen saajista (%): Toteuma 2.9, Tavoite 15.0 Sähköisten varhaiskasvatussuunnitelmien määrä perhepäivähoidossa: Toteuma 12.0, Tavoite 50.0 Varhaiserityiskasvatuksen lapsista yleisen tuen määrä kaikista tuen saajista: Toteuma 96.1, Tavoite 80.0 Ulkoliikuntapaikkojen kunnossapidon seurantajärjestelmä MSki uudistaminen reaaliaikaiseksi (%): Toteuma 0.0, Tavoite 100.0 Ympäristönvalvonnan sähköisen ajanvarauksen käyttöönotto (%): Toteuma 0.0, Tavoite 100.0 Kuntatekniikka / asiakaspalautteeseen reagointiaika / arkipäivää: Toteuma 3.0, Tavoite 2.0</p>		
Arvioimatta	Toimenpide: Viihtyisän ja siistin asuin ympäristön ylläpito	TEKNISET PALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Sähköisen asioinnin lisääminen	TEKNISET PALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Terveyspalveluiden henkilökunta ohjaa aktiivisesti osallistujia liikuntaryhmiin	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Arvioimatta	Toimenpide: Lisätään hoidon saatavuutta ja nopeutetaan hoitoon pääsyä lisäämällä hoitajakäyntejä	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Lisätään matalan kynnyksen psykiatrisia palveluja perusterveydenhuoltoon	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Lisätään suunterveyden palveluiden saatavuutta ottamalla käyttöön palveluseteli	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: OmaOlo -ohjelman käyttöönotto vastaanotolla, neuvolassa, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Perhepäivähoidon digitalisaation mahdollistaminen	SIVISTYSPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Kaikki Kalajoen sisäliikuntatilat muutetaan samaan sähköiseen lukitusjärjestelmään, jota Timmi-varausjärjestelmä ohjaa. Toimenpide mahdollistaa liikuntapaikkojen omatoimisen varaamisen ja käytön sekä keskitetyn laskuttamisen.	SIVISTYSPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Liikuntasuunnitelma 2019-2025 päivitetään kuulemisten kautta ja lähiliikuntapaikkojen investointisuunnitelma muokataan toiminnalliset asuin ympäristöt huomioivaksi.	SIVISTYSPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Vakinnutetaan Suomen mallin mukainen kerhotoiminta osaksi palvelutuotantoamme. Perheiden arjen sujuvoittamiseksi. 50 % perusopetuksen oppilaistamme osallistuu koulupäivän yhteydessä olevaan kerho- ja harrastustoimintaan.	SIVISTYSPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Sähköisen ajanvarauksen käyttöönotto neuvolapalveluissa ja laboratoriossa	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Tiedonhallintamallin täytäntöönpanon jatkaminen, tiedolla johtaminen, Kunta-Akkuna ja Digityy-hankkeet	HALLINTOPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Kalajoki Akatemia antaa sähköisen asioinnin koulutusta 5 toimipisteessä - 350 asiakkaalle	SIVISTYSPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Kaikille lähiliikuntapaikoille tehdään tarkastus- ja kunnostustoimenpiteet	SIVISTYSPALVELUT
Arvioimatta	Toimenpide: Ulkoliikuntapaikkojen kunnossapidon seurantajärjestelmän uudistaminen reaaliaikaiseksi.	TEKNISET PALVELUT
Tavoite: Liikennemäärien kasvattaminen 10 % enemmän kuin kasvu keskimäärin Suomen satamissa		Kalajoen Satama Oy

Strategiset tavoitteet: Kalajoen Satama Perämeren suurimpana sahatavaran vientisatamana kasvattaa satamatoimialalla markkinaosuuttaan.	
Tavoite: Liikevaihdon kasvattaminen +10 % v. 2022 aikana	Kalajoen Satama Oy
Strategiset tavoitteet: Kalajoen Satama Perämeren suurimpana sahatavaran vientisatamana kasvattaa satamatoimialalla markkinaosuuttaan.	
Tavoite: Sataman ja yrityspuiston maineen rakentaminen aktiivisella viestinnällä	Kalajoen Satama Oy
Strategiset tavoitteet: Kalajoen Satama Perämeren suurimpana sahatavaran vientisatamana kasvattaa satamatoimialalla markkinaosuuttaan.	
Tavoite: Vähintään 1 uuden toimijan hankkiminen sataman yrityspuistoon	Kalajoen Satama Oy
Strategiset tavoitteet: Edistämme vaikuttavalla elinkeinopolitiikalla yritysten ja työpaikkojen syntyä, kasvua, kansainvälistymistä ja alueelle sijoittumista. Työpaikkojen bruttolisäys on noin 40 työpaikkaa vuosittain. Vastaamme elinkeinoelämän ja palvelutuotannon tarpeisiin nopeilla, joustavilla ja innovatiivisilla ratkaisulla.	
Tavoite: Kaukolämpö on käyttövalmis rakentamisen käynnistyessä tarkoituksenmukaisille uusille kaava-alueille	Kalajoen Lämpö Oy
Strategiset tavoitteet: Kalajoki on Pohjois-Pohjanmaan eteläosan ja Keski-Pohjanmaan alueen houkuttelevin asuinpaikka ja työskentely-ympäristö	
Tavoite: Lämmön hinta vähintään 10 % alle Energiateollisuuden erillistuotetun kaukolämmön aritmeettisen keskiarvon.	Kalajoen Lämpö Oy
Strategiset tavoitteet: Kalajoki on Pohjois-Pohjanmaan eteläosan ja Keski-Pohjanmaan alueen houkuttelevin asuinpaikka ja työskentely-ympäristö	
Tavoite: Valmistellaan energiaosaamisen keskittäminen Kalajoen Lämpö Oy:lle (veto- ja koordinoituvastuu)	Kalajoen Lämpö Oy
Strategiset tavoitteet: Kuljemme kohti hiilineutraalia Kalajokea. Edistämme kiertotaloutta ja uusiutuvan energian käyttöä ja huolehdimme luonnonvarojen vastuullisesta käytöstä ja luonnon monimuotoisuudesta.	
Tavoite: Painopisteen siirtäminen massarakentamisesta verkon kannattavaan operointiin ja ylläpitoon	Kalajoen Kuitu Oy
Strategiset tavoitteet: Kaupunkikonsernin vuosikate on vuositasolla yli suunnitelmajoistojen.	
Tavoite: Talouden vakauttaminen ja velvoitteista suoriutuminen	Kalajoen Kuitu Oy
Strategiset tavoitteet: Kaupunkikonsernin vuosikate on vuositasolla yli suunnitelmajoistojen. Kaupunkikonsernin bruttovelka on keskimäärin viiden vuoden ajanjaksolla enintään valtakunnan konsernivelan keskimääräisessä tasossa, kuitenkin enintään 5 500 euroa asukasta kohti.	
Tavoite: Riittävän kapasiteetin ylläpito erilaisiin asumisen tarpeisiin	Koy Kalajoen Vuokra-asunnot
Strategiset tavoitteet: Kalajoki on Pohjois-Pohjanmaan eteläosan ja Keski-Pohjanmaan alueen houkuttelevin asuinpaikka ja työskentely-ympäristö	

Tavoite: Toiminnan uudelleen organisointi	Koy Kalajoen Vuokra-asunnot
Strategiset tavoitteet: Kalajoki on Pohjois-Pohjanmaan eteläosan ja Keski-Pohjanmaan alueen houkuttelevin asuinpaikka ja työskentely-ympäristö	
Tavoite: Vastuu asuntokapasiteetin lisäämisestä	Koy Kalajoen Vuokra-asunnot
Strategiset tavoitteet: Kalajoki on Pohjois-Pohjanmaan eteläosan ja Keski-Pohjanmaan alueen houkuttelevin asuinpaikka ja työskentely-ympäristö	
Tavoite: Vuokrakohteiden käyttöaste vähintään 93 %	Koy Kalajoen Vuokra-asunnot
Strategiset tavoitteet: Kalajoki on Pohjois-Pohjanmaan eteläosan ja Keski-Pohjanmaan alueen houkuttelevin asuinpaikka ja työskentely-ympäristö	
Mittarit: Käyttöaste: Toteuma 90.0, Tavoite 93.0	
Tavoite: Edistää Marinan rahoituspaketin hankkimista	Kalajoen Hiekkasärkät Oy
Strategiset tavoitteet: Kalajoki on yksi Suomen johtavista kansainvälisistä matkailukeskuksista 2025. Matkailun kasvuohjelman tavoitteiden mukaan vuonna 2025 Kalajoella on 80 M€ matkailutulo, 24 000 vuodepaikkaa, 1 200 000 yöpymisvuorokautta, 150 matkailuyritystä ja 800 matkailualan työpaikkaa.	
Tavoite: Kansainvälistymisen Master Plan 2030 toteuttaminen	Kalajoen Hiekkasärkät Oy
Strategiset tavoitteet: Kalajoki on yksi Suomen johtavista kansainvälisistä matkailukeskuksista 2025. Matkailun kasvuohjelman tavoitteiden mukaan vuonna 2025 Kalajoella on 80 M€ matkailutulo, 24 000 vuodepaikkaa, 1 200 000 yöpymisvuorokautta, 150 matkailuyritystä ja 800 matkailualan työpaikkaa.	
Tavoite: Matkailukeskus kasvaa ja kehittyy (syntyy uutta kapasiteettia, käyntimäärä kasvaa sekä tapahtumat lisääntyvät ja kasvavat)	Kalajoen Hiekkasärkät Oy
Strategiset tavoitteet: Kalajoki on yksi Suomen johtavista kansainvälisistä matkailukeskuksista 2025. Matkailun kasvuohjelman tavoitteiden mukaan vuonna 2025 Kalajoella on 80 M€ matkailutulo, 24 000 vuodepaikkaa, 1 200 000 yöpymisvuorokautta, 150 matkailuyritystä ja 800 matkailualan työpaikkaa.	
Mittarit: Rekisteröityjen yöpymisten kasvu + 7 %/v: Tavoite 7.0 Yhden uuden ison tapahtuman sopimus: Tavoite 1.0 Tapahtumakävijämäärän kasvu + 10 %/v: Tavoite 10.0	
Tavoite: Vauhdittaa Hiekkasärkkien ydinalueen ympärivuotisen elämys- ja viihdekeskuksen konseptia (ml. kylpyläuudistus)	Kalajoen Hiekkasärkät Oy
Strategiset tavoitteet: Meillä on Pohjois-Pohjanmaan eteläosan ja Keski-Pohjanmaan monimuotoisin ja aktiivisin tapahtuma-, urheilu-, liikunta- ja kulttuuritoiminta. Vahvistamme kansainvälistymistä, erityisesti matkailussa ja koulutuksessa.	

3.4 Omistajapolitiikka ja ohjaus

Konsernilla tarkoitetaan kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnanjärjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

Kalajoen kaupungin hallintosäännön mukaisesti valtuusto määrittelee Kalajoen kaupunkikonsernin strategiat, tavoitteet ja omistajapoliittiset keskeiset linjaukset. Hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus mm. vastaa konsernin omistaja politiikan ja konserniohjeiden valmistelusta, konserniohjauksesta konserniohjeissa määriteltyjen yritysten osalta, hyväksyy tytäryhteisöjen kanssa tehtävät tavoite- ja tulossopimukset ja huolehtii muutoinkin omistaja ja konserniohjauksen kehittämisestä ja omistajuuteen liittyvästä edun valvonnasta.

Konserniohjeiden mukaan merkittävämmässä ohjauksessa ovat seuraavat tytäryhteisöt: Kalajoen Hiekkasärkät Oy, Kalajoen Lämpö Oy ja sen omistama Kalajoen Kuitu Oy, KOY Kalajoen Vuokra-asunnot sekä Kalajoen Satama Oy. Valtuusto asettaa vuosittain tavoitteet em. merkittävimmille konserniyhtiöille, joissa omistaja ilmaisee tahtotilansa yhtiön tulevalle kehitykselle.

3.5 Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

3.5.1 Henkilöstön rakenne, määrä ja arvio kehityksestä

Kalajoen kaupungin henkilöstömäärä vuoden viimeisenä päivänä tarkasteltuna on vaihdellut vuosittain 1020–1060 välillä riippuen kulloisenkin vuodenvaihteen sijaistarpeesta. Palvelussuhteista noin 75 % on vakinaisia. Talousarviovuodelle on suunniteltu resurssihenkilöstön lisäyksiä sosiaali- ja terveyspalveluiden yksiköihin. Tämä lisää jonkin verran vakinaisen henkilöstön määrää mutta vähentää vastaavasti määräaikaisen henkilöstön tarvetta.

Vuoden aikana tullaan valmistautumaan vuoteen 2023. Koko sosiaali- ja terveyspalveluhenkilöstö siihen kuuluvine tukipalveluineen siirtyy tuolloin Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen palvelukseen, ja maatalouslomittajat siirtyvät puolestaan Toholammin kunnan palvelukseen. Koko henkilöstön määrä vuoden 2023 alusta on noin 450 eli jonkin verran alle puolet nykyisestä. Vuoden 2022 aikana avautuvia virkoja ja toimia täytettäessä onkin arvioitava huolellisesti, millaisia osaamistarpeita tulevalla organisaatiolla on näiden mittavien muutosten jälkeen.

Talousarviovuoden aikana on odotettavissa noin 25 eläköitymistä. Henkilöstön vaihtuvuus, eläköityminen huomioiden on vuositasolla n. 9 %. Rekrytoinneissa käytetään sähköistä Kuntarekry-palvelua.

Koko henkilöstöä koskeva henkilöstökysely toteutetaan kahden vuoden välein. Viimeisin kysely on toteutettu marraskuussa 2021. Henkilöstökyselyn tarkoituksena on tunnistaa organisaation vahvuuksia ja kehittämiskohteita. Kyselyyn kuuluu keskeisenä osana työyksikötasolla tehtävä kehittämistyö kyselyssä esille nousevien tarpeiden perusteella. Tämä on aikataulutettu keväälle 2022.

3.5.2 Henkilöstösuunnitelma

Toimet ja virat	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos	Muutos %
Henkilöstökustannukset					
palkat ja palkkiot	34 490 213	36 628 833	38 151 402	1 522 569	4,16 %
eläkekulut	7 433 206	8 055 515	8 344 140	288 625	3,58 %
muut henkilöstösivukulut	1 185 441	1 394 870	1 525 300	130 430	9,35 %
Yhteensä	43 108 860	46 079 218	48 020 842	1 941 624	4,21 %
Henkilöstömäärä					
HTV	891	976	900	-76	-7,79 %
Henkilöstön määrä					
vakinaiset	790	797	810	13	1,63 %
tilapäiset	232	249	235	-14	-5,62 %
Yhteensä	1 022	1 046	1 045	-1	-0,10 %

3.5.3 Avoimet virkojen ja toimien periaatteet

Avoimeksi tulevat vakinaiset ja yli kolme kuukautta kestävät määräaikaiset virat ja toimet edellyttävät täyttöluvan. Täyttöluvan käsittelee kaupunginhallitus palveluvastaavan ja henkilöstöjohtajan esityksestä. Tehtävän avauduttua palvelussa suoritetaan kriittinen arviointi palveluvelvoitteen täyttämisen vaihtoehtoista. Läpikäynnissä otetaan huomioon myös muissa palveluissa käytettävissä olevat resurssit.

Henkilöstön eläköitymistä seurataan 2–3 vuoden aikajänteellä eteenpäin. Päätös eläkkeelle jäämisen ajankohdasta on kunkin työntekijän henkilökohtainen ratkaisu ja siksi esimiehiä kannustetaan ottamaan lähestyvä eläkeikä keskusteluun hyvissä ajoin. Tällöin sekä töiden uudelleen järjestelyyn ja rekrytointiin voidaan panostaa oikea-aikaisesti. Rekrytoinnin vaihtoehtona tulee myös arvioida, kuinka kyseinen palvelu on tarkoituksenmukaista tuottaa. Mikäli arvioinnissa päädytään siihen, että kokonaisuuden (palvelun tarve/laatu/ kustannus) kannalta viran tai toimen täyttö on tarkoituksenmukaisin vaihtoehto, tehdään siitä esitys kaupunginhallitukselle. Esityksestä tulee ilmetä arvioinnin lopputulos sekä palvelutarpeen edellyttämä henkilömitoitus.

Henkilöstön poissaolotilanteissa voidaan palkata määräaikainen sijainen yli kolmen kuukauden ajaksi ilman täyttölupamenettelyä, mikäli kyseessä on

- vuorotyö tai vuorotyön luonteinen tehtävä
- laissa, asetuksessa tai muussa velvoittavassa ohjeessa määritelty henkilöstön minimimitoitus
- potilas- tai asiakasturvallisuuden, asiakaspalvelun, asian kiireellisyyden tai kaupungille koituvan taloudellisen seuraamusuhan vuoksi välttämätön sijaisen ottaminen

Edellä kerrotun kaltaiset tarpeet liittyvät keskeisesti lakisääteisiin perhevapaisiin tai pitkiin terveydellisiin poissaoloihin. Kyse voi tyypillisesti olla myös opetuspalveluissa kesken vuoden vapautuvista tehtävistä, joita ei voida jättää täyttämättä opetuksen häiriintymättä.

Ilman täyttölupamenettelyä voidaan myös palkata määräaikainen hanketyöntekijä, mikäli henkilön palkkaukseen käytettävät varat sisältyvät hankkeen rahoitukseen.

Alle kolme kuukautta kestävässä sijaisuuksissa käytetään sosiaali- ja terveyspalveluissa ensisijaisesti kaupungin resurssihenkilöstöä. Toissijaisesti käytetään Sarastia Rekrylle ulkoistettua palvelua asumispalveluiden, kotiin annettavien palveluiden ja terveyspalveluiden osalta. Sarastia Rekry vastaa kaikista työnantajavelvoitteista omien työntekijöidensä osalta. Sijaiskustannusten kehitystä seurataan säännöllisesti kaupungin ja palveluiden johtoryhmissä sekä vuosittaisessa henkilöstökertomuksessa.

3.5.4 Vuosilomien myöntäminen

Vuosiloman kohdentamisessa hyödynnetään sopimuksen mukainen koko lomakausi (toukokuu - syyskuu) mahdollisimman laajasti. Tällöin loma-aikojen palvelutuotantoa rasittava vaikutus voidaan jakaa tasaisesti. Samalla vähennetään tarvetta sijaisten palkkaamiseen. Vuosilomien sijaisratkaisuihin pyritään mahdollisuuksien mukaan hyödyntämään omaa henkilöstöä, silloin kun se on mahdollista.

3.5.5 Uudet toimet ja virat sekä muutokset

Palvelussuhteita perustettaessa tulee tehtäväkuvaus määrittellä riittävän laajasti. Työntekopaikaksi merkitään Kalajoen kaupunki sekä työpiste palvelussuhteen alkaessa. Nämä määrittelyt mahdollistavat henkilöstön joustavan sijoittamisen muuttuvissa tilanteissa. Määräaikaisen palvelussuhteen peruste on kirjattava työsopimukseen tai viranhoitomääräykseen. Perusteltuja syitä määräaikaiselle palvelussuhteelle ovat mm. sijaisuuden hoitaminen, harjoittelu, ulkopuolinen rahoitus, kausiluonteinen työ tai toiminnan uudelleen organisointi. Jokaisen määräaikaisen palvelussuhteen peruste on harkittava tapauskohtaisesti eikä peräkkäisten määräaikaisuuksien ketjuuntuminen saa johtaa vakinaisten palvelussuhteiden syntyyn. Määräaikaisten palvelussuhteiden perusteita seurataan yhteistoimintalain edellyttämällä tavalla neljännesvuosittain.

Uudet virat ja toimet				
Palvelu	Palvelualue	Ammattinimike	Vakinainen	Perustelu
Sosiaali- ja terveyspalvelut		lähihoitaja	12	Resurssihenkilöstön lisääminen ympärivuorokautisen hoivan yksiköihin ja kotihoitoon. Henkilöstölisäyksellä varmistetaan vuosilomien aikainen henkilöstön riittävyys.
Sosiaali- ja terveyspalvelut	Terveyspalvelut	sairaanhoitaja	2	Kotisairaaloiminnan käynnistäminen
Sosiaali- ja terveyspalvelut	Ympäristö-terveydenhuolto	eläinlääkäri	1	

3.6. Hankintojen ohjaus

Hankintatoimen ohjaus on keskitetty talousjohtajalle. Tarjouspyynnöt, jotka ylittävät EU-kynnysarvon, on saatettava talousjohtajan tietoon ennen niiden julkaisemista. Harkinnan mukaan käytetään myös ulkopuolista hankintaosaamista.

Hankintojen ohjauksessa on vuoden 2020 aikana otettu käyttöön seuraavat toimenpiteet:

- Hankintajärjestelmä Cloudia, jolla voidaan tehdä pienhankinnat, kansallisen ja EU-kynnysarvon ylittävät hankinnat.
- Hankintaohje ja pienhankintaohje on päivitetty ohjaamaan hankintatoimea.

Konsernistrategian mukaisesti Kalajoen kaupungin palvelutuotannossa käytetään kotimaista ja lähellä tuotettua ruokaa sekä lähipalveluita. Myös muualta tehtyjen hankintojen tulee olla kustannustehokkaita ja perusteltuja.

Palvelujen ostaminen

Järjestäessään palveluita kaupunkilaisille Kalajoen kaupunki myös ostaa niitä muilta palveluntuottajilta. Kun uusia palveluita järjestetään tai olemassa olevia laajennetaan, vaihtoehtona on myös ostopalvelut siinä tilanteessa, kun se on kokonaistaloudellisesti edullista ja tarkoituksenmukaista. Tätä tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon kaupungilla jo olemassa olevien resurssien käyttö sekä tehokkaat ja nykyaikaiset palveluntuotantotavat.

Omaisuudesta luopuminen

Kaupunki voi luopua kiinteästä ja irtaimesta omaisuudesta, mikäli omaisuuden käytöstä on palvelutuotannossa luovuttu tai omistukselle ei ole muuta perusteltua syytä. Kiinteän omaisuuden ja osakkeiden luovutuksesta ja vuokraamisesta päättää kaupunginhallitus 150 000 euroon asti, jonka ylittäviltä osin päätöksen tekee kaupunginvaltuusto.

Irtaimen omaisuuden luovutuksesta ja vuokraamisesta päättää asianomainen lautakunta 10 000 euroon asti, kaupunginhallitus tämän ylittäviltä osin 150 000 euroon asti ja sen ylittäviltä osin kaupunginvaltuusto.

3.7 Kalajoen konsernin merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot

Kaupungin riskienhallintaa on toteutettu valtuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden sekä sisäisen valvonnan yleisohjeen mukaisesti. Kalajoen kaupungissa riskit jaetaan neljään riskialueeseen: toiminnalliset riskit, jotka liittyvät päivittäiseen toimintaan, strategiset riskit, jotka liittyvät usein ulkoisten tapahtumien muutoksiin, pitkän aikavälin suunnitelmiin, strategiaan tavoitteisiin tai sidosryhmäyhteistyöhön, taloudelliset riskit, jotka liittyvät taloudellisiin ja rahoituksellisiin tekijöihin ja vahinkoriskit, jotka aiheutuvat odottamattomista ja äkillisistä tapahtumista.

Meneillään oleva koronaviruspandemia on yhteiskunnan ja kuntakentän merkittävin tämänhetkinen toiminnallinen ja taloudellinen riski. Useat kunnalliset palvelut ja toimintaprosessit ovat sähköisten tietoverkon, -liikenteen ja -järjestelmien varassa ja siksi laaja-alainen häiriö voi aiheuttaa toiminnan lamaantumisen. Kalajokikonsernissa on myös kiinnitetty huomiota tietosuojaan ja tietoturvaan liittyviin

riskeihin, jotka voivat pahimmillaan johtaa myös taloudellisiin vahinkoihin. Henkilöstöä on koulutettu ja koulutetaan jatkuvasti tietosuojaan ja tietoturvaan liittyen. Joki ICT Oy:n kanssa tehtävällä yhteistyöllä pyritään vähentämään tietoverkkoihin ja –liikenteeseen liittyviä riskejä ja turvaamaan palvelutuotanto kaikissa olosuhteissa. Taloudellinen ja rahoitusriski on osaltaan myös hyvinvointialueuudistus, sillä siihen liittyy mittavasti epävarmuutta.

Palvelualueet ovat arvioineet merkittävimmät riskinsä kaupungin riskikehikon (todennäköisyys ja vaikuttavuus) perusteella ja ne on esitetty kunkin palvelun kohdalla.

4. KÄYTTÖTALOUSOSA

4.1 Käyttötalouslyhteenveto

Taulukoissa käytettävät lyhenteet ovat TP tilinpäätös, TA talousarvio, M muutos, TS taloussuunnitelmavuosi.

Ulkoinen 1000 €	TP	TA 2021	TA 2022	Muutos €	M % TA	M % TP
KALAJOKI						
TUOTOT	20 991	22 510	21 962	- 547	-2,43 %	4,63 %
VAL OM. KÄYTT.	224	292	250	- 42	-14,53 %	11,58 %
KULUT	- 93 252	- 97 265	- 98 074	- 809	0,83 %	5,17 %
KATE	- 72 037	- 74 463	- 75 861	- 1 399	1,88 %	5,31 %
HALLINTOPALVELUT						
TUOTOT	905	586	640	55	9,32 %	-29,26 %
KULUT	- 4 422	- 4 536	- 4 617	- 81	1,79 %	4,42 %
KATE	- 3 517	- 3 951	- 3 977	- 27	0,67 %	13,09 %
KAUPUNGINVALTUUSTO						
KULUT	- 70	- 129	- 130	- 2	1,38 %	85,29 %
KATE	- 70	- 129	- 130	- 2	1,38 %	85,29 %
KESKUSVAALILAUTAKUNTA						
TUOTOT	0	0	14	14	0,00 %	0,00 %
KULUT	0	- 33	- 29	4	-11,92 %	0,00 %
KATE	0	- 33	- 16	17	-52,64 %	0,00 %
TARKASTUSLAUTAKUNTA						
KULUT	- 25	- 36	- 36	0	-0,14 %	42,86 %
KATE	- 25	- 36	- 36	0	-0,14 %	42,86 %
KAUPUNGINHALLITUS						
TUOTOT	905	586	627	41	7,01 %	-30,75 %
KULUT	- 4 327	- 4 339	- 4 422	- 83	1,92 %	2,21 %
KATE	- 3 422	- 3 753	- 3 796	- 42	1,13 %	10,92 %
KEHITTÄMISPALVELUT						
TUOTOT	4 179	4 580	4 504	- 76	-1,67 %	7,77 %
VAL OM. KÄYTT.	3	0	0	0	0,00 %	-100,00 %
KULUT	- 4 698	- 5 755	- 6 185	- 429	7,46 %	31,65 %
KATE	- 516	- 1 175	- 1 681	- 506	43,06 %	225,82 %
SIVISTYSLAUTAKUNTA						
TUOTOT	1 357	1 851	1 678	- 173	-9,33 %	23,67 %
KULUT	- 19 291	- 20 624	- 22 325	- 1 701	8,25 %	15,73 %
KATE	- 17 934	- 18 773	- 20 647	- 1 874	9,98 %	15,13 %
PERUSTURVALAUTAKUNTA						
TUOTOT	10 916	11 408	10 888	- 520	-4,55 %	-0,25 %
KULUT	- 50 132	- 50 405	- 48 217	2 188	-4,34 %	-3,82 %

Ulkoinen 1000 €	TP	TA 2021	TA 2022	Muutos €	M % TA	M % TP
KATE	- 39 216	- 38 997	- 37 328	1 669	-4,28 %	-4,81 %
TEKNISET PALVELUT						
TUOTOT	3 634	4 085	4 252	167	4,09 %	17,00 %
VAL OM. KÄYTT.	222	292	250	- 42	-14,53 %	12,85 %
KULUT	- 14 710	- 15 944	- 16 730	- 786	4,93 %	13,73 %
KATE	- 10 854	- 11 567	- 12 228	- 661	5,72 %	12,66 %
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
TUOTOT	3 441	3 755	3 922	167	4,45 %	13,96 %
VAL OM. KÄYTT.	222	292	250	- 42	-14,53 %	12,85 %
KULUT	- 14 272	- 15 497	- 16 270	- 772	4,98 %	14,00 %
KATE	- 10 609	- 11 450	- 12 098	- 648	5,66 %	14,04 %
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA						
TUOTOT	193	330	330	0	0,00 %	71,26 %
KULUT	- 438	- 447	- 460	- 14	3,05 %	5,04 %
KATE	- 245	- 117	- 130	- 14	11,68 %	-46,95 %

4.2 Hallintopalvelut

Hankkeet

DIGI-KOKOUS 3.0

Hanke jatkaa ePohjois-Suomi (ePS) kuntien yhteistyöfoorumilla tehtyä kehittämistä.

Hankkeen tavoitteena on kuntayhteistyöverkostossa luoda malli ja toimintatavat, jossa sähköinen päätöksenteko ja sitä tukevat prosessit on optimoitu ja niihin liittyvät kokouskäytännöt otetaan tehokkaaseen käyttöön. Hankkeessa luodaan kuntakohtaiset toimintatapaohjeet ja -käytänteet päätöksenteon ja viranomaisen saavutettavuuden turvaamiseksi myös poikkeusoloissa.

Tarkoitus on myös tarkentaa yhteisesti kehitettyä tiedonhallintamallia sähköisen päätöksenteon ja sitä tukevien prosessien osalta sekä jalkauttaa tiedonhallintamalli käytännön toimintaan.

KUNTA-AKKUNA

Kunta-akkuna-hankkeessa kootaan kuntalaisten asiointiin liittyvät eri järjestelmiin pohjautuvat digitaaliset palvelut yhteen käyttöliittymään, yhden kirjautumisen taakse. Tavoitteena on kunnan sähköisten palvelujen kehittäminen palvelualustan avulla. Hankkeen tavoitteena on mallintaa skaalattava, avoin ympäristö, joka julkaistaan avoimesti muiden käyttöön. Tämän mahdollistamiseksi kunnan toimintatapoja on yhtenäistettävä ja kehitettävä sähköisten palvelujen käyttöönottamista varten, eli yksinkertaistetaan ja nopeutetaan asiointiin liittyvää palvelu- ja päätöksentekoprosessia. Tuotoksena on kuntarajoista riippumaton toimintatapa eli kaikille kunnille yhtenäiset toimintamallit, työ kulut ja asiointikanava

DIGITYY - DIGitaalinen Työkulttuuri ja Ympäristö

Hankkeen tavoitteena on kehittää osallistujien Digitaaliseen yleiseen turvallisuuteen liittyviä prosesseja ja hallintaa. Viitekehys pitää sisällään tietosuojan, tietoturvallisuuden, toiminnan jatkuvuuden hallinnan ja varautumisen sekä riskien hallinnan. Hankkeen aikana pyritään luomaan digiturvallinen työkuultuuri kaikilla tasoilla ja perustaa tietoturvaan keskittyvä alueellinen digiturvaryhmä. Digiturvaryhmän tarkoituksena on edistää yhteistyön avulla kuntien ja kuntayhtymien lakisääteisiä velvollisuuksia digitaalisen turvallisuuden osalta.

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	904 849 €	585 550 €	640 100 €	503 500 €	261 000 €
KULUT	-4 426 635 €	-4 544 109 €	-4 617 464 €	-4 151 000 €	-3 934 800 €
KATE	-3 521 786 €	-3 958 559 €	-3 977 364 €	-3 647 500 €	-3 673 800 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	3 245 700 €	3 153 229 €	3 304 651 €	2 859 082 €	2 393 582 €
KULUT	-4 899 607 €	-4 900 781 €	-4 941 797 €	-4 518 244 €	-4 290 765 €
KATE	-1 653 907 €	-1 747 552 €	-1 637 147 €	-1 659 162 €	-1 897 183 €

Riskit

Rahoitus

Riski	HALLINTOPALVELUT: Korkoriski	6
Toimenpide	lainasalkun hallinta kiinteän ja vaihtuvan koron osalta, järkevä kuntatodistusohjelma	

Omaisuuksien hallinta

Riski	HALLINTOPALVELUT: Omaisuuserät (kiinteä ja irtain) sote-uudistuksessa	6
Toimenpide	Omaisuuserien (kiinteä omaisuus, osakkeet) realisointi ja irtaimen omaisuuden leasingratkaisut	

ICT

Riski	HALLINTOPALVELUT: Kyberturvallisuushkat	9
Toimenpide	Järjestelmien tietoturvallisuuden ylläpitäminen, tekniset hallintatoimet, henkilöstön kouluttaminen, Digityy-hanke	

Palveluiden turvallisuus

Riski	HALLINTOPALVELUT: Tietoturvallisuuden pettäminen	9
Toimenpide	Sisäinen toimintaohjeistus ja henkilöstön koulutukset, Digityy-hanke, ulkoiset auditoinnit	

4.2.1 Kaupunginvaltuusto

Palvelualueen kuvaus

Valtuusto on kunnan ylintä päätösvaltaa käyttävä luottamuselin. Toimivaltansa valtuusto saa kuntalaisilta kuntavaaleissa. Valtuusto ilmaisee kunnan tahdon. Valtuustolle kuuluu kunnan toiminnasta ja taloudesta päättämisen ohessa edistää kuntalaisten suoraa osallistumista kunnan toimitaan ja päätöksentekoon. Valtuuston rooli on toimia kunnan strategisena johtajana, jossa on tärkeää tulevaisuuteen suuntautunut, kaupungin toiminnan pitkäjähtäimien tavoitteiden ja päämäärien hahmottaminen ja linjaaminen.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Kaupunginvaltuuston toiminnan painopistealueena talousarviovuonna on hyväksyttiin kaupungin strategiaan nojautuva kaupungin toiminnan ohjaaminen, konsernihallinnon johtaminen ja kaupungin tytäryhteisöjen omistajapoliittisista linjauksista päättäminen.

Vuosittain pidetään keskimäärin yksitoista valtuuston kokousta sekä tarpeen mukaan seminaareja ja iltakouluja. Talousarvioon on varattu määrärahat kaupunginvaltuuston toimintaan 11 kokouksen verran ja 9 iltakouluun/seminaariin.

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
KULUT	-70 397 €	-128 670 €	-130 440 €	-132 300 €	-134 000 €
KATE	-70 397 €	-128 670 €	-130 440 €	-132 300 €	-134 000 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
KULUT	-160 067 €	-212 954 €	-212 344 €	-214 263 €	-215 963 €
KATE	-160 067 €	-212 954 €	-212 344 €	-214 263 €	-215 963 €

4.2.2 Keskusvaalilautakunta

Palvelualueen kuvaus

Vuonna 2022 on vuorossa aluevaalit, jotka toimitetaan sunnuntaina 23.1.2022. Aluevaalit on hyvinvointialueiden aluevaltuustojen yleiset vaalit. Vaalipiiri on hyvinvointialue. Seuraavat aluevaalit järjestetään vuoden 2025 kuntavaalien yhteydessä. Ensimmäisen aluevaltuuston toimikausi on 1.3.2022 - 31.5.2025.

Vaalien käytännön toteuttamisesta vastaa yleishallinto. Lisäksi palkataan vakinaista henkilökuntaa ja tilapäistä työvoimaa ennakoäänestyspisteisiin ja muihin vaalien valmistelutehtäviin.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Vuosina 2022–2026 pidetään seuraavasti vaaleja:

Vuonna 2022: Aluevaalit

Vuonna 2023: Eduskuntavaalit

Vuonna 2024: Presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit

Vuonna 2025: Kuntavaalit

Vuonna 2026: Ei säännönmukaisia vaaleja

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	0 €	0 €	13 500 €	13 600 €	13 700 €
KULUT	0 €	-33 150 €	-29 200 €	-29 700 €	-30 200 €
KATE	0 €	-33 150 €	-15 700 €	-16 100 €	-16 500 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	0 €	0 €	13 500 €	13 600 €	13 700 €
KULUT	-3 247 €	-35 012 €	-29 464 €	-30 000 €	-30 500 €
KATE	-3 247 €	-35 012 €	-15 964 €	-16 400 €	-16 800 €

4.2.3 Tarkastuslautakunta**Palvelualueen kuvaus**

Tarkastuslautakunta järjestää kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin kuntalain 14 luvun mukaisesti. Lautakunta arvioi, ovatko valtuuston kaupungille ja kaupunkikonsernille asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko kuntalain 6 §:n tarkoittamalla tavalla määritelty kunnan toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta valmistelee valtuustolle sen päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä huolehtii kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Lisäksi tarkastuslautakunta valvoo lakisääteisen sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja raportoi siitä kaupunginvaltuustolle.

Kaupunkikonsernin tilintarkastusyhteisönä toimii BDO Auditor Oy.

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
KULUT	-24 989 €	-35 750 €	-35 700 €	-36 300 €	-36 900 €
KATE	-24 989 €	-35 750 €	-35 700 €	-36 300 €	-36 900 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
KULUT	-29 476 €	-38 357 €	-36 042 €	-36 600 €	-37 200 €
KATE	-29 476 €	-38 357 €	-36 042 €	-36 600 €	-37 200 €

KAUPUNGINHALLITUS**Talousarviomäärärahat**

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	904 849 €	585 550 €	626 600 €	489 900 €	247 300 €
KULUT	-4 331 249 €	-4 346 539 €	-4 422 124 €	-3 952 700 €	-3 733 700 €
KATE	-3 426 400 €	-3 760 989 €	-3 795 524 €	-3 462 800 €	-3 486 400 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	3 245 700 €	3 153 229 €	3 291 151 €	2 845 482 €	2 379 882 €
KULUT	-4 706 818 €	-4 614 458 €	-4 663 947 €	-4 237 382 €	-4 007 103 €
KATE	-1 461 118 €	-1 461 228 €	-1 372 797 €	-1 391 900 €	-1 627 221 €

4.2.4 Konserniohjaus**Palvelualueen kuvaus**

Konsernihallinto muodostuu kaupunginhallituksesta ja kaupunginjohtajasta.

Kaupunginhallitus:

Kaupungin edustajien tulee toimia kaupungin toimielimissä ja tytäryhteisöjen päätöksentekuelimissä valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti sekä noudattaa konserniohjetta. Kaupunginhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin muiden toimielinten toimintaa, seuraa kaupungin yleistä kehitystä ja valvoo kaupungin etua. Kaupunginhallituksen on osattava ennakoida toimintaympäristön tulevia muutoksia, jotta niihin voidaan reagoida hallitusti, oikealla tavalla ja jotta muutoksiin voidaan valmistautua ajoissa.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisuudessa kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Työn vuosittaiset painopisteet ja tavoitteet johdetaan konsernistrategiasta ja talousarvion linjauksista sekä kuntasektorin ajankotaisista näkymistä.

Kaupungin strategia päivitetään vuonna 2021. Strategia ohjaa ja sitouttaa päätöksentekoa; sen keskeinen tehtävä on huolehtia siitä, että kaikissa palveluissa ja päätöksenteon tasoilla edetään kohti yhteisiä päämääriä ja tavoitteita. Strategian toteuttamisesta vastaa kaupunginjohtaja.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet**Kaupunginhallitus:**

Kustannuspaikka sisältää mm. kaupunginhallituksen toiminnasta aiheutuvat kulut, valtiolle maksettavat verotuskustannukset (noin 276.000 euroa), edustamisesta aiheutuvat menot, yhteisöjen avustukset (28.000 euroa) ja käyttövarausmäärärahat eri tarkoituksiin. Kaupunginhallitus kokoontuu pääsääntöisesti kahden viikon välein. Talousarvioon on varattu määrärahat kaupunginhallituksen toimintaan 27 kokouksen verran.

Talousarviossa on varattu määrärahaa sellaisten yhteisöjen toiminnan tukemiseen, jotka eivät kuulu minkään toimialan avustustoiminnan piiriin. Vuodesta 2013 lähtien on myönnetty 24.000 euroa Kalajoen Kr Opistolle. Opisto on rakennuttanut asuntolarakennuksen (2,4 M€). Avustusta myönnetään korkeintaan 10 v, joten vuosi 2022 on avustuksen viimeinen vuosi. Määrärahaa on varattu muut kulut kohtaan 200 000 euroa kaupunginhallituksen ennalta määrittelemättömiin kohteisiin.

Kaupunginjohtaja:

Talousarvioon on varattu määrärahat kaupunginjohtajan toimintaan. Lisäksi määrärahaa on varattu muut kulut kohtaan 137 000 euroa käytettäväksi mahdollisten hankkeiden rahoitusosuuksiin, kaupungin kehittämisen kannalta olennaisiin selvityksiin ja palveluostoihin, joihin ei ole voitu talousarviota päätettäessä varautua.

Talousarviomäärärahat:

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	315 291 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €
KULUT	-1 070 695 €	-1 006 400 €	-1 010 700 €	-960 300 €	-990 200 €
KATE	-755 404 €	-1 004 800 €	-1 009 100 €	-958 700 €	-988 600 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	316 517 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €
KULUT	-1 137 516 €	-1 067 318 €	-1 065 941 €	-1 017 184 €	-1 046 636 €
KATE	-820 999 €	-1 065 718 €	-1 064 341 €	-1 015 584 €	-1 045 036 €

4.2.5 Henkilöstöohjaus

Palvelualueen kuvaus

Henkilöstöohjaus on keskitetty sisäinen tukipalvelu, jonka tehtävänä on tukea organisaation toimivaa johtoa päivittäisessä henkilöstötyössä sisältäen myös palkkahallinnon palvelut. Henkilöstöohjauksen vastuulla on ylläpitää työ- ja virkaehtosopimusten tulkintaan, henkilöstöä koskevaan ohjeistukseen ja palkkaukseen liittyviä yhtenäisiä käytäntöjä. Lisäksi se vastaa strategisesta henkilöstötyöstä, kuten johtamisen, esimiestoiminnan ja osaamisen kehittämisestä sekä henkilöstön työhyvinvoinnin ja työssä jaksamisen tukemisesta yhteistyössä palvelujen ja yhteistyökumppanien kanssa. Henkilöstöohjaus valmistelee ja esittelee henkilöstöä koskevat asiat kaupunginhallituksen henkilöstöjaoston päätettäväksi sekä antaa lausunnon kaupunginhallituksen toimialaan kuuluvista henkilöstöä ja resursointia koskevista asioista.

Henkilöstöohjaus vastaa myös yhteistoiminnasta ja neuvottelutoiminnasta sekä työnantajapolitiikan koordinoinnista. Asiat, jotka vaikuttavat olennaisesti henkilöstön asemaan ja palvelussuhteisiin, työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin käsitellään yt-toimikunnassa. Kaupungin johtoryhmässä on henkilöstöryhmien edustus. Lisäksi pääluottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut kokoontuvat epävirallisempina työryhminä henkilöstöjohtajan ja työsuojelupäällikön johdolla. Yhteistoimintaan kuuluvat

myös henkilöstöetuedet, joiden tavoitteena on kannustaa henkilöstöä omaehtoiseen työkyvyn ylläpitämiseen ja kohentamiseen.

Henkilöstön kehittämiseen varatut määrärahat kohdennetaan ensisijaisesti esimiestyön kehittämiseen.

Työterveyshuollon palveluista vastaa Suomen Terveystalo Oy. Kalajoen kaupungin työterveyshuollon sopimukseen kuuluu sekä ennaltaehkäisevä työterveyshuolto että sairaanhoito. Henkilöstön työhyvinvointia ja työkykyä seurataan systemaattisesti työterveyshuollon ohjausryhmässä työpaikkaselvitysten ja työterveystarkastusten lisäksi.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Kalajoen kaupungin sosiaali- ja terveystalouden henkilöstö sekä näihin liittyvä tukipalveluhenkilöstö tulee siirtymään vuoden 2023 alusta Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen palvelukseen. Samaan aikaan myös maatalouslomitus siirtyy Toholammin kunnan vastuulle. Muutoksen myötä henkilöstömme puolittuu. Nämä mittavat muutokset tulevat vaikuttamaan olennaisesti vuoteen 2022. Siirtyvän henkilöstön kanssa on käytävä yt-neuvottelut ja organisaation rakennetta on tarkasteltava uudestaan. Ainakin niissä tehtävissä, joissa on odotettavissa muutoksia luonnollisen poistuman kautta, on syytä tarkastella myös tehtäväkuvia, jotta ne vastaisivat tulevia tarpeita mahdollisimman hyvin. Henkilöstön työhyvinvoinnista ja sisäisestä viestinnästä on huolehdittava, jotta organisaatio säilyy toimintakykyisenä.

Henkilöresurssit:

Henkilöstöjohtaja + 4 palkkasihteeriä

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	252 128 €	261 000 €	262 000 €	137 300 €	137 700 €
KULUT	-1 040 986 €	-1 054 977 €	-1 008 336 €	-703 400 €	-718 600 €
KATE	-788 858 €	-793 977 €	-746 336 €	-566 100 €	-580 900 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	703 529 €	1 029 303 €	1 018 548 €	705 200 €	720 600 €
KULUT	-1 082 764 €	-1 101 343 €	-1 049 664 €	-755 655 €	-768 118 €
KATE	-379 235 €	-72 040 €	-31 116 €	-50 455 €	-47 518 €

4.2.6 Talousohjaus

Palvelualueen kuvaus

Talousohjaus vastaa kaupungin taloushallinnon tehtäväalueesta sisältäen kirjanpidon, maksuliikenteen, kassavalmiuden ja lainanhallinnan, myynti- ja ostoreskontran siltä osin kuin niitä ei ole hajautettu, sijoitustoiminnan, talouden sekä väestö- ja elinkeinorakenteen tietohuollon sekä avustaa kaupungin

strategisessa ja operatiivisessa suunnittelussa. Talousohjaus kokoaa ja valmistelee vuosittain talousarvion, osavuositarkastukset ja tilinpäätöksen. Talousohjaus johtaa myös kaupungin hankintatoimea sekä hallinnoi kaupungin vakuutuksia.

Taloushallinnon painopisteenä säilyy automatisoinnin ja robotiikan hyödyntäminen talouden prosesseissa ja kilpailukyvyyn varmistaminen. Vuoden 2022 aikana valmistaudutaan sote-palvelutuotannon siirtymiseen hyvinvointialueille sekä sen vaikutuksiin tukipalveluissa. Tiedolla johtamista jatketaan, mutta erillistä hankerahoitusta siihen ei ole. Talousohjaus tuottaa palvelut myös konserniyhtiöille sekä Merijärven kunnalle.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Vuoden 2022 aikana valmistaudutaan sote-uudistuksen tuomiin muutoksiin kalajokikonsernin organisaatorakenteessa, toiminnassa ja taloudessa. Talouden kokonaisuudesta siirtyy hyvinvointipalveluille merkittävä osuus. Talouden optimoinnissa keskitytään irtaimen omaisuuden ja sopimusten läpikäyntiin sekä talousohjaus osaltaan tuottaa hyvinvointialueelle tarvittavia tietoja.

Lisäksi vuoden 2022 aikana jatketaan ostolaskuprosessin automatisointia. Uusi ostolaskujen kierrätysjärjestelmä Palette otetaan käyttöön ensin konserniyhtiöille ja viimeistään vuoden 2023 alusta alkaen myös kaupungille. Tämä automatisoi tilauksesta maksuun prosessia erityisesti yhdistettynä tilausmoduuliin, jonka käyttöönottoa harkitaan myös vuodelle 2023.

Henkilöresurssit:

Talousjohtaja, pääkirjanpitäjä, kehittämis- ja laskentapäällikkö, 4 kirjanpitäjää (joista yksi määräaikainen), 3 toimistosihteerä

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	302 601 €	284 000 €	84 000 €	84 500 €	85 000 €
KULUT	-777 033 €	-808 940 €	-627 540 €	-579 600 €	-559 700 €
KATE	-474 432 €	-524 940 €	-543 540 €	-495 100 €	-474 700 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	799 377 €	749 696 €	590 392 €	529 100 €	519 600 €
KULUT	-827 851 €	-857 405 €	-672 415 €	-635 051 €	-611 749 €
KATE	-28 475 €	-107 709 €	-82 023 €	-105 951 €	-92 149 €

4.2.7 Yleishallinto

Palvelualueen kuvaus

Yleishallinto toimii kaupunginjohtajan apuna kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston ratkaisovaltaan kuuluvien asioiden valmistelussa. Yleishallinto vastaa keskusarkistosta ja ohjaa asiakirjahallintoa. Samoin yleishallintoon kuuluu kunnallinen edunvalvonta.

Vastuualueen keskeiset prosessit ovat päätöksenteon valmistelu ja täytäntöönpano, päätöksenteon asiantuntemus sekä arkistotoimi. Yleishallinnon tehtävänä on luoda hyvät edellytykset kunnan ylimpien toimielinten työskentelylle ja kaupungin yleisjohtamiselle.

Kustannuspaikka 1601:

Asianhallintatiimi

Asianhallintatiimi hoitaa keskitetyn kirjaamon ja päätöksenteon tukitehtävät, esityslistat ja pöytäkirjat sekä arkistointitehtäviä. Talousarvioon on varattu määrärahat asianhallintatiimintointiin.

Kunnallinen edunvalvonta

Seuraaviin maksuosuuksiin on varattu määrärahaa Pohjois-Pohjanmaan liiton maksuosuuteen 89.200 € ja Kuntaliiton maksuosuuteen 40.000 € yhteensä 129.200 €.

Väestönsuojelu

Kustannuspaikalle on varattu määrärahat väestönsuojelun toimintamenoihin.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Päätöksenteon teknisellä valmistelulla ja täytäntöönpanon keskittämällä ja kokousaineiston käsitteleminen sähköisessä muodossa tavoitellaan hyötyinä tehokkaampaa ja joustavampaa valmistelu-, käsittely- ja päätöksentekoprosessia. Sähköinen käytäntö pienentää päätöksentekoon liittyviä tulostus- ja kopiointikustannuksia ja tuo henkilöstön työajan säästö ja säästöjä postituskustannuksissa. Työ organisoituu järkeväksi kokonaisuudeksi. Lisäksi on tietoturvanäkökulma.

Yleishallinto keskittyy asiakirjahallinnon laatuun. Viranhaltija- ja toimielinpäätökset tarkistetaan ottaen huomioon tietosuojalain vaatimukset. Asiakaspalveluissa kehitetään sähköisiä palveluja. Sähköinen allekirjoittaminen tehdään jo viranhaltijapäätöksissä ja sähköinen allekirjoitus pöytäkirjojen tarkastuksissa on käytössä. Asianhallintajärjestelmä Dynasty 10-versio on käytössä.

Henkilöresurssit:

Kaupunginsihteeri, hallintojohtaja, hallintosihteeri informaattikko 50 %, toimistosihteeri, toimistosihteeri 90 % / kaupunginjohtajan sihteeri 10 %, asianhallinnassa teknisen toimen toimistosihteeri 30 %

Kaupunginsihteeri toimii talousjohtajan sijaisena helmi-lokakuun ajan. Kaupunginsihteerin sijaisena toimii hallintosihteeri helmikuun alusta alkaen.

Viestintätiimiä johtaa henkilöstöjohtaja ja siihen kuuluu hajautetusti palveluilta viestintäresursseja.

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	8 181 €	2 800 €	2 800 €	2 800 €	2 800 €
KULUT	-575 228 €	-612 408 €	-585 560 €	-607 100 €	-573 400 €
KATE	-567 047 €	-609 608 €	-582 760 €	-604 300 €	-570 600 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	523 693 €	473 406 €	443 745 €	437 000 €	439 500 €
KULUT	-640 162 €	-674 306 €	-639 361 €	-670 744 €	-634 377 €
KATE	-116 469 €	-200 901 €	-195 616 €	-233 744 €	-194 877 €

4.2.8 Tietohallinto

Palvelualueen kuvaus

Tietohallintopalvelut on Kalajoen kaupungin hallintopalveluihin sijoitettu tukipalveluyksikkö, joka

- Tukee konsernin palvelu- ja toimintaprosessien innovatiivista kehittämistä kokonaisuuksina
- Vastaa konsernissa tarvittavien ICT-palveluiden hankkimisesta
- Vastaa kaupungin tietohallintoyhteistyöstä
- Huolehtii tietojärjestelmäpalveluiden saatavuuden ja turvallisuuden toteutumisesta

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Tiedonhallintalain vaatimusten täyttäminen jatkuu ja toimintamallien integrointi nykyisiin prosesseihin vaatii tietohallinnon ohjausta. Palveluiden kriittisyysarviointien ja ulkopuolisten vaatimusten kautta tarkentuvat tietoturvakäytännöt ja saatavuusvaatimukset luovat pohjaa hankintojen palvelutasosopimuksille.

Painopisteet

- Palveluiden digitalisoinnin ja automatisoinnin tukeminen
- Palveluiden prosessien kehittämisen tukeminen
- Tiedonhallintalain vaatimusten täyttäminen
- Alueelliseen Sote ict -työskentelyyn osallistuminen

Henkilöresurssit:

Tietohallintojohtaja ja 2,5 tietohallintoasiantuntijaa vakituisesti, joista 1,5 henkilöä työskentelee SoTe -asiantuntijoina. Lisäksi tietohallinnon käytössä on yksi 50% henkilöresurssi, joka työskentelee tiedonhallintamallin parissa. Määräaikaisessa työsuhteessa työskentelee kaksi hankehenkilöä (projektipäällikkö sekä tietoturva-asiantuntija).

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	26 647 €	36 150 €	276 200 €	263 700 €	20 200 €
KULUT	-867 307 €	-863 814 €	-1 189 988 €	-1 102 300 €	-891 800 €
KATE	-840 660 €	-827 664 €	-913 788 €	-838 600 €	-871 600 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	902 585 €	899 224 €	1 236 866 €	1 172 582 €	698 582 €
KULUT	-1 018 525 €	-914 085 €	-1 236 566 €	-1 158 748 €	-946 223 €
KATE	-115 940 €	-14 861 €	300 €	13 834 €	-247 641 €

4.3 Kehittämispalvelut**Hankkeet**

Elinkeinopalveluissa on useita talousarviovuodelle siirtyviä, jo käynnissä olevia kehittämishankkeita.

Hankkeet ovat matkailun alueellisen yhteistyöverkoston rakentamiseen tähtäävä Arktinen meri, yritysten muutos- ja kehittämistilanteisiin paneutuva KASKI, yrityksille ja maatiloille suunnattu Irtiotto öljystä, Kalajoki Smart Grid -toteutettavuusselvitys, Kalajoen seudun teolliset arvoketjut sekä kaksi yritysryhmähanketta. Talousarviossa on varauduttu yritysten ulkomaisen työvoiman rekrytointia ja kansainvälisten asukkaiden asettautumista helpottavan seutukaupunkihankkeen sekä pienten yritysten muutostilanteisiin panostavan Ketterä muutos -hankkeen toteutukseen. Elinkeinopalveluissa on varauduttu Rieska-Leaderin hallinnointikustannusten ja toteutettavien kehittämishankkeiden kuntarahoitusosuuksiin sekä muiden hallinnoimien elinkeinojen ja yritysten kehittämishankkeiden kuntarahoitusosuuksiin.

Maaseutupalveluissa on määrärahavaraus yhden uuden kehittämishankkeen toteutukseen sekä osatoteuttajan rooli Vihreä vastuullisuus -hankkeelle, joka on suunnattu maaseutuyritysten ja mikroyritysten kehittämiseen.

Työllisyyspalveluissa jatkaa Ohjaamo ja Virtaamo Kalajoki -hanke.

Tavoitteet

Tavoite: Lomituspalveluiden hallinnon siirtyessä Toholammin kunnalle 1.1.2023 tavoitteena on lähipalveluiden säilyminen Kalajoella sekä asiakkaille että henkilöstölle	KEHITTÄMISPALVELUT
Strategiset tavoitteet: Kalajoki on haluttu yhteistyökumppani. Olemme mukana aktiivisesti sekä alueellisessa yhteistyössä että muissa yhteistyöverkostoissa., Lautakuntatavoite	
Luotu	Toimenpide: Aktiivinen mukanaolo uuden lomituspalveluyksikön valmistelussa
	KEHITTÄMISPALVELUT

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	4 412 886 €	4 887 317 €	4 504 080 €	1 226 000 €	1 230 300 €
VAL OM. KÄYTT.	2 509 €	0 €	0 €	0 €	0 €
KULUT	-5 592 699 €	-6 755 698 €	-6 184 597 €	-3 056 980 €	-3 049 530 €
KATE	-1 177 304 €	-1 868 381 €	-1 680 517 €	-1 830 980 €	-1 819 230 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	4 416 546 €	4 887 317 €	4 504 080 €	1 226 000 €	1 230 300 €
VAL OM. KÄYTT.	2 509 €	0 €	0 €	0 €	0 €
KULUT	-5 881 540 €	-7 061 272 €	-6 532 739 €	-3 440 054 €	-3 420 036 €
KATE	-1 462 485 €	-2 173 955 €	-2 028 659 €	-2 214 054 €	-2 189 736 €

4.3.1. Elinkeinopalvelut**Palvelualueen kuvaus**

Elinkeinopalvelut toteuttaa elinkeinojen edistämistoimenpiteitä keskittymällä yritys- ja elinkeinoneuvontaan, kehittämishankkeiden toteutukseen ja rahoitukseen, yritysten toimitilaratkaisujen selvittämiseen, yhteistyöverkoston toimintaan sekä päätöksenteon valmisteluun elinkeinojen kehittämiseen liittyvissä asioissa. Elinkeinopalvelut vastaa kaupungin imagomarkkinoinnin ja tonttimyynnin toimenpiteistä sekä asukasmarkkinoinnin muuttaja- ja asettautumispalveluista.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Elinkeinopalveluiden toiminnan painopisteenä on yritys- ja elinkeinoelämän elpymiseen tähtäävien palveluiden tuottaminen ja erilaisten kehittämishankkeiden toteuttaminen koronapandemian jälkeisessä tilanteessa. Tärkeänä painopisteenä on osaavan työvoiman saatavuuteen liittyvät toimenpiteet sekä työnantaja- ja rekrytointipalvelujen kehittäminen yhteistyössä yritys-, työllisyys- ja koulutuspalvelujen sekä yritysten kanssa. Toiminnan painopisteenä on lähienergian hyödyntämiseen ja yrityspuistojen kehittämiseen liittyvät toimenpiteet sekä teollisten toimialojen tarpeiden ja kasvumahdollisuuksien selvittäminen ja niihin vastaaminen. Teollisten toimialojen ja työmahdollisuuksien tunnettuutta alueellisesti ja valtakunnallisesti pyritään lisäämään. Muuttajapalveluiden, imagomarkkinoinnin ja tonttimyynnin painopisteenä ovat toimenpiteet, joilla saadaan Kalajoelle uusia asukkaita, loma-asukkaita ja yrityksiä.

Kaupunki osallistuu Kalajoki Matkailuyhdistys ry:n toteuttamaan matkailun yhteismarkkinointiin, yrittäjäyhdistysten toteuttamaan kehittämistoimintaan, Kalajoella järjestettävien Piha- ja puutarhamessujen ja lähiruokatorin pääyhteistyökumppanuuteen sekä alueella järjestettävien rekrytointi- ja koulutusmessujen yhteistyökumppanuuteen. Elinkeino- ja yrityspalveluita myydään Alavieskan ja Merijärven kunnille.

Henkilöresurssit:

Vakinaiset: elinkeinojohtaja, yritysasiantuntija, turkistalousneuvoja, markkinointivastaava. Määräaikaiset: kolme yritysasiantuntijaa/projektipäällikköä, energia-asiantuntija, asiakkuusvastaava, tonttimyyjä.

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos	Muutos-%
Perustetut yritykset kpl	84	40	80	40	100,00%
Uudet omistajanvaihdosprosessit kpl	18	10	15	5	50,00%
Yritystuet €	6 319 973	800 000	1 500 000	700 000	87,50%
Yritysten nettomäärän muutos kpl			10		
Yrityspalvelujen asiakasmäärä kpl			350		
Toteutuneet omistajanvaihdokset kpl			10		
Toimitilajärjestelyt kpl			20		

Elinkeinopalveluille on lisätty uusia suoritteita, jotka kuvaavat yrityspalveluiden toimintaa ja tuloksia. Osaa näistä suoritteista ei ole aikaisempina vuosina seurattu, joten toteumatiedot ovat osin puutteellisia.

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	232 162 €	628 538 €	569 100 €	572 000 €	574 900 €
KULUT	-965 390 €	-1 641 266 €	-1 582 047 €	-1 601 480 €	-1 621 180 €
KATE	-733 228 €	-1 012 728 €	-1 012 947 €	-1 029 480 €	-1 046 280 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	232 162 €	628 538 €	569 100 €	572 000 €	574 900 €
KULUT	-999 980 €	-1 683 179 €	-1 629 524 €	-1 658 533 €	-1 675 391 €
KATE	-767 818 €	-1 054 641 €	-1 060 424 €	-1 086 533 €	-1 100 491 €

4.3.2 Maaseutupalvelut**Palvelualueen kuvaus**

Maaseutuelinkeinojen hallinto ja kehittäminen

Maaseutupalvelut toteuttaa maksajavirastotehtäviä KaSi-yhteistoiminta-alueella. Maksajavirastotehtävät järjestetään Ruokaviraston kanssa allekirjoitetun maksajavirastosopimuksen mukaisesti sopimuksessa asetettujen palvelutavoitteiden ja muiden edellytysten mukaisesti. Maksajavirastotehtävien lisäksi maaseutupalvelut vastaa maaseudun ja kylien kehittämisestä.

Lomituspalvelut

Lomituspalveluiden tehtävänä on järjestää maatalousyrittäjien ja turkistarhaajien lomituspalvelut lomituspalvelulain antamien oikeuksien ja velvollisuuksien puitteissa Kalajoen kaupungin sekä Alavieskan, Merijärven ja Pyhäjoen kuntien alueella.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Maaseutuelinkeinojen hallinto ja kehittäminen

Maaseutuhallinnosta eläköityy henkilöstöä ja toimintaa tiivistetään. Toiminnan ja maksajavirastotehtävien hoitamisen kannalta vuoden 2022 aikana eläköityvän henkilöstön (2+1) tilalle rekrytoidaan kaksi maaseutuasiamiestä. Maaseutuyritysasiantuntijan tehtävänä on auttaa maatilojen ja maatilakytöntäisten yritysten kehittämisessä samalla tavoin kuin elinkeinopalveluiden yritysasiantuntijat auttavat muita yrityksiä. Maaseutuyritysasiantuntija tekee tiivistä yhteistyötä neuvontajärjestöjen, kehittämisorganisaatioiden ja tuottajajärjestöjen kanssa.

Toiminnan painopistealueita ovat viljelijätukihallinnon tehtävien hoitaminen, maaseutuyritysten kehittäminen, kylien ja kaupungin välisen vuoropuhelun lisääminen sekä tilusjärjestelyiden aktivointi.

Lomituspalvelut

Lomituspalveluiden toimintaympäristöön vaikuttaa maatalousyrittäjien ja tarhaajien määrän väheneminen. Vuoden aikana osallistutaan aktiivisesti uuden 1.1.2023 aloittavan lomituspalvelualueen käytännön valmisteluun ja lomituspalveluiden siirtymiseen Toholammin kunnan alaisuuteen.

Toiminnan painopisteinä on tuottaa laadukasta ja asiakaslähtöistä lomituspalvelua. Keskeinen tavoite on turvata lainmukaiset oikeudet lomituspalveluihin ja samalla huolehtia henkilöstön ammattitaidosta sekä työssä jaksamisesta ja viihtymisestä. Maatalouden rakenne ja olosuhteet tiloilla muuttuvat, joten henkilöstöltä vaaditaan monipuolista ammattitaitoa, kykyä sopeutua nopealla tahdilla uuteen tilaan ja oppia tehtävät eri tilanteissa. Sähköisiä palveluja kehitetään edelleen. Yrittäjiä ohjataan käyttämään lomitusnettä lomihakemusten ja pyyntöjen tekemiseen. Lomittajat käyttävät mobiilia työvuorojen kuittaamiseen.

Henkilöresurssit:

Vakinaiset: maaseutujohtaja, lomatoimenjohtaja, neljä maaseutuasiamiestä, kolme johtavaa lomittajaa, toimisto-/hankesihteeri, toimistos sihteeri, 49 lomittajaa. Määräaikaiset: maaseutuyritysasiantuntija, 10 lomittajaa.

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos	Muutos-%
1 MAASEUTUHALLINTO					
Investointirahoitus		5 500 000	5 500 000	0	0,00%
Keskimääräinen tilakoko Kalajoki, ha	60	61	62	1	0,82%
Maataloustulo Kalajoki, euroa	56 660 000	55 000 000	55 000 000	0	0,00%
Keskimääräinen tilakoko YTA, ha	65	66	67	1	1,52%

Maataloustulo YTA, euroa	152 960 000	150 000 000	151 000 000	1 000 000	0,67%
Eu- ja kansalliset tuet Kalajoki euroa	14 998 915	15 100 000	15 000 000	-100 000	-0,66%
SPV-kaupat Kalajoki, kpl	2	4	3	-1	-25,00%
Eu- ja kansalliset tuet YTA, euroa	48 837 483	48 000 000	48 000 000	0	0,00%
SPV-kaupat YTA, kpl	5	7	6	-1	-14,29%
Maidontuotanto l/vuosi	28 000 000		28 000 000		
Naudanlihantuotanto kg/vuosi	3 700 000		3 700 000		
Sianlihan tuotanto kg/vuosi	1 500 000		1 500 000		
2 LOMITUSPALVELUT					
Lomitettut päivät, kpl	15 042	15 900	14 300	-1 600	-10,06%
Toiminnan kysyntätiedot, yrittäjien määrä	358	360	340	-20	-5,56%

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	3 947 212 €	3 951 929 €	3 667 480 €	385 200 €	385 300 €
VAL OM. KÄYTT.	2 509 €	0 €	0 €	0 €	0 €
KULUT	-3 732 269 €	-4 113 922 €	-3 829 350 €	-677 000 €	-677 100 €
KATE	217 451 €	-161 993 €	-161 870 €	-291 800 €	-291 800 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	3 950 412 €	3 951 929 €	3 667 480 €	385 200 €	385 300 €
VAL OM. KÄYTT.	2 509 €	0 €	0 €	0 €	0 €
KULUT	-3 896 077 €	-4 254 845 €	-3 993 476 €	-851 585 €	-847 389 €
KATE	56 844 €	-302 916 €	-325 996 €	-466 385 €	-462 089 €

4.3.3. TYÖLLISYYSPALVELUT**Palvelualueen kuvaus**

Työllisyyspalvelut vastaa Duunipaikan sekä Ohjaamon ja Virtaamon toiminnasta, palkkatukityöllistämisestä, kuntien työllisyyskokeilusta ja nuorten kesätyötuesta. Työllisyyspalveluiden kokonaisuus siirrettiin talousarvion valmisteluvaiheessa kehittämispalveluiden palvelualueeksi, kun se oli aiemmin kaupungin sosiaalipalveluiden alaisuudessa. Muutoksella valmistaudutaan vuonna 2024 suunnitella olevaan TE-palveluiden siirtoon valtiolta kuntien järjestämistä vastuulle.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Työllisyyspalvelut ja työllisyyden kuntakokeilu siirtyy 1.1.2022 alkaen kehittämispalveluihin. Kuntakokeilussa osa TE-palveluiden asiakkaista ja toiminnoista on siirtynyt kuntien vastuulle. Vuonna 2022 tavoitteena on vahvistaa työllisyys-, koulutus- ja yrityspalveluiden yhteistyötä sekä keskenään että työnantajien suuntaan.

Henkilöresurssit:

Työllisyyspäällikkö, 4,5 ohjaajaa.

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	233 513 €	306 850 €	267 500 €	268 800 €	270 100 €
KULUT	-895 040 €	-1 000 510 €	-773 200 €	-778 500 €	-751 250 €
KATE	-661 527 €	-693 660 €	-505 700 €	-509 700 €	-481 150 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	233 972 €	306 850 €	267 500 €	268 800 €	270 100 €
KULUT	-985 483 €	-1 123 248 €	-909 739 €	-929 937 €	-897 256 €
KATE	-751 511 €	-816 398 €	-642 239 €	-661 137 €	-627 156 €

4.4 Sivistyspalvelut**Hankkeet**

Sivistyslautakunnan alaisessa hanketoiminnassa panostetaan lasten ja nuorten hyvinvointiin sekä vapaa-ajan toimintaan Suomen mallin mukaisesti monipuolisen, kaikkia aktivoivan ja kiinnostavan kerhotoiminnan järjestämisellä; nuorten ja lasten kansainvälistymistä edistetään kansainvälisillä liikkuvuushankkeilla ja kotikansainvälistymisen keinoin. Teemana ovat mm. sosiaalisen osallisuuden aikaansaaminen, nuorten voimaannuttaminen ja eri kulttuurien ja ikäryhmien vuorovaikutus ja erilaiset teemat opetuksessa.

Covid-19 pandemian aiheuttamia oppimisen tasoeroja kurotaan kiinni opetuksessa ja varhaiskasvatuksessa panostamalla henkilöstöresursseihin.

Lukutaitoa ja lukemisen kulttuuria edistetään.

Varhaiskasvatuksessa panostetaan varhaiseen puuttumiseen ja henkilöstön ohjaukseen.

Etsivä nuorisotyö ja nuorten aktivointi jatkuu entiseen malliin yhteistyössä naapurikuntien kanssa.

Lukiolla panostetaan oppilaiden liikkumiseen sekä kehitetään opetusta yhteistyöhankkeessa.

Kuntalaisten digitaitoja parannetaan sekä kirjastojen palveluita kehitetään mm. omatoimilainauksella ja etäpalveluilla.

Kulttuurimatkailua - ja tapahtumia kehitetään yhteistyössä kumppanien kanssa.

Tavoitteet

Tavoite: Kalajokisen toisen asteen koulutuksen vetovoiman kehittäminen		SIVISTYSPALVELUT
Strategiset tavoitteet: Kalajoki on lapsiystävällinen kaupunki. Lisäämme lasten ja nuorten tasavertaisia mahdollisuuksia osallistumiseen, terveeseen kasvuun ja hyvään oppimiseen., Lautakuntatavoite		
Mittarit: Lukiolla väyläopintoja ammattikorkeakouluihin: Toteuma 1.0, Tavoite 2.0 Lukion opiskelijamäärän kasvu +10: Toteuma 269.0, Tavoite 279.0 Kalajoen ulkopuolelta lukioon tulevien määrä %: Toteuma 26.0, Tavoite 30.0 Englanniksi opetettavien opintojaksojen määrä: Toteuma 2.0, Tavoite 4.0 Toiminta eLukion tilalle tulevassa uudessa yhteistyöverkostossa alkanut vuonna 2022 : Toteuma 1.0, Tavoite 1.0		
Luotu	Toimenpide: Osallistutaan aktiivisesti kampuksen tilasuunnitteluun, pedagogiseen suunnitteluun ja koulutusverkostoyhteistyön kehittämiseen.	SIVISTYSPALVELUT
Luotu	Toimenpide: Lukion kansainvälisyyden kehittäminen	SIVISTYSPALVELUT
Luotu	Toimenpide: Uusi yhteistyöverkosto lakkaavan eLukion tilalle	SIVISTYSPALVELUT
Luotu	Toimenpide: Kansalaisopiston tarpeet huomioidaan kamupuksen tilasuunnittelussa ja pedagogisessa suunnitelmassa	SIVISTYSPALVELUT
Tavoite: Osallistavan päätöksenteon edistäminen		SIVISTYSPALVELUT
Strategiset tavoitteet: Edistämme yhteisöllisyyttä ja asukkaiden vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia., Edistämme yhteisöllisyyttä kaupungin toiminnoissa ja kaupunkirakenteen kehittämisessä yhdessä yksityisen ja kolmannen sektorin sekä kylien kanssa., Järjestämme palvelut laadukkaasti ja käytämme resursseja viisaasti. Palvelutuotannossamme näkyy asiakaslähtöisyys, positiivisuus, uudistumiskyky ja poikkihallinnollinen toimintatapa., Lautakuntatavoite		
Mittarit: Akatemian kyläraateihin ja kuulemistilaisuuksiin osallistuneiden määrä: Toteuma 69.0, Tavoite 500.0		
Luotu	Toimenpide: Akatemian kaikki palveluyksiköt järjestävät vähintäänkin yhden kuntalaisten kuulemistilaisuuden sekä sähköisen kyselyn. Kuulemisen tulokset kirjataan sekä Liikuntasuunnitelmaan että uutena tehtävään Kulttuurihyvinvointisuunnitelmaan.	SIVISTYSPALVELUT
Luotu	Toimenpide: DigiTaidot Kalajokisille - hankkeella opastetaan 500 kuntalaista sähköisten palvelujemme käytössä, jotta sujuva arki varmistuu.	SIVISTYSPALVELUT
Tavoite: Kalajoki Lifestyle -brändin vahvistaminen Kalajoki Akatemian toimenpiteillä		SIVISTYSPALVELUT
Strategiset tavoitteet: Kalajoki on Pohjois-Pohjanmaan eteläosan ja Keski-Pohjanmaan alueen houkuttelevin asuinpaikka ja työskentely-ympäristö, Lautakuntatavoite		
Luotu	Toimenpide: Mielikuvan vahvistaminen ja näkyvyyden luominen. Kalajoki pyrkii Suomen liikkuvimmaksi kunnaksi sekä hakee European Cities of Sport tunnustusta (ACES).	SIVISTYSPALVELUT
Luotu	Toimenpide: Reitistöjen laajuuden, tason ja monipuolisuuden kehittäminen ja hankerahoituksen hankinta	SIVISTYSPALVELUT
Luotu	Toimenpide: Tapahtumien lipunmyynnin ja kävijämäärän palautuminen koronaa edeltäneelle tasolle	SIVISTYSPALVELUT
Tavoite: Toimiva oppilaiden ohjaus ja tuki		SIVISTYSPALVELUT

Strategiset tavoitteet: Kalajoki on lapsiystävällinen kaupunki. Lisäämme lasten ja nuorten tasavertaisia mahdollisuuksia osallistumiseen, terveeseen kasvuun ja hyvään oppimiseen., Lautakuntatavoite

Luotu	Toimenpide: Toimiva oppilaanohjaus	SIVISTYSPALVELUT
--------------	---	------------------

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	1 383 044 €	1 850 875 €	1 678 145 €	1 686 500 €	1 694 900 €
KULUT	-19 388 936 €	-20 624 127 €	-22 325 070 €	-22 912 840 €	-23 353 040 €
KATE	-18 005 892 €	-18 773 252 €	-20 646 925 €	-21 226 340 €	-21 658 140 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	1 428 944 €	1 865 930 €	1 835 986 €	1 844 341 €	1 852 741 €
KULUT	-28 897 243 €	-31 039 010 €	-32 881 006 €	-34 239 201 €	-34 573 946 €
KATE	-27 468 299 €	-29 173 079 €	-31 045 020 €	-32 394 860 €	-32 721 205 €

Riskit

Toimintaympäristö ja muutokset

Riski	SIVISTYSPALVELUT: Pätevän henkilöstön saatavuus	9
Riski	SIVISTYSPALVELUT: Äkillinen oppilas / lapsimäärän muutos	4

Toiminta / Prosessit

Riski	SIVISTYSPALVELUT: Toimintojen riippuminen avainhenkilöistä	9
-------	---	---

ICT

Riski	SIVISTYSPALVELUT: Sähköisten järjestelmien pitkäaikainen häiriö	6
-------	--	---

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	1 383 044 €	1 850 875 €	1 678 145 €	1 686 500 €	1 694 900 €
KULUT	-19 388 936 €	-20 624 127 €	-22 325 070 €	-22 912 840 €	-23 353 040 €
KATE	-18 005 892 €	-18 773 252 €	-20 646 925 €	-21 226 340 €	-21 658 140 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	1 428 944 €	1 865 930 €	1 835 986 €	1 844 341 €	1 852 741 €
KULUT	-28 897 243 €	-31 039 010 €	-32 881 006 €	-34 239 201 €	-34 573 946 €
KATE	-27 468 299 €	-29 173 079 €	-31 045 020 €	-32 394 860 €	-32 721 205 €

4.4.1 Hallinto sivistyspalvelut

Palvelualueen kuvaus

Hallinto vastaa organisaation johtamisesta, kehittämisestä, järjestämisestä ja toimintaedellytysten ylläpidosta sekä niihin liittyvien hallintopalveluiden hoitamisesta.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut aloittaa vuoden 2022 alussa, kun kaupunginvaltuuston 3.11.2020 päätöksen mukaisesti hyvinvointipalvelut jakautuvat kahdeksi eri palveluksi.

Henkilöresurssit:

Sivistysjohtaja, hankeasiantuntija, toimistos sihteeri

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	770 €	0 €	100 000 €	100 500 €	101 000 €
KULUT	-33 919 €	0 €	-304 300 €	-308 100 €	-312 000 €
KATE	-33 149 €	0 €	-204 300 €	-207 600 €	-211 000 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	770 €	0 €	242 785 €	243 285 €	243 785 €
KULUT	-39 913 €	-22 293 €	-321 475 €	-331 333 €	-333 473 €
KATE	-39 142 €	-22 293 €	-78 690 €	-88 047 €	-89 687 €

4.4.2. Varhaiskasvatuspalvelut

Palvelualueen kuvaus

Varhaiskasvatuspalvelut muodostuvat kunnan ja yksityisen järjestämästä varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta sekä kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta. Varhaiskasvatuspalveluiden tehtävänä on tukea lasten kasvua, kehitystä, hyvinvointia ja oppimista yhdessä vanhempien kanssa.

Varhaiskasvatus pohjautuu valtakunnalliseen ja kaupungin omaan varhaiskasvatussuunnitelmaan. Lapselle tehtävä henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma on toiminnan perusta. Suunnitelmallisuus näkyy arjen toiminnassa, oppimisympäristöissä ja varhaiskasvatuksen keskeisessä elementissä, leikissä.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Kalajoella yksityisiin päiväkodeihin ja ryhmäperhepäiväkodeihin voidaan myöntää palveluseteli. Yksityisten toimijoiden osuus palvelutuotannosta on enintään 40 %.

Esiopetus järjestetään keskustojen alueella päiväkodeissa sekä kunnallisena että yksityisenä palveluna. Lisäksi esiopetusta järjestetään Raution koululla ja Tyngän aluekoululla. Opetusministeriön määräämä

kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu on lisännyt esiopetukseen ja sitä täydentävään varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrää. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilua toteutetaan keskustajaman ja Himangan alueella sekä yksityisenä palveluna.

Erityisvarhaiskasvatuksen painottuminen näkyy lasten tuen tarpeiden lisääntymisenä.

Erityisvarhaiskasvatuksen tarpeeseen pyritään vastaamaan varhaiskasvatuksen laskennallisilla lisäkertoimilla henkilöstön kouluttamisen lisäksi.

Opetusministeriön hankkeen avulla kolmiportaisen tuen mallia vakiinnutetaan varhaiskasvatuksen henkilöstön käytänteeksi. Perhepäivähoitajien pedagogista osaamista ja digitalisaatiota tuetaan ja kehitetään tiimityön ja koulutuksen keinoin.

Raution monitoimitalon toteuttaminen etenee suunnitelman mukaisesti. Sen yhteyteen tulee 21-paikkainen päiväkotiki ja esiopetus.

Henkilöresurssit: varhaiskasvatusjohtaja, varhaiskasvatuksen ohjaaja, toimistos sihteeri 1, varhaiskasvatuksen erityisopettaja 2, päiväkodin johtaja 2, varhaiskasvatuksen opettaja 25,55, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja 39, varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja, perhepäivähoitaja 26

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos	Muutos-%
1					
Asiakastyytyväisyys TAK (1-5)	4	4	4	0	0,00%
Päiväkotipaikat	292	250	313	63	25,20%
Ryhmäperhepk. Kalajoki	20	20	12	-8	-40,00%
Perhepvhoitopaikat Kalajoki	105	100	100	0	0,00%
Päiväkodit läsnäolopäivät	42 931	53 000	56 000	3 000	5,66%
Ryhmäperhepvhoito läsnäolopäivät Kalajoki	6 946	3 500	3 500	0	0,00%
Perhepäivähoito läsnäolopäivät Kalajoki	16 629	16 000	15 000	-1 000	-6,25%
Kotihoidon lasta tuen piirissä Kalajoki	207	230	215	-15	-6,52%
Esiopetus päiväkodit	146	110	166	56	50,91%
Esiopetus koulut	28	26	20	-6	-23,08%
Lapsia varhaiskasvatuksen piirissä ikäluokista 1–6 v. (%)		75	75	0	0,00%

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	444 015 €	576 290 €	283 200 €	284 600 €	286 000 €
KULUT	-5 081 310 €	-5 333 725 €	-5 539 660 €	-5 729 250 €	-5 832 650 €
KATE	-4 637 295 €	-4 757 435 €	-5 256 460 €	-5 444 650 €	-5 546 650 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	446 167 €	576 290 €	283 200 €	284 600 €	286 000 €
KULUT	-6 111 292 €	-6 524 274 €	-6 979 076 €	-7 378 484 €	-7 455 986 €
KATE	-5 665 124 €	-5 947 984 €	-6 695 876 €	-7 093 884 €	-7 169 986 €

4.4.3 Opetuspalvelut**Palvelualueen kuvaus**

Opetuspalvelut muodostuvat vuosiluokkien 1-9 kouluista sekä lukiokoulutuksesta sekä AP/IP toiminnasta. Perusopetusta antavia kouluja on neljä: Merenojan yhtenäiskoulu, Raumankarin yhtenäiskoulu, Tyngän aluekoulu sekä Raution koulu. Lukio toimii omana yksikkönään samassa koulukeskuksessa Merenojan yhtenäiskoulun kanssa.

Lukio tarjoaa opiskelijoille valtakunnallisen opetussuunnitelman kurssien lisäksi erikoistumismahdollisuuksia kuvataidelinjalla, urheilulinjalla sekä kansainvälisyyslinjalla. Kalajoki Akatemian järjestämien aamuharjoitusten kautta opiskelijoilla on laaja mahdollisuus täydentää opintojaan eri urheilulajien valmentautumisella osana koulupäivää.

Lukio on osa Pohjois-Pohjanmaan etälukioverkostoa, jonka kautta etäopiskeluna tarjotaan mahdollisuus aikuislukion oppimäärän suorittamiseen. Etälukion kautta päivälukion opiskelijoilla on mahdollisuus täydentää opintojaan sellaisten aineiden opinnoilla, joita ei paikallisesti ole mahdollista tarjota, esim. harvinaiset kielet kuten kiina, japani, espanja. Lukio järjestää ammattiopisto Jedun opiskelijoille kaksoistutkintoon tähtäävät lukio-opinnot osana ammatillista tutkintoa.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Kouluverkon uudistus on saatu valmiiksi syksyllä 2020, kun Merenojan yhtenäiskoulu aloitti toimintansa. Raution monitoimitalon rakentaminen on alkanut vuonna 2021. Perusopetuksen toimintaa kehitetään uuden palveluverkon pohjalta.

Hallituksen esitys oppivelvollisuuden pidentämisestä merkitsee ilmaisia oppimateriaaleja ja välineitä lukion opiskelijoille, mikä lisää kustannuksia. Kustannukset nousevat portaittain vielä vuosina 2022 ja 2023 kun uudet lukioon tulevat ikäluokat tulevat maksuttomuuden piiriin.

Pohjois-Pohjanmaan etälukioverkoston toiminta loppuu lukuvuoden 2021-2022 jälkeen. Verkoston kautta on saatu täydennettyä lukion kurssi ja opintojaksojen tarjontaa sellaisissa aineissa, joissa opiskelijoita on pieniä määriä. Uusi järjestely on ajankohtainen vuoden 2022 aikana.

Opettajille järjestetään koulutusta muuttuvaan pedagogiseen ympäristöön sekä tietotekniikkaan.

Painopisteet ovat samanaikaisopetus, toiminnallisuus, tietotekniikan hyödyntäminen sekä Liikkuva koulu -toiminta.

Henkilöresurssit:

2 koulunjohtajaa, 46 luokanopettajaa, 2 esiopettajaa, 1 valmistavan opetuksen luokanopettaja, 56 aineenopettajaa, 3,5 opinto-ohjaajaa, 6 laaja-alaista erityisopettajaa, 10 erityisluokanopettajaa, 2 jopo-opettajaa, 46 koulunkäynnin ohjaajaa, 2 yhtenäiskoulun rehtoria, 2 apulaisrehtoria, 1 lukion rehtori, 1 kansainvälisyyskoordinaattori, 1 kansainvälinen apuopettaja, 4 toimisto/koulusihteeriä

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos	Muutos-%
01					
Asiakastyytyväisyys	4		4		
02 OPPILASMÄÄRÄT					
Raution koulu	88	73	75	2	2,74%
Raumankarin koulu	305	280	258	-22	-7,86%
Tyngän koulu	125	106	110	4	3,77%
Merenojan yhtenäiskoulu 1.8.2020 alkaen		1 007	1 040	33	3,28%
Kalajoen lukio	266	268	275	7	2,61%

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	541 975 €	713 555 €	671 175 €	674 500 €	677 900 €
KULUT	-11 937 244 €	-12 912 122 €	-14 128 490 €	-14 528 090 €	-14 830 690 €
KATE	-11 395 270 €	-12 198 567 €	-13 457 315 €	-13 853 590 €	-14 152 790 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	553 172 €	716 502 €	674 122 €	677 447 €	680 847 €
KULUT	-17 962 372 €	-19 036 269 €	-19 850 279 €	-20 704 202 €	-20 955 327 €
KATE	-17 409 200 €	-18 319 767 €	-19 176 157 €	-20 026 755 €	-20 274 480 €

4.4.4 Kalajoki Akatemia

Palvelualueen kuvaus

Kalajoki Akatemian toiminta sisältää 1) Kulttuuriakatemia, 2) Urheiluakatemia sekä 3) Nuorisokeskuksen toiminnot. Kulttuuriakatemia vastaa Kalajoen kaupungin kirjasto-, kansalaisopisto- ja kulttuuripalveluista sekä taiteen perusopetuksesta ja taidekasvatuksesta. Ylivieskan Seudun musiikkiopiston kuntaosuus sisältyy taiteen perusopetuksen kokonaisuuteen.

Urheiluakatemia vastaa kaupungin urheilu- ja liikuntapalveluista, järjestämällä hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioiden sekä tukemalla liikunnan kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta. Urheiluakatemia osallistuu aktiivisesti myös liikuntapaikkasuunnitteluun ja poikkihallinnollisiin hankkeisiin. Tuotettaviin palveluihin sisältyvät urheilu- ja valmennustoiminnan kehittäminen, koulutus, lasten ja nuorten liikuntakasvatus sekä terveysliikunta. Kaikissa toiminnoissa huomioidaan soveltava liikunta.

Nuorisokeskus organisoii kokonaisvaltaisesti Kalajoen nuorisopalvelut sisältäen koulunuorisotyön ja varhaisnuorisotyön, avoimen nuorisotilatoiminnan, erityisnuorisotyön (Jelppiverkko), leiritoiminnan, nuorten vaikuttamisrakenteista huolehtimisen sekä nuorten kansainvälisen toiminnan.

Kalajoki Akatemia tekee merkittävää yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa mm. toteuttamalla yhteistyössä lukuisia tapahtumia. Yhdistyksille, järjestöille sekä urheiluseuroille myönnetään vuosittain toiminta-avustuksia sekä kohdeavustuksia. Kalajoki Akatemia tarjoaa yhdistyksille tiloja ja alueita toiminnan järjestämiseen sekä kannustaa kuntalaisia omaehtoiseen liikkumiseen ja virkistymiseen. Kalajoki Akatemian toimintaa leimaa poikkihallinnollinen yhteistyö. Akatemia hakee, koordinoi ja toteuttaa hankkeita yhteistyössä kaikkien palvelualueiden kanssa. Akatemian henkilöstö osallistuu aktiivisesti olosuhteiden ja toimintaympäristön kehitystyöhön ja kuntalaisten kuulemisten järjestämiseen.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Korona-aika on muuttanut kaikkien ikäryhmien liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden käyttötottumuksia sekä tutkimusten mukaan vähentänyt osallistujamääriä ja lisännyt syrjäytymistä. Akatemia luo poikkihallinnollisen yhteistyön kautta uusia kuulemisiin ja osallistamiseen perustuvia palveluita.

Urheiluakatemia toiminta keskittyy yhtäältä erityisesti Merenojan liikuntahalliin palvelutuotannon kehittämiseen sekä toisaalta koko alueen liikuntamahdollisuuksien monipuoliseen käyttöön ja markkinointiin. Ensijaisena tavoitteena on liikkujien kulutustottumusten muuttuessa tarjota laadukkaita palveluita kaikille kohderyhmille sekä tuottaa palveluilla hyvinvointia kuntalaisille. Välillisenä tavoitteena on lisätä merkittävien ja tasokkaiden liikunta- ja urheilutapahtumien toteuttamista Kalajoella. Liikuntakulttuuri elää koronan jälkeistä murrosvaihetta, jonka johdosta Liikuntasuunnitelma päivitetään uusin kuulemisin. Lähiliikuntapaikkojen saavutettavuuteen sekä kunnossapitoon panostetaan.

Nuorisokeskus toimii Nuorisotalo Alexin ja Raumankarin koulun tiloissa. Nuorisopalveluiden painopisteenä on koulunuorisotyön, digitaalisen sekä kansainvälisen nuorisotyön kehittäminen. Nuorten kannanottojen ja aloitteiden kuulemista kunnallisessa päätöksenteossa lisätään ja osallistavaa budjetointia kehitetään. Nuorisotilojen ajanmukaisuutta tarkastellaan muuttuvien tarpeiden näkökulmasta ja ajanmukaisia tiloja kartoitetaan toiminnalle. Jelppiverkon työssä, etsivässä nuorisotyössä ja starttivalmennuksessa oppivelvollisuuden laajeneminen tulee asettamaan lisähaasteita toiminnan järjestämiseen ja sisällön tuottamiseen.

Kulttuuriakatemia toiminnissa keskitytään Virta-Salin liiketoimintasuunnitelman toteuttamiseen ja Kahvila kirjan toiminnan kehittämiseen. Talousarviossa on varattu 35 000 euron henkilöstömääräraha Kahvila Kirjan toimintaan, mikäli Kahvila Kirjaan ei löydy yksityistä yrittäjää. Museotoimintaa elävöitetään. Hanketoiminnan kautta Kulttuuriopistotoimintaa vahvistetaan lukion ja keskiasteen yhteydessä tarjoamalla monipuolisemmin näyttämötaiteen, teatterialan, kuvataiteen sekä tanssitaiteen kursseja opiskelijoille. Kansalaisopiston kurssitarjonta säilytetään ajanmukaisena ja verkko-opetusta kehitetään. Tapahtumatuotannon monipuolistetaan ja markkinointia vahvistetaan erillishankkeen kautta. Kirjasto on hyvinvointipalvelu, jonka tavoittaa kaikissa elämäntilanteissa: se tarjoaa kansalaisille monipuolisen tekemisen, työnteon ja virkistytymisen tilan. Kirjastojen yhteiskunnallinen rooli vahvistuu entisestään ja painopisteenä on osallisuuden tukeminen ja lähidemokratian lisääminen. Lukuharrastuksen hiipuminen ja lukutaitojen eriytyminen on estettävä ja lukemaan innostaminen on olennaista kaikissa ikä- ja kulttuuriryhmissä. Himangan kirjasto laajennetaan omatoimikirjastoksi vuoden 2022 aikana.

Kahvila Kirjaan haetaan parhaillaan yksityistä toimijaa. Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 21.12.2021 seuraavasti: "Talousarvioon varataan 35 000 euron korvamerkitty määräraha henkilöresurssiin, mikäli Kahvila Kirjaan ei löydy yksityistä toimijaa. Korvamerkitty määrärahaa ei voi käyttää muualle."

Henkilöresurssit: kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja (1 htv), kehitys- ja valmennuspäällikkö (1), iltaohjaajat (1,4), tuntiopettajat (1), suunnittelijaopettaja (1) määräaikaiset tuntiopettajat (36), palvelupäällikkö (1), kirjastonhoitajat (2), kirjastovirkailijat (5), informaatikko (1), liikunnanohjaaja (1), liikuntasuunnittelija (1), nuoriso-ohjaajat (2), valmentajat (8), yksilövalmentajat (2), etsivä nuorisotyöntekijä (1)

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos	Muutos-%
01					
TAK arviointi	3		4		
02 KANSALAIISOPISTO					
Kansalaisopiston tunnit	6 748	8 800	8 900	100	1,14%
Kansalaisopiston opiskelijat	2 725	3 000	3 300	300	10,00%
Taiteen perusopetus osallistujat	531	600	660	60	10,00%
03 KIRJASTO					
Kirjaston kokonaislainaus	206 380	235 000	250 000	15 000	6,38%

Lainauksia/asukas	17	19	20	1	5,26%
Kirjastokäyntejä/asukas	8	14	15	2	11,11%
04 NUORISOPALVELUT					
Avoin nuorisotilatoiminta/osall	1 404	3 000	5 000	2 000	66,67%
Lasten ja nuorten ohjattu toiminta/osallistujat	210	8 000	12 000	4 000	50,00%
Lasten ja nuorten yöleirit	2	15	15	0	0,00%
Lasten ja nuorten päiväleirit	3	15	15	0	0,00%
05 KULTTUURI- JA LIIKUNTAPALVELUT					
Kulttuuritoiminta/osallistujat	13 000	40 000	50 000	10 000	25,00%
Kulttuuritapahtumat, alueelliset	5	30	40	10	33,33%
Kuntotapahtumat, alueelliset	5	25	25	0	0,00%
Liikuntakampanjat/osallistujat	12 500	20 000	30 000	10 000	50,00%

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	395 966 €	561 030 €	623 770 €	626 900 €	630 000 €
KULUT	-2 107 567 €	-2 223 790 €	-2 352 620 €	-2 347 400 €	-2 377 700 €
KATE	-1 711 601 €	-1 662 760 €	-1 728 850 €	-1 720 500 €	-1 747 700 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	428 516 €	573 139 €	635 879 €	639 009 €	642 109 €
KULUT	-4 542 564 €	-5 291 037 €	-5 730 176 €	-5 825 182 €	-5 829 160 €
KATE	-4 114 048 €	-4 717 898 €	-5 094 297 €	-5 186 174 €	-5 187 052 €

4.4.5 Kehittämisen- ja kansainvälisyyspalvelut**Talousarviomäärärahat**

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	318 €	0 €	0 €	0 €	0 €
KULUT	-228 895 €	-154 490 €	0 €	0 €	0 €
KATE	-228 577 €	-154 490 €	0 €	0 €	0 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	318 €	0 €	0 €	0 €	0 €
KULUT	-241 102 €	-165 136 €	0 €	0 €	0 €
KATE	-240 784 €	-165 136 €	0 €	0 €	0 €

4.5 Sosiaali- ja terveystaloudet

Hankkeet

Tutussa kodissa hankkeen (7/2021 - 12/2022) tarkoituksena on kehittää asiakkaalle ystävällinen, kodikas, viihtyisä, esteetön ja turvallinen asuinympäristö, jossa häntä kannustetaan osallisuuteen ja toimintakyvyn edistämiseen sekä ylläpitämiseen ja jossa asiakas voi asua myös toimintakykynsä heikentyessä ja jossa asumispalvelut ovat laadukkaita ja siellä on asiakkaan tarpeita vastaava henkilöstö.

Kohderyhmänä ovat 75 vuotta täyttäneet, jotka palvelutarvearvioinnin perusteella hyötyisivät joustavan palvelun asumismallista erityisesti sosiaalihuoltolain 21 § mukaisissa palveluissa. Kohderyhmään kuuluvat myös iäkkäiden omaiset ja läheiset sekä hyvinvointi- ja palveluverkostot.

Hankkeen tavoitteena on joustavan palvelun toimintamalli vastaamaan ikääntyneen asiakkaan palvelutarpeisiin ystävällinen, kodikas, viihtyisä, esteetön ja turvallinen asuinympäristö, jossa häntä kannustetaan osallisuuteen ja toimintakyvyn edistämiseen sekä ylläpitämiseen ja jossa asiakas voi asua myös toimintakykynsä heikentyessä ja jossa asumispalvelut ovat laadukkaita ja siellä on asiakkaan tarpeita vastaava henkilöstö.

Tavoitteet

Tavoite: Palvelutarve on arvioitu RAI-toimintakykymittarilla		SOSIAALI- JA TERVEYSTALOUDET
Strategiset tavoitteet: Järjestämme palvelut laadukkaasti ja käytämme resursseja viisaasti. Palvelutuotannossamme näkyy asiakaslähtöisyys, positiivisuus, uudistumiskyky ja poikkihallinnollinen toimintatapa., Lautakuntatavoite		
Mittarit: Tehdyt RAI -arvioinnit (%-osuus asiakkaista): Toteuma 0.0, Tavoite 10.0		
Luotu	Toimenpide: Esimiesten ja henkilöstön RAI-osaamisen vahvistaminen koulutusta ja vertaistukea lisäämällä.	SOSIAALI- JA TERVEYSTALOUDET
Tavoite: Sujuva siirtyminen hyvinvointialueelle		SOSIAALI- JA TERVEYSTALOUDET
Strategiset tavoitteet: Kalajoki on haluttu yhteistyökumppani. Olemme mukana aktiivisesti sekä alueellisessa yhteistyössä että muissa yhteistyöverkostoissa., Lautakuntatavoite		
Luotu	Toimenpide: Osallistutaan hyvinvointialueen valmisteluryhmiin (Vate, palvelutuotannon organisoituminen)	SOSIAALI- JA TERVEYSTALOUDET
Tavoite: Ikäihmisten asuminen kotona mahdollisimman pitkään		SOSIAALI- JA TERVEYSTALOUDET
Strategiset tavoitteet: Järjestämme palvelut laadukkaasti ja käytämme resursseja viisaasti. Palvelutuotannossamme näkyy asiakaslähtöisyys, positiivisuus, uudistumiskyky ja poikkihallinnollinen toimintatapa., Lautakuntatavoite		
Mittarit:		

Kotona asuvat yli 75 v. Kalajoki (%): Toteuma 93.0, Tavoite 94.0 Säännöllinen kotihoito yli 75 v. Kalajoki (%): Toteuma 23.0, Tavoite 15.0

Luotu	Toimenpide: Etälääkäripalvelut kotiin annettavissa palveluissa ja asumispalveluissa	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT
--------------	--	------------------------------

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	10 656 551 €	11 101 136 €	10 888 388 €	1 192 200 €	1 198 100 €
KULUT	-49 134 164 €	-49 396 725 €	-48 216 625 €	-1 430 140 €	-1 450 540 €
KATE	-38 477 613 €	-38 295 589 €	-37 328 237 €	-237 940 €	-252 440 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	13 120 013 €	12 243 619 €	12 057 294 €	1 192 200 €	1 198 100 €
KULUT	-56 686 918 €	-56 265 218 €	-55 563 919 €	-1 564 824 €	-1 577 727 €
KATE	-43 566 904 €	-44 021 599 €	-43 506 625 €	-372 624 €	-379 627 €

Riskit

Rahoitus

Riski	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT: Yhteistoiminta-alueen palvelutarpeen väheneminen	6
Toimenpide	.	

Tulojen hallinta

Riski	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT: Asiakasmaksutulokertymä	9
Mittarit	Asiakasmaksutulot (talousarvion toteutuma-%): Toteuma 100.0, Tavoite 100.0	

Menojen hallinta

Riski	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT: Toimintakulujen kasvu	9
Mittarit	Käyttötalousmenot (talousarvion toteutuma -%): Toteuma 0.0, Tavoite 100.0	
Riski	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT: Pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen kasvu	6
Mittarit	Työmarkkinatuen kuntaosuus (toteutuma <= lähtöarvo): Toteuma 315,000.0, Tavoite 315,000.0	
Toimenpide	.	

Toimintaympäristö ja muutokset

Riski	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT: Sote -uudistus; lähipalvelujen saatavuus heikkenee	2
Toimenpide	.	

Toiminta / Prosessit

Riski	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT: Osaavan henkilöstön saatavuus	16
Toimenpide	Aktiivinen rekrytointi, varahenkilöstö	
Riski	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT: Henkilöstön jaksaminen	9

Mittarit	Sairauspoissaolot: Toteuma 16,034.0, Tavoite 15,034.0	
Toimenpide	.	
Riski	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT: Pandemia	4
Toimenpide	.	

ICT

Riski	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT: Potilastietojärjestelmä ei toimi	12
Mittarit	Potilastietojärjestelmän käyttökatkot: Toteuma 0.0, Tavoite 0.0	
Toimenpide	.	

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	10 656 551 €	11 101 136 €	10 888 388 €	1 192 200 €	1 198 100 €
KULUT	-49 134 164 €	-49 396 725 €	-48 216 625 €	-1 430 140 €	-1 450 540 €
KATE	-38 477 613 €	-38 295 589 €	-37 328 237 €	-237 940 €	-252 440 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	13 120 013 €	12 243 619 €	12 057 294 €	1 192 200 €	1 198 100 €
KULUT	-56 686 918 €	-56 265 218 €	-55 563 919 €	-1 564 824 €	-1 577 727 €
KATE	-43 566 904 €	-44 021 599 €	-43 506 625 €	-372 624 €	-379 627 €

4.5.1 Hallinto- ja toimistopalvelut

Palvelualueen kuvaus

Hallinto vastaa organisaation johtamisesta, kehittämisestä, taloushallinnosta ja tiedon tuottamisesta. Hallinnon tehtävänä on mahdollistaa tavoitteiden, vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden onnistuminen sujuvilla ja tehokkailla sisäisillä palveluilla sekä osallistumalla aktiivisesti palveluprosessien kehittämiseen.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Perusturvalautakunnan alaisen toiminnan painopisteenä on kotona asuminen ja sen tukeminen eri keinoin sekä hyvinvointialueelle siirtymiseen valmistautuminen.

Käynnissä on kahden uuden toimitilan rakentamishankkeet: Himangan terveysasema otetaan käyttöön vuoden 2022 alussa ja terveyskeskuksen A-osan uudisrakennus, jonka rakentaminen on tarkoitus käynnistyä 2022 keväällä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettu laki tuli voimaan 1.7.2021. Uudistuksella on runsaasti vaikutuksia tulokertymään kotihoidossa, asumispalveluissa ja kaikissa terveyspalveluiden maksuissa. Palvelujen maksuttomuutta laajennetaan ja maksuja kohtuullistetaan tulosidonnaisesti. Maksukattoa laajennetaan 1.1.2023 koskemaan myös suun terveydenhuoltoa, terapiaa, tilapäistä kotisairaanhoidoa ja tilapäistä kotisairaalahoidoa sekä tietyistä etäpalveluista perittäviä asiakasmaksuja.

Hyvinvointialueen valmistelu on käynnistynyt 1.7.2021 voimaan tulleen lain myötä. Väliaikainen toimielin työskentelee, kunnes vaaleilla valittu aluevaltuusto aloittaa toimintansa 1.3.2022. Tulevaisuuden Sotekeskus- ja rakennehankkeille haetaan jatkorahoitusta vuodelle 2022 helpottamaan hyvinvointialueen valmistelua.

Koronaepidemia voi vaikuttaa toimintaan edelleen vuonna 2022.

Toimistotehtävissä on tehty uudelleenjärjestelyjä ja 2 toimistosihteerä on siirtynyt hallinnon tiimiin terveyspalveluista.

Henkilöresurssit:

Sosiaali- ja terveysjohtaja, taloussihteerä, hallinnon suunnittelija, toimistosihteerä 2

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	62 702 €	27 420 €	27 500 €	0 €	0 €
KULUT	-310 662 €	-391 910 €	-349 200 €	0 €	0 €
KATE	-247 960 €	-364 490 €	-321 700 €	0 €	0 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	484 571 €	393 732 €	375 719 €	0 €	0 €
KULUT	-454 631 €	-471 527 €	-445 171 €	0 €	0 €
KATE	29 940 €	-77 795 €	-69 452 €	0 €	0 €

4.5.2 Terveyspalvelut

Palvelualueen kuvaus

Terveyspalvelut jakautuvat perusterveydenhuoltoon, suun terveydenhuoltoon ja erikoissairaanhoidon. Perusterveydenhuolto edistää, tukee ja ylläpitää väestön terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä tarjoamalla terveyden- ja sairaanhoidon palveluita. Pääasialliset palvelumuodot ovat kuntalaisten käynnit eriasteisten hoitajien ja lääkäreiden vastaanotoilla.

Perusterveydenhuoltoon sisältyy vuodeosasto, kotisairaala, vastaanotto toiminta, neuvola, kuntoutus, mielenterveys- ja päihdetyö Osviitta ja tukipalveluina laboratorio- ja röntgenpalvelut. Terveyskeskus toimii Kanta-Kalajoella, terveysasemat Kalajoen Himangalla ja Merijärvellä.

Erikoissairaanhoidon tarkoittaa erikoisaloiden mukaisia tutkimuksia ja hoitoja. Suurin osa erikoissairaanhoidon palveluista järjestetään lähialueen sairaaloissa. Omassa terveyskeskuksessa tuotettua erikoissairaanhoidon pyritään lisäämään. Suunterveydenhuolto tarjoaa väestölle kattavat palvelut eri hammashuollon osa-alueilla.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Vuodeosaston akuuttihoidon osaamista kehitetään vastaamaan tarpeita kouluttamalla henkilökuntaa ja tarkastelemalla osaamistasoa. RAI-mittarin soveltuvuus arvioidaan akuuttien- ja kotiutusosastonpotilaiden kohdalla. Painopistealueet ovat digitaalisten palvelujen ja työkalujen mahdollisuuksien lisääminen mm. etälääkäripalveluna ja digitaalisten sovellusten käyttöönottona edistämään potilaan joustavampaa hoitoa vuorokauden ympäri. Osaston paikkaluku on tarkistettu vastaamaan akuuttihoidon tarvetta.

Vuodeosaston yhteyteen perustetaan kotisairaalayksikkö hoidon porrastamiseksi, tavoitteena hoitaa 25% potilaista kotisairaalan potilaina kotiin vietävänä perusterveydenhuollon sairaalapalveluna.

Osviitassa aloitetaan päihdeasiakkaille puhelinaika, jonka tarkoituksena on tarjota matalalla kynnyksellä päihdepalveluita päihdeasiakkaille. Psykiatrinen sairaanhoitaja työskentelee kokeiluluonteisesti 50% työpanoksella työparina yleislääkärin kanssa vastaanotolla tavoitteena parantaa mielenterveysasiakkaiden palvelujen saatavuutta.

Vastaanottopalveluista osallistutaan THL:n hyvä vastaanotto- valmennukseen ja hoitoprosesseja kehitetään lääkäreiden ja hoitajien työnjaon osalta. Hoitajakäyntien määrää kasvatetaan suhteessa lääkärikäynteihin. Hoidontarpeen arviointia kehitetään ja hoitoon pääsyä seurataan kuukausittain. Hoidon järjestämistä tehdään Himangan uuden terveysaseman tiloja tehokkaasti hyödyntäen. Digitaalisten palveluiden ja etäpalveluiden käyttöönottoa laajennetaan edelleen. Lisäksi osallistutaan aktiivisesti Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen toimintojen suunnitteluun ja kehittämiseen.

Henkilöresurssit:

Hoitotyön palvelupäällikkö, ylilääkäri, apulaisyliääkäri, terveyskeskuslääkäri 10, psykiatri, geriatri, osastonhoitaja 4,5, apulaisosastonhoitaja, farmaseutti, muistihoitaja, toimistosihiteeri 3, laboratoriohoitaja 5, röntgenhoitaja 1½, sairaanhoitaja 30, lähihoitaja 18, fysioterapeutti 6, kuntahoitaja 1,5, toimintaterapeutti 2, puheterapeutti 1, asumisen ohjaaja, ohjaaja, hammashoitaja 8, suuhygienisti 1, hammaslääkäri 7, välinehuoltaja 1,5.

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos	Muutos-%
001					
Asiakastyytyväisyys TAK (1-5)	4	4	4	0	0,00%
02 VASTAANOTTO					
Lääkärin vastaanottokäynnit	11 840	16 250	13 000	-3 250	-20,00%
Sairaanhoitajan vastaanottokäynnit	14 541	13 280	15 000	1 720	12,95%
Psykiatrisen hoitajan vastaanottokäynnit			50		
Liikuntaresepti (kpl)		20	60	40	200,00%
03 OSASTO					
Hoitopäivät	11 308	10 600	7 950	-2 650	-25,00%
Hoitojaksot	1 289	1 200	900	-300	-25,00%
Keskimääräinen hoitoaika	9	10	10	0	-2,91%
Käyttöaste	75	95	97	2	2,11%
Avohoitokäynnit	701	700	100	-600	-85,71%
Kotisairaalan hoitopäivät			2 500		

Kotisairaalan avohoitokäynnit			600		
04 LABORATORIO					
Laboratoriotutkimukset	99 452	110 000	115 000	5 000	4,55%
Käyntimäärä	33 551	35 200	35 500	300	0,85%
05 RÖNTGEN					
Rtg-tutkimukset	4 320	6 000	6 000	0	0,00%
06 KUNTOOUTUS					
Fysioterapiakäynnit	3 130	2 600	2 800	200	7,69%
Ryhmäkäynnit	1 607	2 400	1 600	-800	-33,33%
Apuvälinekäynnit	1 370	980	1 100	120	12,24%
Puheterapiakäynnit	630	600	600	0	0,00%
Toimintaterapiakäynnit	485	580	580	0	0,00%
07 HAMMASHUOLTO					
Hammaslääkärikäynnit	11 770	15 000	14 000	-1 000	-6,67%
Suuhygienistin käynnit	2 063	2 500	1 700	-800	-32,00%
Ehjähampaisia 5 vuotiaita %	49	50	85	35	70,00%
Ehjähampaisia 15-vuotiaista %	24	25	30	5	20,00%
08 OSVIITTA					
Psykiatrin vastaanottokäynnit	610	450	650	200	44,44%
Mtt sairaanhoitajan vastaanottokäynnit		4 900	4 900	0	0,00%
Mielenterveys kotikäynnit	819	1 000	1 000	0	0,00%
Sairaanhoitajan päihdevastaanottokäynnit	403	500	500	0	0,00%
Ryhmäkäynnit (osallistujien lkm)	741	600	750	150	25,00%
09 ERIKOISSAIRAANHOITO					
SOITE hoitopäivä Kalajoki	3 846	3 600	3 600	0	0,00%
SOITE poliklinikkakäynti Kalajoki	9 966	9 120	9 100	-20	-0,22%
SOITE psykiatrinen hoitopäivä Kalajoki	1 231	1 420	1 420	0	0,00%
SOITE psykiatrinen poliklinikkakäynti Kalajoki	563	600	650	50	8,33%
OYS hoitopäivä Kalajoki	1 789	1 860	1 900	40	2,15%
OYS poliklinikkakäynti Kalajoki	5 013	5 120	5 200	80	1,56%
OYS psykiatrinen hoitopäivä Kalajoki	244	225	250	25	11,11%
OYS psykiatrinen poliklinikkakäynti Kalajoki	152	90	110	20	22,22%
Oulaskangas hoitopäivä Kalajoki	516	820	850	30	3,66%

Oulaskangas poliklinikkakäynti Kalajoki	2 411	2 130	2 200	70	3,29%
OYS hoitopäivä Merijärvi	167	275	275	0	0,00%
OYS poliklinikkakäynti Merijärvi	736	685	680	-5	-0,73%
OYS psykiatrinen hoitopäivä Merijärvi	48	80	100	20	25,00%
OYS psykiatrinen poliklinikkakäynti Merijärvi	6	35	45	10	28,57%
Oulaskangas hoitopäivä Merijärvi	69	210	210	0	0,00%
Oulaskangas poliklinikkakäynti Merijärvi	480	760	760	0	0,00%

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	3 927 809 €	4 091 650 €	3 822 730 €	0 €	0 €
KULUT	-29 613 245 €	-29 535 065 €	-27 803 355 €	0 €	0 €
KATE	-25 685 436 €	-25 443 415 €	-23 980 625 €	0 €	0 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	5 667 781 €	4 867 820 €	4 643 417 €	0 €	0 €
KULUT	-32 641 584 €	-32 294 400 €	-30 797 896 €	0 €	0 €
KATE	-26 973 803 €	-27 426 580 €	-26 154 479 €	0 €	0 €

4.5.3 Sosiaalipalvelut

Palvelualueen kuvaus

Lasten ja perheiden palvelut tuottavat aikuissosiaalityön, perheneuvolan, koulukuraattori- ja koulupsykologin, perhetyön, lastenvalvojan sekä lastensuojelutyön palvelut.

Työ- ja toimintapalvelut siirtyvät työllisyyspalveluiden osalta kehittämispalveluihin.

Vammaispalvelut uudelleen organisoidaan hyvinvointialueen valmistelun mukaisesti. Siihen kuuluvat kaikki vammaisten ja kehitysvammaisten palvelut, sosiaalinen kuntoutus, työ- ja päivätoiminta sekä vammaisten asumispalvelut.

Kotiin annettavat palvelut tuottavat kotihoitoa ja kotihoidon tukipalveluja, omaishoitoa ja päivätoimintaa. Palveluohjaus vastaa ikäihmisten neuvonnasta ja palvelutarpeen arvioinnista sekä tuottaa ennaltaehkäiseviä palveluita.

Asumispalvelut tuottavat ikääntyneiden, mielenterveys- ja päihdekuntoutujien sekä vammaisten asumispalvelut.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Kotiin annettavissa palveluissa ja asumispalveluissa lisätään lähihoitajan toimia vuosiloman sijaisuuksiin resurssihenkilöstöön vaikean sijaispulan helpottamiseksi. Tavoitteena on turvata henkilöstömitoitus ja keventää esimiesten työmäärää. Henkilöstömitoituksesta vuoden 2022 alusta tulee olla vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti. Siirtymäaika päättyy 1.4.2023, jolloin henkilöstömitoitus vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti tulee täysimääräisesti voimaan. Välillistä työtä eli tukipalveluja ei oteta huomioon mitoituksessa. Tukipalveluihin on varattava erillinen resurssi. Tukipalveluja järjestellään vuoden 2022 aikana vastaamaan välillisen ja välittömän hoitotyön määräyksiä.

Vanhuspalvelulakiin on lisätty myös säännös palvelutarpeen selvittämisessä ja arvioinnissa käytettävästä kansallisesti yhtenäisestä seuranta- ja arviointijärjestelmästä. Läkään henkilön palvelutarpeen ja toimintakyvyn arvioinnissa käytetään RAI-arviointia. Tavoitteena on vahvistaa esimiesten ja henkilöstön RAI-osaamista. Lisäksi selvitetään RAI-arvioinnin käyttöön ottamista myös vammaispalveluissa.

Tutussa kodissa -hanke jatkuu vuoden 2022 loppuun. Hankkeen päätavoitteena on kehittää ja luoda sosiaalihuoltolain mukaisia asumisratkaisuja, joissa toteutuu joustavan palvelun asumismalli.

Vuoden aikana osallistutaan POP-sote valmisteluun ja erityisesti yhteisten palvelun myöntämiskriteerien laadintaan ja käyttöönottoon.

Kehitetään edelleen erityisryhmien ja mielenterveyskuntoutujien kotona asumisen tukemista ja kotikuntoutusta. Kehitetään edelleen vammaisten polkua avotyöstä palkkatyöhön.

Työllisyyden kuntakokeilu (1.3.2021-30.6.2023) siirtyy 1.1.2022 alkaen kehittämispalveluihin. Kokeilussa osa työvoimatoimiston asiakkaista ja toiminnoista on siirtynyt kuntien vastuulle. Vuonna 2022 tavoitteena on kehittää yhteistyötä kuntakokeilun ja kaupungin eri toimijoiden kesken.

Henkilöresurssit:

Lasten ja perheiden palvelut: Palvelupäällikkö, sosiaalityöntekijä 4, toimistosihiteeri, vastaava kuraattori, koulukuraattori 2, perheohjaaja, perheterapeutti, perhetyöntekijä 2, psykologi, koulupsykologi, sosiaaliohjaaja 5, avustaja 2, osastonhoitaja 0,5, terveydenhoitaja 10, kotipalvelutyöntekijä 2

Vammaispalvelut Palvelupäällikkö, ohjaaja 11, palveluautonkuljettaja,

Asumispalvelut: Asumispalvelupäällikkö, osastonhoitaja 4, sairaanhoitaja 9, vastaava sairaanhoitaja, toimistosihiteeri 0,5, lähihoitaja 87, oppisopimuskoulutettavat 4

Kotiin annettavat palvelut: Palvelupäällikkö, palveluohjaaja 4, toimistosihiteeri, osastonhoitaja, apulaisosastonhoitaja, sairaanhoitaja 9, kotiutushoitaja, lähihoitaja 35, kodinhoitaja 9,5, kotiaavustaja, oppisopimuskoulutettavat 1,3

Resurssihenkilöstö sote: sairaanhoitaja 1, lähihoitaja 6 (lyhytaikaiset sijaisuudet)

Resurssihenkilöstö vuosilomiin: Maininki 3, Mäntyrinte 3, Salmenranta 1, Kotihoito 4, Puistola ja Kalliokoti 1

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos	Muutos-%
01					
Asiakastyytyväisyys TAK (1-5)	3				
02 SOSIAALITYÖ					
Pene asiakkaat	264	260	260	0	0,00%
Koulupsykologin asiakkaat	68	70	70	0	0,00%
Lastensuojeluilmoitukset	243	300	280	-20	-6,67%
Lastensuojelu asiakkaat	84	70	70	0	0,00%
Huostaanotetut/sijoitusten määrä	12	11	10	-1	-9,09%
Avohuollon asiakkaiden määrä	66	73	75	2	2,74%
Avohuollon sijoitusten määrä	14	4	10	6	150,00%
Lastenvalvojan sopimukset	280	280	280	0	0,00%
Kuntouttavan työtoiminnan piirissä olevat asiakkaat	121	150	150	0	0,00%
Kuljetuspalvelun asiakkaat Kalajoki+Merijärvi	103	90	90	0	0,00%
Perhetyö/asiakasperheet	73	80	75	-5	-6,25%
Yhteydenotot sosiaalipäivystykseen		90	90	0	0,00%
03 VAMMAISPALVELUT					
Vammaispalvelun asiakkaat	138	135	130	-5	-3,70%
Ryhmäkoti Puistolän käyttöaste %		95	95	0	0,00%
Kalliokoti käyttöaste %		95	95	0	0,00%
Asumispalveluiden osto	2 582	4 380	4 015	-365	-8,33%
Maakarin toimintapäivät/ Kalajoki	4 220	6 300	6 300	0	0,00%
Maakarin toimintapäivät/Merijärvi	597	860	900	40	4,65%
Kuunarin toimintapäivät	1 622	2 700	2 700	0	0,00%
04 KOTIIN ANNETAVAT PALVELUT					
Kotona asuvat yli 75 v. Merijärvi (%)	90	94	93	-1	-0,53%
Säännöllinen kotihoito yli 75 v. Merijärvi (%)	30	15	15	0	0,00%
Omaishoidontuki yli 75 v. Kalajoki (%)	5	5	5	0	0,00%
Omaishoidontuki yli 75 v. Merijärvi (%)	4	5	5	0	0,00%
05 IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUASUMINEN					
Asuu tehostetussa palveluasumisessa % Kalajoki	7	7	6	-1	-7,69%

Asuu tehostetussa palveluasumisessa % Merijärvi	10	7	7	1	7,69%
Mäntyrintne käyttöaste (%)		95	95	0	0,00%
Maininki käyttöaste (%)		95	95	0	0,00%
Salmenranta käyttöaste (%)		95	95	0	0,00%
Lyhytaikaispaikkoja käytössä yli 75 v. (%)	1	1	1	0	0,00%
06 NEUVOLA					
Äitiysneuvolakäynnit	2 484	2 460	2 460	0	0,00%
Lastenneuvolakäynnit	3 329	3 000	3 000	0	0,00%
Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon käynnit	3 585	4 600	4 600	0	0,00%
Terveystarkastukset	194	340	160	-180	-52,94%

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	5 634 305 €	5 920 050 €	5 851 858 €	0 €	0 €
KULUT	-17 976 390 €	-18 204 380 €	-18 654 030 €	0 €	0 €
KATE	-12 342 085 €	-12 284 330 €	-12 802 172 €	0 €	0 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	5 932 845 €	5 920 050 €	5 851 858 €	0 €	0 €
KULUT	-22 264 318 €	-22 145 731 €	-22 800 154 €	0 €	0 €
KATE	-16 331 473 €	-16 225 681 €	-16 948 296 €	0 €	0 €

4.5.4 Ympäristöterveydenhuolto

Palvelualueen kuvaus Kalajoen kaupunki tuottaa isäntäkuntamallilla ympäristöterveydenhuollon palvelut Raahan ja Kalajoen kaupungeille sekä Siikajoen, Pyhäjoen ja Merijärven kunnille.

Ympäristöterveydenhuolto on osa ennaltaehkäisevää perusterveydenhuoltoa, jossa riskit huomioiden valvotaan ihmisen terveyteen vaikuttavaa elinympäristöä. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluu terveydensuojelu, elintarvikkeiden, tupakkalain, sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta sekä eläinlääkäripalvelut.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet Suomen monivuotinen kansallinen valvontasuunnitelma, VASU, on kaikkien elintarvikkeetjua valvovien viranomaisten yhteinen työkalu, jonka avulla varmistetaan valtakunnallisesti viranomaisvalvonnan yhdenmukaiset tavoitteet ja painopisteet sekä laatu ja

kehittäminen. Kukin toimivaltainen viranomainen käyttää VASU:a oman toimintansa suunnitteluun, toteuttamiseen ja seurantaan.

Kalajoen kaupungin ympäristöterveydenhuolto toteuttaa toimivaltaisen viranomaisen (Kalajoen kaupungin perusturvalautakunta) laatimaa valvontasuunnitelmaa, jossa otetaan huomioon valtakunnallisen valvontasuunnitelman yhteiset kehitysteemat ja painopisteet:

- elintarvikehuoneistojen lämpötilojen, jäljitettävyyden ja takaisinvetojen hallintaa valvotaan Oiva-tarkastusten yhteydessä
- viranhaltijat osallistuvat Ruokaviraston ja aluehallintoviraston järjestämiin koulutuksiin
- ympäristöterveydenhuolto tunnistaa ja tuo valvonnan piiriin kaikki sellaiset toiminnot ja toimijat, jotka lainsäädännön ja Ruokaviraston ohjeistuksen mukaan sinne kuuluvat (esim. etämyynti-, välitys- ja pääkonttoritoiminta)
- ympäristöterveydenhuolto osallistuu viranomaisyhteistyönä tehtävään petoksellisen toiminnan torjuntaan Ruokaviraston ohjeistusta noudattaen.

Uuden elintarvikelain 297/2021 72§ mukaan kunta perii vuosittain 150 euron suuruisen perusmaksun (veroluonteinen) suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan piirissä olevalta valvontakohteelta.

Terveydensuojelulakiin on kirjattu toiminnanharjoittajan omavalvonta (TsL 2§). Vesilaitosten Water Safety Plan (WSP) on tästä hyvänä esimerkkinä. Vuonna 2022 on tarkoitus hyväksyä pienten vesilaitosten talousveden laadun riskinhallintasuunnitelmat.

Kunnan tehtävänä on alueellaan edistää ja valvoa terveydensuojelua. Terveydensuojeluviranomaisen olisi hyvä päästä jo varhaisessa vaiheessa mukaan kunnan alueidenkäytön hankkeisiin ja suunnitelmiin liittyviin neuvotteluihin. Ympäristöterveydenhuolto osallistuu terveet tilat keskustelufoorumiin ja sisäilmaklinikatyöskentelyyn.

Omana painopisteenä on tehostetun palveluasumisen yksiköiden tarkastukset, jotka ovat siirtyneet Covid-19- pandemian vuoksi.

Tupakkalain toteutumista valvotaan muun ympäristöterveydenhuollon valvonnan yhteydessä. Tupakkalain valvontaohjelmakauden 2020-24 painopisteet ovat omavalvonnan tukeminen, yhteistyö ehkäisevän päihdetyön kanssa sekä laittoman kaupan ehkäisy ja viranomaisten välinen yhteistyö.

Eläinlääkintähuollossa pyritään ottamaan huomioon valtakunnalliset painopisteet resurssien mukaan. Yhteistoiminta-alueen pohjoiselle puolelle (Raahe, Siikajoki ja Pyhäjoki) jouduttaneen ostamaan eläinlääkäripalveluita yksityiseltä toimijalta, mikäli rekrytoinnit eivät onnistu.

Henkilöresurssit: ympäristöterveydenhuollon johtaja, terveystarkastaja 5, praktikkoeläinlääkäri 8, valvontaeläinlääkäri 2, eläintenhoitaja

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos	Muutos-%
01					
Asiakastyytyväisyys TAK (1-5)	4		4		
02					
Eläinlääkärin sairauskäynnit	2 648	2 650	2 100	-550	-20,75%
Eläinlääkärin vastaanoton käynnit	8 068	8 200	5 900	-2 300	-28,05%
Eläinsuojelutarkastukset	108	120	120	0	0,00%
Terveydenhuoltokäynnit	313	260	200	-60	-23,08%
03 Elintarvikelain mukaiset tarkastukset					
Elintarvikehuoneistot	153	250	250	0	0,00%
Alkutuotanto maitotilat	1	45	45	0	0,00%
04 Muut lain mukaiset tarkastukset					
Terveydensuojelulain tarkastukset	111	140	140	0	0,00%
Tupakan vähittäismyynti tarkastus	16	34	34	0	0,00%
Lääkelain (nikotiinin korvaustuotteet) tarkastukset	0	14	14	0	0,00%
Talousvesi	96	55	90	35	63,64%
Uimavesi (uimahalli, kylpylä jne.)	27	20	30	10	50,00%
Uimavesi (uimaranta)	107	100	100	0	0,00%

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	1 031 736 €	1 062 016 €	1 186 300 €	1 192 200 €	1 198 100 €
KULUT	-1 233 867 €	-1 265 370 €	-1 410 040 €	-1 430 140 €	-1 450 540 €
KATE	-202 131 €	-203 354 €	-223 740 €	-237 940 €	-252 440 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	1 034 816 €	1 062 016 €	1 186 300 €	1 192 200 €	1 198 100 €
KULUT	-1 326 385 €	-1 353 560 €	-1 520 698 €	-1 564 824 €	-1 577 727 €
KATE	-291 569 €	-291 544 €	-334 398 €	-372 624 €	-379 627 €

4.6 Tekniset palvelut

Hankkeet

Arktisen rannikon ympäristöystävällinen reitistö -hankkeella lisätään mahdollisuuksia alueen elinkeinoelämän kehittämiseen ja työllisyyden kasvamiseen, luontoa ja ympäristöä kestäväällä tavalla hyödyntäen. ELY-keskuksen päätöksen mukaisesti hankkeen toimenpiteitä ovat yleishyödylliset investoinnit maaseudun luontopolkuihin ja niiden palvelurakenteeseen ja aktiviteettikohteisiin. Hankkeen toimenpiteet kohdistuvat reittitoimituksen mukaisen Siiponjoen luontopolun (20 km) kestäväyttämiseen, pitköspuiden uusimiseen luontopolulla ja sen varrella olevien taukopaikkojen kuten Pleunan, Kourinkallion laavujen ja Särkijärven kodan ja Valkiaveden taukopaikan kunnostaminen vastaamaan asiakastarpeita. Niiden lisäksi Raution Kuutin kierrosta laajennetaan (1660 m) ja valaistaan sekä pinnoitetaan. Kohteet opastetaan yhtenäisin opastein. ELY-keskuksen hyväksymä kustannusarvio 200 000 euroa, avustusosuus 140 000 euroa (70 %), toteuttamisaikataulu 1.1.2020-31.12.2022.

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	3 634 131 €	4 084 642 €	4 251 780 €	6 785 500 €	6 819 300 €
VAL OM. KÄYTT.	221 541 €	292 490 €	250 000 €	250 000 €	250 000 €
KULUT	-14 709 662 €	-15 943 868 €	-16 729 923 €	-13 602 465 €	-13 760 965 €
KATE	-10 853 990 €	-11 566 736 €	-12 228 143 €	-6 566 965 €	-6 691 665 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	19 109 981 €	21 212 811 €	22 023 296 €	19 911 364 €	19 985 164 €
VAL OM. KÄYTT.	221 541 €	292 490 €	250 000 €	250 000 €	250 000 €
KULUT	-17 216 513 €	-18 851 632 €	-19 917 031 €	-17 030 389 €	-17 142 689 €
KATE	2 115 009 €	2 653 668 €	2 356 265 €	3 130 976 €	3 092 476 €

Riskit

Omaisuuksien hallinta

Riski	TEKNISET PALVELUT : Sote-kiinteistöt	6
-------	--------------------------------------	---

Tulojen hallinta

Riski	TEKNISET PALVELUT : Tulojen toteutuminen	6
-------	--	---

Menojen hallinta

Riski	TEKNISET PALVELUT : Määrärahojen riittävyys	6
-------	---	---

Toimintaympäristö ja muutokset

Riski	TEKNISET PALVELUT : Henkilöstö	6
-------	--------------------------------	---

ICT

Riski	TEKNISET PALVELUT : ICT-järjestelmien toimivuus	9
Palveluiden turvallisuus		
Riski	TEKNISET PALVELUT : Palveluiden tuottaminen turvallisesti	6
Onnettomuudet ja vahingot		
Riski	TEKNISET PALVELUT : Kiinteistövahingot	4
Riski	TEKNISET PALVELUT : Työturvallisuus	4

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	3 441 438 €	3 754 642 €	3 921 780 €	6 453 900 €	6 486 100 €
VAL OM. KÄYTT.	221 541 €	292 490 €	250 000 €	250 000 €	250 000 €
KULUT	-14 271 612 €	-15 497 328 €	-16 269 773 €	-13 135 425 €	-13 286 925 €
KATE	-10 608 633 €	-11 450 196 €	-12 097 993 €	-6 431 525 €	-6 550 825 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	18 917 008 €	20 882 811 €	21 693 296 €	19 579 764 €	19 651 964 €
VAL OM. KÄYTT.	221 541 €	292 490 €	250 000 €	250 000 €	250 000 €
KULUT	-16 718 053 €	-18 338 680 €	-19 372 275 €	-16 468 103 €	-16 576 486 €
KATE	2 420 496 €	2 836 621 €	2 571 021 €	3 361 661 €	3 325 478 €

4.6.1 Hallinto tekninen lautakunta

Palvelualueen kuvaus

Teknisten palveluiden hallintoon sisältyy teknisen lautakunnan ja ympäristölautakunnan toiminta, sekä alueellisen pelastuslaitoksen kuntakohtainen kustannuserä.

Teknisten palveluiden toiminnan tulee tukea kaupungin strategiaa ja kaupungin asettamien tavoitteiden toteutumista. Teknisten palveluiden toimintaa ohjaa tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta.

Henkilöresurssit:

tekninen johtaja, hallinnon suunnittelija, toimistos sihteeri (70%)

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	5 921 €	0 €	0 €	0 €	0 €
KULUT	-1 544 752 €	-1 588 280 €	-1 716 640 €	-355 840 €	-359 140 €
KATE	-1 538 831 €	-1 588 280 €	-1 716 640 €	-355 840 €	-359 140 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	5 921 €	0 €	299 692 €	299 692 €	299 692 €
KULUT	-1 591 992 €	-1 631 051 €	-1 732 872 €	-374 923 €	-377 355 €
KATE	-1 586 071 €	-1 631 051 €	-1 433 180 €	-75 231 €	-77 663 €

4.6.2 Maankäyttöpalvelut

Palvelualueen kuvaus

Maankäyttöpalveluiden tehtävänä on huolehtia kaupungin kaavoituksesta, maaomaisuudesta ja riittävästä tonttitarjonnasta. Kaavoituksen raakamaan hankintaa pyritään kohdentamaan strategisesti tärkeille alueille niin, että maankäytön suunnittelulla ja monipuolisella tonttitarjonnalla pystytään vastaamaan kaupungin kehittämistarpeisiin. Asemakaavahankkeita käynnistetään vetovoimaisilla alueilla, joilla kaupungin maaomaisuus on riittävä. Maankäyttöpalveluiden tehtävänä on asema- ja yleiskaavoituksen lisäksi tonttien hinnoittelu ja myynti/vuokraus, kauppakirjojen ja vuokrasopimusten laatiminen sekä kiinteistönmuodostukseen ja kirjaamisasioihin liittyvät toimenpiteet.

Maankäyttöpalveluiden tuottamien paikkatietopalveluiden tehtävänä on huolehtia paikkatiedosta, eli karttaomaisuuden hankinnasta ja ylläpidosta, kaupungin selainpohjaisten karttapalveluiden ajantasaisuudesta ja kehittämisestä sekä maastomittauksista ja kaavan pohjakarttojen hyväksymisestä. Paikkatietopalveluita myydään yhteistyösopimuksiin perustuen Pyhäjoelle, Sieviin ja Merijärvelle sekä lähialueella toimiville yhteisöille, yrityksille ja yksityisille henkilöille sekä aluearkkitehtipalvelua Merijärvelle. Paikkatiedon ohjelmistojen ja kaluston ajan tasalla pitäminen ovat keskeistä ja jatkuvaa toimintaa.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Maankäytön suunnittelua tehdään sekä omana työnä että ostopalveluna. Pääosa omana työnä tehtävästä suunnittelusta keskittyy asemakaavoitukseen. Kaavoituksessa tarvittavat selvitykset hankitaan ostopalveluina. Yleiskaavahankkeet tehdään kokonaisuudessaan ostopalveluina. Hiekkasärkkien mantereenpuolen osayleiskaavaa viedään eteenpäin henkilöstöresurssien mahdollistamalla tavalla. Asemakaavahankkeissa painopistealueena on yhdyskuntarakenteen tiivistäminen. Asemakaavahankkeita viedään eteenpäin kaavoitusohjelman mukaisesti. Asemakaavahankkeissa varaudutaan erilaisten selvitysten laatimiseen, jotka toteutetaan ostopalveluina.

Maanhankintaa pyritään keskittämään kaavoitusohjelman mukaisesti strategisesti tärkeille alueille, kuten Vuorenkallio, Holmanperä, Plassi, Lepistönperä, Liikuntapuisto ja Lentokentän alue. Himangan ja Raution taajamien osalta tehdään täydentävää maanhankintaa tarpeen mukaan. Tonttimarkkinointia kehitetään yhteistyössä määräaikaisen tonttimyyjän kanssa.

Paikkatiedon osalta seurataan alan tapahtumia ja toimintaa sekä uuden teknologian kehittämistä.

Paikkatiedon painopisteenä vuodelle 2022 on kaluston ja ohjelmistojen kehittäminen. Kalusto ja ohjelmistot kehittyvät jatkuvasti, joka edellyttää laitteiden ja ajantasaistamista ja uusimista. Paikkatiedon ohjelmistojen ja kaluston ajan tasalla pitäminen ovat keskeistä ja jatkuvaa toimintaa. Ajanmukainen paikkatiedon kalusto ja ohjelmistot muodostavat kriittisen kokonaisuuden paikkatietoaineistojen tuottamisessa asiakaspalvelun,

päätöksenteon ja viranomaistoiminnan tueksi. Henkilöstön kouluttamisella pyritään vahvistamaan osaamista. Selainpohjaisen tonttipörssin käyttöönotto toteutetaan vuoden 2022 kuluessa. Tavoitteena on katualueiden hankinnan tehostaminen.

Henkilöresurssit:

kaavoituspäällikkö, kaavasuunnittelija, kaavoitusteknikko, maankäyttöpäällikkö, maankäyttösihteeri, paikkatietoinsinööri, mittaustyönjohtaja, 4 mittamiestä.

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos	Muutos-%
01 KAAVOITETUT ALUEET					
Yleiskaava-aluetta ha	18 580	19 585	19 585	0	0,00%
Asemakaava-aluetta	3 571	3 574	3 574	0	0,00%
Ranta-asemakaava-aluetta ha	2 357	2 357	2 357	0	0,00%
02 ASUNTOTONTIT					
Asuntotontit yhteensä	159	183	197	14	7,65%
Kirkonseutu	82	100	97	-3	-3,00%
Tynkä	19	19	19	0	0,00%
Rautio	15	22	26	4	18,18%
Himanka (kaava-alue)	39	38	51	13	34,21%
Himanka (muut)	4	4	4	0	0,00%
03 LOMA-ASUNTOTONTIT					
Loma-asuntotontit	160	174	150	-24	-13,79%
04 TEOLLISUUS- JA LIIKETONTIT					
Teollisuus- ja liiketontit yhteensä	52	54	52	-2	-3,70%
Kirkonseutu	37	40	38	-2	-5,00%
Rahja	6	6	6	0	0,00%
Himanka	8	8	8	0	0,00%
05 MYYDYT TAI VUOKRATUT TONTIT					
Asuntotontit	10	15	15	0	0,00%
Kerrostalo	4	1	1	0	0,00%
Loma-asunto	13	15	15	0	0,00%

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	1 119 451 €	1 358 000 €	1 340 000 €	1 346 700 €	1 353 400 €
VAL OM. KÄYTT.	13 252 €	10 000 €	0 €	0 €	0 €
KULUT	-885 299 €	-908 980 €	-926 390 €	-940 240 €	-954 240 €

KATE	247 405 €	459 020 €	413 610 €	406 460 €	399 160 €
------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	1 429 370 €	1 632 494 €	1 612 394 €	1 619 094 €	1 625 794 €
VAL OM. KÄYTT.	13 252 €	10 000 €	0 €	0 €	0 €
KULUT	-969 317 €	-1 017 004 €	-1 062 800 €	-1 094 650 €	-1 103 381 €
KATE	473 305 €	625 490 €	549 594 €	524 444 €	522 413 €

4.6.3 Tilapalvelut

Palvelualueen kuvaus

Tilapalveluiden perustehtävä on hallinnoida kaupungin omistamaa, nykyaikasta noin 115 milj. euron, rakennuskantaa ja ylläpitää niitä käyttötarkoituksen edellyttämässä toimintakunnossa. Tilapalvelut peruskorjaa ja kunnossapitää olemassa olevaa rakennuskantaa, sekä rakennuttaa uudiskohteita kaupungin tarpeisiin.

Määrältään ja laadultaan riittävät toimitilat luovat pohjan ns. peruspalvelutuotannolle.

Kaupungin omistamat tilat, joissa ei ole omaa toimintaa, vuokrataan tai myydään ulkopuoliselle toimijalle. Käytöstä poistetut rakennukset pyritään purkamaan turvallisuuden ja katukuvan yleisilmeen vuoksi. Konserniyhtiöille myydään isännöinti- ja kiinteistöhoitopalveluita.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Hyvin hoidetut ja suunnitelmallisesti kunnossapidetyt rakennukset ovat turvallisen ja laadukkaan peruspalvelutuotannon sekä viihtyisän työ- ja kaupunkiympäristön edellytyksiä. Kiinteistöjen palveluverkon vahvistaminen on erityisen tärkeää kiinteistöjen pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelmien päivittämiseksi ja kunnossapidon laadukkaalle ja kustannustehokkaalle kohdentamiselle.

Yksi merkittävä painopistealue ovat kiinteistökontaan liittyvät sote-valmistelut.

Alkuvuodesta käyttöön otettava Himangan Terveysasema kalustetaan ja varustetaan. Vanha Himangan Terveysasema poistetaan käytöstä ja kiinteistöistä luovutaan. Raution Monitoimikeskuksen rakennustyöt valmistuvat loppuvuodesta ja vanhan koulurakennuksen myyntiä valmistellaan. Kalajoen Terveyskeskuksen A-osan rakentaminen alkaa vuoden 2022 aikana.

Henkilöresurssit:

talorakennuspäällikkö, rakennuttajainsinööri, kunnossapitoinsinööri, isännöitsijä, 7 kiinteistöhoitajaa, 3 kirvesmiestä, laitospies

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos	Muutos-%
01 PALVELUIDEN KÄYTÖSSÄ OLEVAT RAKENNUKSET JA HUONEISTOT					
Rakennukset ja huoneistot/kpl	52	52	48	-4	-7,69%
Rakennukset ja huoneistot kerrosala/m2	64 301	64 214	67 108	2 894	4,51%
03 MUUT RAKENNUKSET					
Muut rakennukset/kpl	45	39	27	-12	-30,77%
Muut rakennukset kerrosala m2	38 463	36 881	34 515	-2 366	-6,42%
04 YHTEENSÄ					
Yhteensä/kpl	97	91	75	-16	-17,58%
Yhteensä kerrosala/m2	102 763	101 095	101 623	528	0,52%

Ilmoitustapaa yhtenäistetty niin, että kiinteistöllä saman toimijan käytössä olevat useammat rakennukset on merkitty suoritteissa yhtenä kokonaisuutena vuonna 2022.

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	911 571 €	1 049 700 €	1 103 100 €	3 621 100 €	3 639 200 €
VAL OM. KÄYTT.	103 310 €	140 000 €	120 000 €	120 000 €	120 000 €
KULUT	-4 809 292 €	-5 479 706 €	-5 689 010 €	-5 836 450 €	-5 882 150 €
KATE	-3 794 411 €	-4 290 006 €	-4 465 910 €	-2 095 350 €	-2 122 950 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	10 268 740 €	10 698 535 €	11 101 123 €	10 874 271 €	10 892 371 €
VAL OM. KÄYTT.	103 310 €	140 000 €	120 000 €	120 000 €	120 000 €
KULUT	-5 417 153 €	-6 045 872 €	-6 365 972 €	-6 559 214 €	-6 598 354 €
KATE	4 954 897 €	4 792 663 €	4 855 151 €	4 435 056 €	4 414 016 €

4.6.4 Ruoka -ja siivouspalvelut

Palvelualueen kuvaus

Ruokapalveluiden tehtävä on vastata hyvinvointipalveluiden palvelualueiden toimintayksiköiden sekä ateriapalveluiden piirissä olevien asiakkaiden ruokapalveluiden toteuttamisesta. Siivouspalveluiden tehtävä on vastata eri palvelualueiden käytössä olevien palveluyksiköiden kiinteistöjen sekä muiden erikseen määritettyjen kiinteistöjen siivouksesta. Toiminnot pyritään järjestämään hinta-laatu suhteeltaan kilpailukykyisesti. Toiminta pohjautuu kaupungin yhteiseen strategiaan ja toiminnan linjauksiin. Ruoka- ja

siivouspalvelut toimivat tärkeänä tukipalveluna kaupungin eri palvelualueille ja muille kiinteistöjen ja ruokapalveluiden käyttäjille.

Keskuskeittiö Merta valmistaa päivähoidon, ikäihmisten, ateriapalvelun ja asumispalveluyksiköissä olevien asiakkaiden ruoat sekä Raution koulun ja Tyngän aluekoulun ruoat. Keskuskeittiö huolehtii myös omassa yksikössään sijaitsevien terveyskeskuksen vuodeosaston ja keskuskeittiön ruokasalissa ruokailevien asiakkaiden ateriatarpeet. Lisäksi ruokaa toimitetaan palvelu- ja jakelukeittiöihin. Merenojan yhtenäiskoulun keittiö toimii valmistuskeittiona ja vastaa Merenojan yhtenäiskoulun ja lukion oppilaiden sekä henkilökunnan ruokapalveluista.

Palvelukeittiöitä on kymmenen (10): Kivirinteen, Marttilantien, Mäntylän ja Satumajakan päiväkotien keittiöt, Pahkalan varhaiskasvatuskeskuksen, Pikku Puikkareiden ja Luotsien (Satumajakan päiväkodin satelliittiosastot) ja Raumankarin koulun keittiöt sekä Himangan palvelukeskuksen ja Mäntyrinteen seniorikeskuksen keittiöt. Palvelukeittiöt huolehtivat itsenäisesti osan ruoanvalmistuksesta, kuten aamupalan, välipalan, päivällisen ja iltapalan. Lisäksi isommat palvelukeittiöt valmistavat itse tai kypsentävät keskuskeittiöltä kylmänä toimitetun lounaan pääruuan ja valmistavat energialisäkkeet ja salaatin. Pienemmille palvelukeittiöille Kalajoen alueella tarjottava ateria lisukkeineen tulee keskuskeittiö Merrasta ja Himangan alueella palvelukeskus Mainingin keittiöltä kuumatoimituksena. Jakelukeittiöitä on kaksi, Raution koululla ja Tyngän aluekoululla.

Keskuskeittiö Merta ja palvelukeskus Mainingin keittiö toimittavat ruokaa myös päivähoidon, kehitysvammahuollon ja ikäihmisten asumispalveluyksiköihin, joita on yhteensä seitsemän (7). Näissä ruuan jakaminen ja astiahuolto hoidetaan ao. toimipisteissä työskentelevän henkilöstön toimesta.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Ruoka- ja siivouspalvelut tekevät saumatonta yhteistyötä hyödyntäen henkilöstön osaamista ja työaikaa. Toimintoja kehitetään ja pyritään hyödyntämään yhteisiä resursseja esimerkiksi yhdistelmätyöntekijöiden toimina. Tavoitteena on näin muun muassa vähentää lyhytaikaisten sijaisten tarvetta.

Ruokapalveluiden tavoitteena on tuottaa aterioita tehokkaasti, suosien kotimaisia raaka-aineita aina kun niitä on saatavilla. Ravitsemussuositukset ohjaavat ruokalistojen laadintaa. Näin varmistetaan ravintoarvoltaan monipuolinen ja turvallinen ateriakokonaisuus jokaiselle asiakasryhmälle. Siivouspalvelut tuotetaan tehokkaasti ja kilpailukykyisesti tarkoituksenmukaisella puhtaustasolla, tilojen käyttötarkoitus ja puhtaustasovaatimukset huomioiden. Merenojan yhtenäiskoulun puhtaustasopalvelut hankitaan ostopalveluna. Palveluliikkeiltä hankitaan tarvittaessa lisäresurssia myös tilapäisen työvoiman tarpeeseen.

Henkilöstön työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota muun muassa järjestämällä mahdollisuuksia työkiertoon sekä järjestämällä työhön, ergonomiaan ja kokonaisvaltaiseen työhyvinvointiin liittyviä koulutuksia.

Vuoden 2022 aikana valmistellaan myös ruoka- ja siivouspalveluissa perusturvapalveluiden kohteiden siirtymistä 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueille.

Henkilöresurssit:

ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö, 2 palveluesimiestä, palveluohjaaja (60 %), ruokapalveluesimies, 5 ruokapalveluvastaavaa, 9 kokkia, 20,38 palvelutyöntekijää, 26,15 laitoshuoltajaa.

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos	Muutos-%
01 VARHAISKASVATUS, KOULUT					
Lounas	252 799	343 030	337 700	-5 330	-1,55%
Ap/lp, aamu- ja välipalat	11 112	13 120	9 950	-3 170	-24,16%
02 VARHAISKASVATUS, PÄIVÄHOITO					
Aamupala	22 796	27 400	10 100	-17 300	-63,14%
Lounas	59 085	55 900	63 100	7 200	12,88%
Välipala	31 708	35 500	49 500	14 000	39,44%
03 SIIVOUS					
Koulukiinteistöjen siivous/m2	16 489	16 489	17 167	678	4,11%
04 PERUSTURVAPALVELUT					
Ikäihmiset ja asumispalveluyksiköt					
Aamupala	48 312	47 300	49 530	2 230	4,71%
Lounas	80 869	79 520	82 110	2 590	3,26%
Päiväkahvi	50 368	48 200	51 490	3 290	6,83%
Päivällinen	72 769	72 280	71 200	-1 080	-1,49%
Illtapala	51 695	47 100	50 530	3 430	7,28%
05 SIIVOUS					
Perusturvapalveluiden kiinteistöjen siivous/m2	17 740	17 740	17 890	150	0,85%
06 ATERIAPALVELUT					
Lounas	30 355	26 500	27 900	1 400	5,28%
Ruokasaliruokailut	4 959	9 200	7 000	-2 200	-23,91%
07 SIIVOUS					
Muiden kiinteistöjen siivous/m2	15 084	15 084	15 084	0	0,00%

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	80 988 €	70 000 €	80 200 €	80 600 €	81 000 €
KULUT	-4 206 649 €	-4 598 942 €	-4 749 473 €	-2 665 445 €	-2 736 545 €
KATE	-4 125 661 €	-4 528 942 €	-4 669 273 €	-2 584 845 €	-2 655 545 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	5 806 189 €	6 705 545 €	6 738 512 €	4 838 112 €	4 878 512 €
KULUT	-5 769 834 €	-6 575 407 €	-6 769 001 €	-4 821 923 €	-4 869 122 €
KATE	36 355 €	130 138 €	-30 489 €	16 189 €	9 390 €

4.6.5 Kuntatekniikka

Palvelualueen kuvaus

Palvelualue sisältää liikenneväylien, liikenneohjauslaitteiden sekä kuivatusjärjestelmien yllä- ja kunnossapidon asemakaava-alueilla, teollisuus- ja tarha-alueilla. Viher- ja ulkoilualueet yksikön yllä- ja kunnossapitoon kuuluvat puisto ja liikunta-alueet, veneilyreitit, pienvenesatamat, sekä yleiset ulkoalueet. Kunnallistekniikan suunnittelu tehdään pääosin oman työnä ja ostopalvelulla täydennetään omaa työtä tarpeen mukaan. Yksityistieavustusta saa noin 80 tiekuntaa. Tekninen lautakunta päättää yksityistieavustusten perusteet ja myöntää avustukset määrärahojen puitteissa. Avustusmääräraha sisältää Puojinniementien, Nuoraperäntien ja Ylirannantien perusparantamisen kaupungin avustusosuuden.

Viemärlaitoksen taseyksikkö on osa kuntatekniikkaa. Viemärlaitos omistaa jätevedenkeräilyverkoston pumppaamoineen ja vastaa jäteveden keräilystä kuluttajilta ja johtaa jäteveden puhdistettavaksi Vesikolmio Oy:n puhdistamoille Kalajoella, Rautiossa ja Himangalla. Vesikolmio Oy vastaa jäteveden käsittelystä sekä puhdistamoiden toiminnasta. Vesikolmio Oy vastaa myös puhtaan veden hankinnasta. Veden jakelusta kuluttajille vastaa Osuuskunta Valkeavesi.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Ilmastonmuutoksesta johtuvat nopeat sään vaihtelut ja ääri-ilmiöt lisääntyvät vuosittain merkittävästi. Säätilojen vaikutus jätevesien vuotovesimääriin sekä talvikunnossapidon haastavuuteen on suuri. Viemäriverkoston saneeraus on tärkeässä roolissa vuotovesien vähentämisessä jotta Vesikolmiolle johdettavaa vesimäärää saadaan pienennettyä.

Kunnossapidon toimenpiteillä pyritään hidastamaan tai pysäyttämään rakenteiden rappeutuminen. Liikennealueiden ennakoivalla kunnossapidolla jatketaan rakenteiden elinikää merkittävästi. Laajenevat reitistöt ja lisääntyneet kävijämäärät lisäävät kunnossapidon tarvetta reitistöillä. Oikea aikaisella ja laadukkaalla yllä- ja kunnossapidolla on myös tärkeä merkitys turvallisuudelle.

Kaupungissa on käytössä palautekanava. Palautetta voi antaa nettisivujen tai sähköpostin kautta havaitsemistaan kunnossapitotarpeista tai epäkohdista.

Panostamme puistojen ja yleisten alueiden turvallisuuden sekä viihtyvyyden lisäämiseen. Tavoitteena on lisätä kasvillisuudessa kestäviä ja vyöhykkeelle sopivia lajikkeita. Leikkipuistojen peruskorjauksia pyritään toteutetetaan tehostetusti lähivuosien aikana määrärahojen puitteissa.

Katujen ja kuntoratojen valaistusta uusitaan LED-valaisimiin. Uudistamista tehdään vuosittain määrärahojen puitteissa. Panostamme myös valaistuksen osalta omaisuuden hallintaan.

Henkilöresurssit:

yhdyskuntatekniikan insinööri, infratyönjohtaja, kunnossapitotyönjohtaja, kuntatekniikan työnjohtaja (50 %), kuntatekniikan suunnittelija, 3 kuntatekniikan työntekijää, liikuntapaikkamestari, puutarhuri, 5 ulkoilualueiden työntekijää

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos	Muutos-%
01 KAAVATIET					
Kaavatiet/kunnossapito/km	130	130	131	1	0,77%
Kevyen liikenteen väylät/kunnossapito/km	36	36	36	0	0,00%
Katuvalot/kunnossapito/kpl	3 669	3 100	3 670	570	18,39%
02 YKSITYISTIET					
Avustettavat yksityistiet/km	153	155	155	0	0,00%
03 VIHER- JA ULKOILUALUEET					
Jäähallin käyttötunnit	2 247	2 400	2 400	0	0,00%
Vuokratut venepaikat	633	633	643	10	1,58%
Hoidettava latuverkosto/km	130	130	130	0	0,00%
04 VIEMÄRILAITOS					
Viemäriin liitetyt kiinteistöt	3 863	3 870	3 885	15	0,39%
Puhdistettu jäteväettä/m3	580 202	580 000	675 000	95 000	16,38%
Vuotovesiä/m3	165 326	178 000	185 000	7 000	3,93%
Viemäriverkosto/kunnossapito/km	222	222	225	3	1,35%

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	1 323 506 €	1 276 942 €	1 398 480 €	1 405 500 €	1 412 500 €
VAL OM. KÄYTT.	104 979 €	142 490 €	130 000 €	130 000 €	130 000 €
KULUT	-2 825 619 €	-2 921 420 €	-3 188 260 €	-3 337 450 €	-3 354 850 €
KATE	-1 397 134 €	-1 501 988 €	-1 659 780 €	-1 801 950 €	-1 812 350 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	1 406 788 €	1 846 237 €	1 941 576 €	1 948 596 €	1 955 596 €
VAL OM. KÄYTT.	104 979 €	142 490 €	130 000 €	130 000 €	130 000 €

KULUT	-2 969 757 €	-3 069 346 €	-3 441 631 €	-3 617 393 €	-3 628 274 €
KATE	-1 457 990 €	-1 080 619 €	-1 370 054 €	-1 538 797 €	-1 542 678 €

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	192 693 €	330 000 €	330 000 €	331 600 €	333 200 €
KULUT	-438 051 €	-446 540 €	-460 150 €	-467 040 €	-474 040 €
KATE	-245 358 €	-116 540 €	-130 150 €	-135 440 €	-140 840 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	192 973 €	330 000 €	330 000 €	331 600 €	333 200 €
KULUT	-498 460 €	-512 953 €	-544 756 €	-562 285 €	-566 202 €
KATE	-305 487 €	-182 953 €	-214 756 €	-230 685 €	-233 002 €

4.4.6 Ympäristöohjaus

Palvelualueen kuvaus

Ympäristönohjauksen tehtävät perustuvat pääosin maankäyttö- ja rakennuslain ja –asetuksen, ympäristönsuojelulain ja –asetuksen, maa-aineslain ja –asetuksen, vesilain, jätelain, kemikaalilain, vesihuoltolain, maastoliikennelain, vesiliikennelain, lain ajoneuvojen siirtämisestä ja ulkoilualueiden mukaisiin tehtäviin.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Ympäristönohjaus ottaa käyttöön sähköisen ajanvarauksen, jonka avulla rakennus- ja ympäristönvalvontaan voidaan varata sähköisesti aikoja ympäristönvalvonnan asiointiin.

Rakennusvalvonta laatii ohjeistuksen tietomallien vastaanottamiseksi rakennuslupien käsittelyssä. Tällä mahdollistetaan tietomallien vastaanottaminen suurempien kohteiden osalta ja valmistaudutaan maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen vaatimuksiin.

Vuonna 2008 vahvistettujen ympäristönsuojelumääräysten päivittämisen saattaminen hyväksymiskäsittelyyn.

Sähköisen lupa-asioinnin kehittäminen ympäristönvalvonnan osalta.

Rakennus- ja huoneistorekisterin perusparannusprojekti jatkuu vuoden 2022 aikana suunnitelmien mukaisesti. Projekti vaatii lisää henkilöstöresursseja, joka on huomioitu ympäristönohjauksen talousarvion henkilöstömenoissa vuodelle 2022. Projekti päättyy vuoden 2022 lopussa.

Henkilöresurssit:

johtava rakennustarkastaja, rakennustarkastaja, 2 ympäristötarkastajaa, 2 lupasihteeriä ja projektihenkilö

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos	Muutos-%
01 RAKENNUSVALVONTA					
Rakentamisen luvat yhteensä/kpl	359	360	350	-10	-2,78%
Rakennusluvut	188	200	200	0	0,00%
Toimenpideluvat	85	80	80	0	0,00%
Ilmoitusluvut	38	50	40	-10	-20,00%
Purku- ym. luvat	48	30	30	0	0,00%
Lupien käsittelyaika (med pv)			14		
Rakennusluvut (k-m2)			12 000		
02 KATSELMUKSET, KOKOUKSET, LAUSUNNOT					
Katselmukset ja aloituskokoukset	942	700	700	0	0,00%
Lausunnot	2	5	5	0	0,00%
03 YMPÄRISTÖNVALVONTA					
Lupapäätökset	17	5	5	0	0,00%
Tarkastukset	88	90	90	0	0,00%
Lausunnot	6	15	15	0	0,00%
Ilmoitukset	25	25	25	0	0,00%
Maa-ainesluvut	4	5	5	0	0,00%

Talousarviomäärärahat

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	192 693 €	330 000 €	330 000 €	331 600 €	333 200 €
KULUT	-438 051 €	-446 540 €	-460 150 €	-467 040 €	-474 040 €
KATE	-245 358 €	-116 540 €	-130 150 €	-135 440 €	-140 840 €

Sisäiset ja ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	192 973 €	330 000 €	330 000 €	331 600 €	333 200 €
KULUT	-498 460 €	-512 953 €	-544 756 €	-562 285 €	-566 202 €
KATE	-305 487 €	-182 953 €	-214 756 €	-230 685 €	-233 002 €

5. TULOSLASKELMAOSA

5.1. Tuloslaskelma

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen, korkoihin, muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Käyttötalouden palvelualueiden tulot on summattu tuloslaskelman toimintatuloihin ja menot toimintamenoihin. Samoin yhdistetään vastuualueiden suunnitelmapoistot tuloslaskelman asianomaiselle riville. Tuloslaskelmassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat verotulot, valtionosuudet ja varsinaisen toiminnanmenot ja tulot sekä suunnitelman mukaiset poistot. Vakaan talouden lähtökohtana on, että toiminnan menokehitys sopeutetaan keskeisten tuloerien kehitykseen.

Tuloslaskelmasta suoraan saatavat tunnusluvut ovat toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos sekä tilikauden yli- ja alijäämä. Toimintatuotoissa on talousarvioraamin mukainen 0,5 %-yks. kasvu, jota haastaa asiakasmaksulain muutokset ja laajennukset. Kalajoella on keskimääräistä korkeammat toimintatuotot asukasta kohti, jota selittävät aktiivinen eri palveluiden myynti, vetovoimaisten tonttien vuokratulot sekä vireä hanketoiminta.

Vuoden 2022 talousarviovalmistelussa on pyritty huomioimaan kustannuskasvun hillitseminen. Tästä syystä talousarvioraamia tarkasteltiin uudelleen ja määrärahat pyrittiin pakollisia toimintaympäristön muutoksia lukuun ottamatta pitämään edellisvuoden tasossa. Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus KVTES 2020–2021 on voimassa 1.4.2020–28.2.2022. Talousarvion laadintavaiheessa ei ollut tiedoksi päätöksiä sopimuskauden korotuksista, ja vuodelle 2022 on varattu palkankorotuksiin 1 %.

Kaupungin menokehitys 2020–2022 on huolestuttavan korkea. Sivistyslautakunnan ja teknisen lautakunnan alaisen toiminnan osalta talousarvio vuodelle 2022 on kasvussa, joskin mittava kasvu sivistyspalveluissa toteutui jo vuonna 2021. Erityisesti kehitys näkyy perusopetuksessa, jossa lisääntynyt tuen tarve lisää pienryhmien ja resurssien määrää. Opetuspalveluiden aiheuttamisperusteen (sis+ulk) menot vuonna 2020 olivat 18 M€, kun ne talousarviossa 2022 ovat 19,9 M€ (+11 %). Varhaiskasvatuspalveluissa on tapahtunut muutoksia lainsäädännön johdosta, jotka ovat vaikuttaneet asiakasmaksuihin, että käyttötarpeeseen ja lisäksi Kalajoki valikoitui mukaan kaksivuotiseen esiopetuskokeiluun.

Sosiaali- ja terveystalouden talousarvio on erityisen tiukka, sillä hyvinvointialueiden muodostuksessa kunnilta siirtyy sekä nettomenoja että tuloja hyvinvointialueelle. Mikäli kunnan sote-menot kasvavat, jää kasvusta pysyvää valtionosuuden menetystä kunnalle ja kasvusta hyöttyä pysyvästi valtio. Sote-menot olivat tilinpäätöksessä 2019 olivat 45 M€, 2020 49 M€, ennuste tilinpäätöksestä 2021 on 49,3 M€. Hallinto- ja kehittämispalveluiden osalta muutokset ovat pieniä ja perustuvat toimintaympäristömuutoksiin sekä järjestelmähintojen kasvuun.

Toimintakatteen kasvu on kiihtynyt merkittävästi viimeisinä tarkasteluvuosina - vuosina 2015-2020 kasvu ollut noin 10,5 miljoonaa euroa. Toimintakate on talousarviossa 2022 7 M€ suurempi kuin tilinpäätöksessä 2019.

Vuosikate 2022 on n. 7 milj. euroa. Vuosikate riittää suunnitelman mukaisiin poistoihin. Suunnitelman mukaisissa poistoissa on huomioitu jo päätettyjen ja suunniteltujen rakennusinvestointien vaikutus korvaavien kohteiden poistoaikoihin (nostaa poistoja). Poistot ovat kasvavat investointien jatkuessa erittäin mittavina. Vuoden 2022 tilikausi on ylijäämäinen n. 1,75 milj. euroa. Taloussuunnittelukausi päättyy myös ylijäämään.

5.2 Tuloslaskelma 2022

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOSE	M% TA21	M% TP20
TUOTOT	20 991 461	22 509 520	21 962 493	-547 027	-2,43 %	4,63 %
Myyntituotot	11 402 074	11 494 142	11 366 345	-127 797	-1,11 %	-0,31 %
Maksutuotot	5 381 080	6 137 450	5 460 598	-676 852	-11,03 %	1,48 %
Tuet ja avustukset	1 471 621	2 120 288	2 170 410	50 122	2,36 %	47,48 %
Muut toimintatuotot	2 736 686	2 757 640	2 965 140	207 500	7,52 %	8,35 %
VAL OM. KÄYTT.	224 050	292 490	250 000	-42 490	-14,53 %	11,58 %
KULUT	-93 252 097	-97 264 527	-98 073 679	-809 152	0,83 %	5,17 %
Henkilöstökulut	-43 108 860	-46 079 218	-48 020 842	-1 941 624	4,21 %	11,39 %
Palvelujen ostot	-37 063 209	-36 674 809	-35 430 257	1 244 552	-3,39 %	-4,41 %
Aineet, tarv. ja tav.	-6 915 286	-6 096 380	-6 320 805	-224 425	3,68 %	-8,60 %
Avustukset	-4 030 475	-4 215 385	-4 002 200	213 185	-5,06 %	-0,70 %
Muut toimintakulut	-2 134 266	-4 198 735	-4 299 575	-100 840	2,40 %	101,45 %
KATE	-72 036 586	-74 462 517	-75 861 186	-1 398 669	1,88 %	5,31 %
VEROTULOT	42 970 266	44 401 000	44 191 000	-210 000	-0,47 %	2,84 %
VALTIONOSUUDET	37 804 832	36 204 331	38 651 100	2 446 769	6,76 %	2,24 %
RAH. TUOT. JA KUL.	461 771	333 000	133 000	-200 000	-60,06 %	-71,20 %
VUOSIKATE	9 200 282	6 475 814	7 113 914	638 100	9,85 %	-22,68 %
POISTOT JA ARV. AL.	-5 729 168	-5 838 280	-5 419 731	418 549	-7,17 %	-5,40 %
TILIKAUDEN TULOS	3 471 115	637 534	1 694 183	1 056 649	165,74 %	-51,19 %
VAR. JA RAH. MUUT.	-2 446 075	53 920	53 920	0	0,00 %	-102,20 %
TILIK.YLI/ALIJÄÄMÄ	1 025 040	691 454	1 748 103	1 056 649	152,82 %	70,54 %

5.3 Tuloslaskelma 2022–2024

Ulkoiset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TUOTOT	20 991 461	22 509 520	21 962 493	11 393 700	11 203 600
Myyntituotot	11 402 074	11 494 142	11 366 345	3 463 600	3 479 500
Maksutuotot	5 381 080	6 137 450	5 460 598	1 106 700	1 112 100
Tuet ja avustukset	1 471 621	2 120 288	2 170 410	1 932 000	1 696 200
Muut toimintatuotot	2 736 686	2 757 640	2 965 140	4 891 400	4 915 800
VAL OM. KÄYTT.	224 050	292 490	250 000	250 000	250 000
KULUT	-93 252 097	-97 264 527	-98 073 679	-45 153 425	-45 548 875
Henkilöstökulut	-43 108 860	-46 079 218	-48 020 842	-24 826 400	-25 235 400
Palvelujen ostot	-37 063 209	-36 674 809	-35 430 257	-9 489 300	-9 401 350
Aineet, tarv. ja tav.	-6 915 286	-6 096 380	-6 320 805	-4 336 100	-4 408 900
Avustukset	-4 030 475	-4 215 385	-4 002 200	-3 057 300	-3 057 300
Muut toimintakulut	-2 134 266	-4 198 735	-4 299 575	-3 444 325	-3 445 925
KATE	-72 036 586	-74 462 517	-75 861 186	-33 509 725	-34 095 275
VEROTULOT	42 970 266	44 401 000	44 191 000	24 891 000	25 141 000
VALTIONOSUUDET	37 804 832	36 204 331	38 651 100	15 901 100	15 901 100
RAH. TUOT. JA KUL.	461 771	333 000	133 000	133 000	133 000
VUOSIKATE	9 200 282	6 475 814	7 113 914	7 415 375	7 079 825
POISTOT JA ARV. AL.	-5 729 168	-5 838 280	-5 419 731	-5 907 617	-6 108 875
TILIKAUDEN TULOS	3 471 115	637 534	1 694 183	1 507 758	970 950
VAR. JA RAH. MUUT.	-2 446 075	53 920	53 920	53 920	53 920
TILIK.YLI/ALIJÄÄMÄ	1 025 040	691 454	1 748 103	1 561 678	1 024 870

5.4 Taseyksikön vaikutus kaupungin tuloksen ja rahoituksen muodostumiseen

TULOSLASKELMA ulkoinen	Kaupunki	Viemärlaitos	Kaupunki Yhteensä
Myyntituotot	10 080 045	1 286 300	11 366 345
Maksutuotot	5 460 598	0	5 460 598
Tuet ja avustukset	2 170 410	0	2 170 410
Muut toimintatuotot	2 965 140	0	2 965 140
TOIMINTATUOTOT yht.	20 676 193	1 286 300	21 962 493
Valmistus omaan käyttöön	242 000	8 000	250 000
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut	-47 999 242	-21 600	-48 020 842
Palvelujen ostot	-34 439 557	-990 700	-35 430 257
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 244 905	-75 900	-6 320 805
Avustukset	-4 002 200	0	-4 002 200
Muut toimintakulut	-4 299 475	-100	-4 299 575
TOIMINTAKULUT yht.	-96 985 379	-1 088 300	-98 073 679
TOIMINTAKATE	-76 067 186	206 000	-75 861 186
Verotulot	44 191 000	0	44 191 000
Valtionosuudet	38 651 100	0	38 651 100
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0
Korkotuotot	126 000	0	126 000
Muut rahoitustuotot	427 000	0	427 000
Korkokulut	-300 000	0	-300 000
Muut rahoituskulut	-120 000	0	-120 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	133 000	0	133 000
VUOSIKATE	6 907 914	206 000	7 113 914
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 183 959	-235 772	-5 419 731
Arvonalentumiset	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset yht.	-5 183 959	-235 772	-5 419 731
TILIKAUDEN TULOS	1 723 955	-29 772	1 694 183
Varausten ja rahastojen muutokset			
Poistoeron muutos	53 920	0	53 920
Varausten ja rahastojen muutokset yht.	53 920	0	53 920
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	1 777 875	-29 772	1 748 103

6. RAHOITUSOSA

Rahoitusosa osoittaa, miten talousarvio vaikuttaa kaupungin maksuvalmiuteen. Rahoitusosa on jaettu kahteen osaan. Ensimmäisessä osassa kuvataan varsinaisen toiminnan ja investointitoiminnan kassavirtaa. Tästä nähdään, miten vuosikate ja muu tulorahoitus riittävät investointimenojen kattamiseen. Toisessa osassa arvioidaan rahoitustoiminnan kassavirta. Talousarviota laadittaessa tärkeitä eriä ovat antolainauksen ja lainankannan muutokset. Talousarvion rahoitusosa päättyy riviin vaikutus maksuvalmiuteen. Laskelman ulkopuolelle on tällöin jätetty talousarviovuoden ja suunnitelmakauden aikana tapahtuvat toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden ja saamisten muutokset sekä korottomien velkojen muutokset lukuun ottamatta liittymismaksuja. Viemärlaitoksen liittymismaksut ovat palautuskelpoisia, joten ne kirjataan taseeseen pitkäaikaiseen vieraaseen päämaan. Liittymismaksut ovat korottomia velkoja kaupungin taseessa.

Rahoituslaskelma muodostuu seuraavasti:

- Tulorahoitus on tuloslaskelman mukainen
- Investoinnit ovat tämän talousarvion investointiohjelman mukaisia. Investointiohjelma on edelleen varsin mittava, viiden vuoden ajalle nettoinvestoinnit ovat lähes 10 milj. euroa vuodessa.
- Rahoituslaskelmassa on 2 milj. euron antolainavaraus. Tästä enintään 1,5 miljoonaa euroa voidaan kohdentaa asuntotuotannon tukemiseen uudiskohteiden hankintaan vetovoimaisilta ja varman vuokralaisen alueilta ja enintään 0,5 miljoonaa euroa voidaan kohdentaa antolainana paikallisiin työllisyyttä ja elinvoimaa lisääviin hankkeisiin. Aiemmin myönnettyjen antolainojen lyhennykset on huomioitu.
- Korollinen vieras pääoma on tällä hetkellä edullista. Lisäksi lyhytaikainen kuntatodistuksilla nostettavien lainojen korko on negatiivista. Merkittävää korkoriskiä ei taloussuunnittelukaudelle kohdistu. Lainasalkku on toteutettu siten, että kiinteää korkosidonnaisuutta on hyödynnetty sen ollessa nyt edullista.
- Talousarvio- ja taloussuunnitteluvuosina lainamäärä kasvaa n. 4–5 milj. euroa vuodessa. Lisälainaa nostetaan vuosittain investointien rahoittamiseksi ja aiempien lainavelvoitteiden hoitamiseksi.
- Korollisen vieraan pääoman lisääntyessä lainanlyhennykset kasvavat merkittävästi. Vuonna 2022 lainaa lyhennetään n. 4 milj. eurolla, kun lyhennys 10 vuoden pituisilla velkakirjalainoilla vuonna 2024 ollenee jo yli 5 milj. euroa. Vuosikatteen (vuoden aikana tulevan rahavirran) riittävyttä lainanlyhennyksiin tulevina vuosina on arvioitava kriittisesti ja se asettaa edelleen paineita tulopohjan vahvistamiseen sekä käyttötalousmenojen tehokkuuteen.

Rahoituslaskelma	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS €	M. % TA21	M.% TP20
Varsinainen toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta	8 729 383	6 145 814	6 783 914	638 100	10,4%	-22,3%
Vuosikate +/-	9 200 282	6 475 814	7 113 914	638 100	9,9%	-22,7%
Tulorahoituksen korjaukset	-470 900	-330 000	-330 000	0	0,0%	-29,9%
Investointien rahavirta	-3 700 523	-8 992 416	-9 598 833	-606 417	6,7%	159,4%
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-4 850 539	-10 302 500	-11 085 000	-782 500	7,6%	128,5%
Rahoitusosuudet investointimenoihin	229 401	790 084	936 167	146 083	18,5%	308,1%
Pysyvien vastaavien luovutusv.	920 615	520 000	550 000	30 000	5,8%	-40,3%
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 028 859	-2 846 602	-2 814 919	31 683	-1,1%	-156,0%
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	362 392	-3 288 000	-1 750 000	1 538 000	-46,8%	-582,9%
Antolainasaamisten lisäykset	-663 998	-3 500 000	-2 000 000	1 500 000	-42,9%	201,2%
Antolainasaamisten vähennykset	1 026 390	212 000	250 000	38 000	17,9%	-75,6%
Lainakannan muutokset	-5 200 076	4 100 000	3 950 000	-150 000	-3,7%	-176,0%
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		6 000 000	6 000 000	0	0,0%	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 200 076	-3 900 000	-4 050 000	-150 000	3,8%	26,6%
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys +/-	-2 000 000	2 000 000	2 000 000	0	0,0%	-200,0%
Muut maksuvalmiuteen muutokset	1 605 247	200 000	200 000	0	0,0%	-87,5%
Rahoituksen rahavirta	-3 232 437	1 012 000	2 400 000	1 388 000	137,2%	-174,2%
Rahavarojen muutos	1 796 423	-1 834 602	-414 919	1 419 683	-77,4%	-123,1%

Rahoituslaskelma	TP 2020	TA 2021	TA 2022	2023	2024
Toiminta ja investointien rahavirta					
Toiminnan rahavirta	8 729 383	6 145 814	6 783 914	7 085 375	6 749 825
Vuosikate +/-	9 200 282	6 475 814	7 113 914	7 415 375	7 079 825
Tulorahoituksen korjaukset	-470 900	-330 000	-330 000	-330 000	-330 000
Investointien rahavirta	-3 700 523	-8 992 416	-9 598 833	-10 695 500	-11 276 818
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-4 850 539	-10 302 500	-11 085 000	-11 565 000	-14 115 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	229 401	790 084	936 167	319 500	2 088 182
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	920 615	520 000	550 000	550 000	750 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 028 859	-2 846 602	-2 814 919	-3 610 125	-4 526 993
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	362 392	-3 288 000	-1 750 000	-100 000	-100 000
Antolainasaamisten lisäykset -	-663 998	-3 500 000	-2 000 000	-500 000	-500 000
Antolainasaamisten vähennykset +	1 026 390	212 000	250 000	400 000	400 000
Lainakannan muutokset	-5 200 076	4 100 000	3 950 000	3 400 000	3 900 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		6 000 000	6 000 000	8 000 000	8 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys -	-3 200 076	-3 900 000	-4 050 000	-4 600 000	-5 100 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys +/-	-2 000 000	2 000 000	2 000 000		1 000 000
Muut maksuvalmiuteen muutokset	1 605 247	200 000	200 000	200 000	200 000
Rahoituksen rahavirta	-3 232 437	1 012 000	2 400 000	3 500 000	4 000 000
Rahavarojen muutos	1 796 423	-1 834 602	-414 919	-110 125	-526 993

7. INVESTOINTIOSA

7.1 Investoinnit

Kaupunki on investoinut voimakkaasti perusopetuksen turvallisiin ja terveellisiin tiloihin, joista uusimpana vuonna 2020 valmistui joutsenmerkitty Merenojan yhtenäiskoulu ja rakenteilla on investointiohjelmassa oleva Raution monitoimitalo.

Vuoden 2022 alussa valmistuu myös Himangan terveysasema. Investointisuunnitelmassa vuonna 2022 panostetaan yhä terveyspalveluiden turvaamiseen sekä toisen asteen koulutuksen kilpailukykyyn ja vetovoimaan. Kaupunginvaltuusto on 29.9.2020 §62 päättänyt lähteä Kampuksen yhteistoteutuksen selvitystyöhön koulutuskuntayhtymä Jedun kanssa. Kampuksen tiloihin tulee tilat Jedulle, lukiolle ja muille erikseen päätettävälle toiminnolle. Talousarviovaiheessa asian käsittely on meneillään Jedun hallintoelimissä sekä talousarviossa.

Terveyskeskuksen A-osa on tärkeä tulevaisuusinvestointi hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa ja toimintojen keskittyessä tila- ja toimintatehokkaisiin sote-keskuksiin.

Vuoden 2022 aikana toteutetaan myös varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys ja sen perusteella arvioidaan tarve varhaiskasvatuksen tilaratkaisuille sekä yksityisen ja kunnallisen palvelutuotannon tuotanto.

Vuosien 2022–2026 investointisuunnitelma sisältää merkittävää panostusta kuntalaisten liikunta- ja virkistysalueisiin. Suunnitelmassa on Kummalan tekonurmikenttä, Himangan keskusleikkipuisto ja lähiliikuntapaikka, osallistuvan budjetoinnin kokeilu lähialueiden kehittämiseen sekä panostusta varhaiskasvatussyksiköiden leikkivälineisiin sekä piha-alueisiin. Kaupungin reitistökokonaisuutta tarkastellaan ja reitistöjen tason ja laajuuden nostamiseen haetaan aktiivisesti hankerahoitusta.

Kalajoen kaupungin investointitaso on pitkällä tarkasteluvälillä ollut keskimäärin 5,5 milj. € vuodessa. Vuodesta 2018 nettoinvestoinnit ovat olleet huomattavasti vuosikatetta korkeammat; vuosien 2018–2020 nettoinvestoinnit ovat vuositasolla yli 16 milj. €. Investointisuunnittelukauden 2022–2026 nettoinvestoinnit säilyvät yhä korkeina, keskimäärin lähes 10 milj. € vuodessa. Tämä tarkoittaa väistämättä lisävelkaantumista.

Painopisteet investoinneissa:

- Investointeja on syytä luokitella ja priorisoida siten, että peruspalvelutuotantoon tehtävien pakollisten investointien lisäksi panostetaan erityisesti tuloa tuottaviin ja kaupungin elinvoimaa lisääviin investointeihin.
- Peruspalvelutuotantoon tehtävät pakolliset investoinnit toteutetaan järkevästi niin, että tilatehokkuus paranee (käytössä olevia neliöitä on vähemmän paremmalla käyttöasteella) ja ne ovat muutoinkin kustannustehokkaita.

- Peruspalvelutuotantoon tehtävien investointien tilatehokkuutta verrataan kaupungin omiin vastaaviin yksiköihin sekä valtakunnallisesti vastaaviin yksiköihin.
- Kaupungin taloudellinen kantokyky ei mahdollista tuloa tuottamattomien investointien lisäämistä suunnittelukaudella tuloa tuottavia investointeja karsimalla.
- Mikäli kilpailutuksen tuloksena saatu urakkasumma ylittää olennaisesti talousarviossa varatun määrärahan, hankkeen suunnittelu käynnistetään uudelleen vastaamaan varattua määrärahaa.

Investoinnit, jotka tuovat tuloa tai maksavat itsensä takaisin, mahdollistavat uuden vastaavan panostuksen tulevaisuudessa tai aktiivisen lainan lyhentämisen voimakkaan investointikauden jälkeen. Lisäksi on syytä arvioida, tuoko investointi muuta positiivista vaikutusta paikallistalouteen. Investointi on erityisen onnistunut, kun se vahvistaa tulopohjaa ja/tai edistää asukasluvun kasvua.

Yksityiset investoinnit myydyille tai vuokratuille tonteille kasvattavat kaupungin kiinteistöverotuloa. Tontin myyntitulot 2010-luvulla ovat olleet keskimäärin 0,45 milj. € vuodessa. Vuonna 2013 tontin myyntitulot ovat olleet jopa yli 1 milj. € vuodessa.

Kalajoen kaupungilla on talousarvion laadintahetkellä korollista vierasta pääomaa yli 44 milj. € ja leasingvastuuta 23 milj. €. Vieraasta pääomasta on 16 milj. € kertalyhenteistä lyhytaikaista kuntatodistuslainaa. Korollisia velkakirjalainoja lyhennetään vuosittain n. 4 milj. €. Tämän lisäksi kiinteistö- ja irtaimistoleasingilla rahoitetusta n. 23 miljoonan euron yhtenäiskoulun leasingvelasta aiheutuu 1 milj. euron vuosittainen käyttötalousmeno. Kalajoen kaupungin kestävä investointitaso ilman lisälainanottoa olisi vuosikatteen verran. Mikäli nettoinvestoinnit ovat vuosikatteen suuruiset, korollista vierasta pääomaa joudutaan nostamaan vain olemassa olevien lainojen takaisinmaksuun. Mikäli nettoinvestoinnit ovat vuosikatetasoa suuremmat, joudutaan myös osa investoinneista takaisinmaksun lisäksi rahoittamaan uudella vieraalla pääomalla. Mikäli halutaan pienentää lainamäärää, tulisi vuosikatteen riittää sekä nettoinvestointeihin että olemassa olevien lainojen lyhentämiseen.

Investoinnit vuosina 2022–26 ovat bruttona yhteensä lähes 57 M€ ja nettona yli 47 M€. Talousarvion ja taloussuunnitelman mukaisesti vuosikatteenä vastaavana aikana kertyy arviolta reilu 30 M€. Investoinneista vieraalla pääomalla rahoitetaan lähes 20 M€. Tämän lisäksi samana aikana lyhennetään jo olemassa olevaa vierasta pääomaa n. 5 M€ vuodessa, yhteensä ko. aikana yli 25 M€. Tämä lisää kaupungin korollisen vieraan pääoman määrää yhä. Vuosittain lainamäärä kasvaa seuraavan neljän vuoden aikana n. 4–5 milj. €/vuosi. Mikäli investointitulot eivät toteudu suunnitellusti, lainamäärä kasvaa tätäkin enemmän. Investointisuunnitelma sisältää lisäksi suunnittelua, joiden toteutukset ja kaupunkikonsernin osallisuus niihin tarkentuvat. Nämä nostavat yhä talouden painetta.

Kaupungilla on velkaa marraskuun tilanteessa n. 3 560 €/as sekä lainoja ja vastuita yhteensä n. 5 400 €/as. Kaupungin laina- ja vastuumäärän kehitys on ollut viime vuosina varsin kova. Keskimäärin Manner-Suomen kuntien velkamäärä on tilinpäätösten 2020 mukaan 3 458 €/as ja lainat ja vastuut yhteensä 4 371 €/as.

INVESTOINTISUUNNITELMA 2022-2026**Investointiyhteenveto**

	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
INVESTOINNIT					
MENOT	-11 085 000 €	-11 565 000 €	-14 115 000 €	-15 125 000 €	-4 690 000 €
TULOT	1 486 167 €	869 500 €	2 838 182 €	3 181 818 €	1 000 000 €
NETTO	-9 598 833 €	-10 695 500 €	-11 276 818 €	-11 943 182 €	-3 690 000 €

Investoinnit investointiryhmittäin

	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026
Maa- ja vesialueet					
MENOT	-500 000 €	-500 000 €	-500 000 €	-500 000 €	-500 000 €
TULOT	500 000 €	500 000 €	700 000 €	700 000 €	700 000 €
NETTO	0 €	0 €	200 000 €	200 000 €	200 000 €
Osakkeet ja osuudet					
MENOT	-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €
TULOT	50 000 €	50 000 €	50 000 €	50 000 €	50 000 €
Koneiden ja kaluston hankinta (irtaimisto)					
MENOT	-200 000 €	-150 000 €	-150 000 €	-100 000 €	-100 000 €
NETTO	-200 000 €	-150 000 €	-150 000 €	-100 000 €	-100 000 €
Rakennusinvestoinnit					
MENOT	-6 300 000 €	-8 250 000 €	-6 325 000 €	-6 575 000 €	-2 450 000 €
TULOT	364 667 €	0 €	0 €	0 €	0 €
NETTO	-5 935 333 €	-8 250 000 €	-6 325 000 €	-6 575 000 €	-2 450 000 €
Kuntatekniikan investoinnit					
MENOT	-4 035 000 €	-2 615 000 €	-7 090 000 €	-7 900 000 €	-1 590 000 €
TULOT	571 500 €	319 500 €	2 088 182 €	2 431 818 €	250 000 €
NETTO	-3 463 500 €	-2 295 500 €	-5 001 818 €	-5 468 182 €	-1 340 000 €

Rakennusinvestoinnit

	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026
Rakennusinvestoinnit					
Varhaiskasvatuskeskuksen rakentaminen					
MENOT	-350 000 €	-3 000 000 €	-2 750 000 €	-3 000 000 €	-2 000 000 €
NETTO	-350 000 €	-3 000 000 €	-2 750 000 €	-3 000 000 €	-2 000 000 €
Kuvaus	Varhaiskasvatusselvityksen perusteella rakentamisjärjestys sekä jako kunnallisen ja yksityisen toiminnan välille.				
Kylpylän, uimahallin ja ydinalueen konsepti- ja arkkitehtisuunnittelu					
MENOT	-50 000 €	-50 000 €			
NETTO	-50 000 €	-50 000 €			
Kuvaus	Kylpylä on elinkaarensa päässä ja jouduttanee muutaman vuoden päästä sulkemaan. Samanaikaisesti suunnitellaan uutta toteutusta ympärivuotiseen ja elämykselliseen viihdekeskukseen. Kaupunkikonserni yksi konseptin osatoteuttaja.				
Himangan kiinteistöautomaation uusiminen					

MENOT	-150 000 €				
NETTO	-150 000 €				
Kuvaus	Nykyiseen järjestelmään ei enää saa varaosia, koskee 6 kiinteistöä.				
Liike- ja teollisuusrakennukset					
MENOT	-150 000 €	-150 000 €	-150 000 €	-150 000 €	-150 000 €
NETTO	-150 000 €	-150 000 €	-150 000 €	-150 000 €	-150 000 €
Kuvaus	Kaupunginhallituksen päätös toteutuksista.				
Erittelemätön lautakunnan määräraha					
MENOT	-300 000 €	-300 000 €	-300 000 €	-300 000 €	-300 000 €
NETTO	-300 000 €	-300 000 €	-300 000 €	-300 000 €	-300 000 €
Kuvaus	Lautakunnan määrittämiin kohteisiin.				
Himangan terveysaseman					
MENOT	-100 000 €				
NETTO	-100 000 €				
Kuvaus	Kokonaiskustannusarvio 2 275 000 €. Kalustaminen 120 000 € toteutetaan irtaimistoleasingilla, jota koskeva sopimus siirtyy hyvinvointialueelle.				
Raution monitoimikeskus					
MENOT	-3 100 000 €				
TULOT	364 667 €				
NETTO	-2 735 333 €				
Kuvaus	Kokonaiskustannusarvio 5 665 000 €. Kalustaminen on valtuuston päätöksellä päätetty toteuttaa irtaimistoleasingilla, johon on varattu 320 000 €.				
Terveyskeskuksen A-osan uudistaminen					
MENOT	-2 000 000 €	-2 850 000 €			
NETTO	-2 000 000 €	-2 850 000 €			
Kuvaus	Hankkeen kokonaiskustannusarvio n. 4,9 M€. Kalustamisen toteuttaa valmistumisen jälkeen hyvinvointialue.				
Kalajoki Kampus					
MENOT	-100 000 €	-1 900 000 €	-3 125 000 €	-3 125 000 €	
NETTO	-100 000 €	-1 900 000 €	-3 125 000 €	-3 125 000 €	
Kuvaus	Yhteishanke JEDU:n kanssa, kokonaiskustannusarvio 14,2 M€.				

Kuntatekniikan investoinnit

	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026
Kuntatekniikan investoinnit					
Päivähoidon leikkivälineet ja piha-alueet					
MENOT	-30 000 €	-20 000 €	-20 000 €	-60 000 €	
NETTO	-30 000 €	-20 000 €	-20 000 €	-60 000 €	
Kuvaus	Perintörahojen kohdennus.				
Uudet kaava-alueet					
MENOT	-350 000 €	-500 000 €	-5 090 000 €	-6 500 000 €	-300 000 €
TULOT			1 818 182 €	2 181 818 €	
NETTO	-350 000 €	-500 000 €	-3 271 818 €	-4 318 182 €	-300 000 €
Kuvaus	Kesäranta, Tapionportti, Tapiontuvan LPA-alue ja yhteydet/Tapionpolku, Santaholman alue, Mäntyperän kaava-alue, asfaltoinnit. Suunnitelmavuosilla 2023-2025 Marinan sataman rakennesuunnittelu, sataman rakentaminen, Keskuskarin kunnostus.				
Nykyiset kaava-alueet					

MENOT	-350 000 €	-350 000 €	-350 000 €	-350 000 €	-350 000 €
NETTO	-350 000 €	-350 000 €	-350 000 €	-350 000 €	-350 000 €
Kuvaus	Lautakunnan jaon mukaan.				
Sataman yrityspuiston rakentaminen					
MENOT	-270 000 €				
NETTO	-270 000 €				
Kuvaus	Laumalahden alueen toteutus.				
Vt7720 Raution jkpp-väylä monitalon kohta					
MENOT	-200 000 €				
NETTO	-200 000 €				
Kuvaus	Yhteensä 400 000 €, josta kaupunki 200 000 € (ELY rakennuttaa ja kaupungin maksuosuus 200 000 €) Kaupunki sitoutuu hankkeen toteutukseen.				
Kevyen liikenteen väylät ja reitistöt, sis. Lankkupolut ja valaistukset					
MENOT	-540 000 €	-540 000 €	-540 000 €	-500 000 €	-500 000 €
TULOT	270 000 €	270 000 €	270 000 €	250 000 €	250 000 €
NETTO	-270 000 €	-270 000 €	-270 000 €	-250 000 €	-250 000 €
Kuvaus	Hankerahoitus on toteuttamisen ehtona lukuun ottamatta valaisimien ja lankkupolkujen uusimista, joihin kuitenkin myös kartoitettava hankemahdollisuus.				
Kummalan tekonurmikenttä					
MENOT	-700 000 €				
TULOT	210 000 €				
NETTO	-490 000 €				
Kuvaus	Hankerahoitus väh. 30 % on toteutuksen ehtona.				
Puistot ja leikkikentät					
MENOT	-40 000 €	-40 000 €	-40 000 €	-40 000 €	-40 000 €
NETTO	-40 000 €	-40 000 €	-40 000 €	-40 000 €	-40 000 €
Kuvaus	Vuositaiseen perusparannukseen.				
Laitureiden uusiminen					
MENOT	-100 000 €	-20 000 €	-20 000 €	-20 000 €	-20 000 €
NETTO	-100 000 €	-20 000 €	-20 000 €	-20 000 €	-20 000 €
Kuvaus	Pienvenelaitureiden uusiminen				
Osallistuva budjetointi / Lähialueiden kehittäminen					
MENOT	-30 000 €	-30 000 €	-30 000 €	-30 000 €	-30 000 €
NETTO	-30 000 €	-30 000 €	-30 000 €	-30 000 €	-30 000 €
Kuvaus	Lähiympäristön kehittämisen osallistuvan budjetoinnin kokeilu. Kuntalaiset voivat esittää ideoita toteutuksesta. Kuntatekniikka toteuttajana.				
Viemärlaitos					
MENOT	-400 000 €	-400 000 €	-350 000 €	-350 000 €	-350 000 €
NETTO	-400 000 €	-400 000 €	-350 000 €	-350 000 €	-350 000 €
Kuvaus	Toiminta-alueen laajentaminen ja perusparantaminen.				
Vt8 ja Vt27 Ylivieskantie alikulut ja liikennejärjestelyt					
MENOT		-500 000 €	-600 000 €		
NETTO		-500 000 €	-600 000 €		
Kuvaus	Varaus ELY:n hankkeeseen, johon kaupunki sitoutuu, yhteensä 3,8 M€, josta kaupungin osuus 1,1 M€.				

Vt8 reitistöalikulku Hiekkasärkille					
MENOT	-800 000 €				
NETTO	-800 000 €				
Kuvaus	Yhteensä 1 400 000 €, josta kaupunki 800 000 € (ELY rakennuttaa ja kaupungin maksuosuus 800 000 €). Kaupunki sitoutuu hankkeen toteutukseen.				
Lähiliikuntapaikkojen kehittäminen					
MENOT		-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €	
NETTO		-50 000 €	-50 000 €	-50 000 €	
Kuvaus	Kalajoki Akatemia toteutusten esittäjänä lähiliikuntapaikoille liikuntasuunnitelman mukaan kohdennettuna erityisesti kyliin, joissa ei ole kyläkoulua, tekniset palvelut toteuttajana.				
Arktisen meren ympäristöystävällisen liikkumisen reitit					
MENOT	-60 000 €				
TULOT	42 000 €				
NETTO	-18 000 €				
Kuvaus	Hankerahoitus, hankkeen viimeinen toteutusvuosi.				
Himangan keskusleikkipuisto ja lähiliikuntapaikka					
MENOT	-165 000 €	-165 000 €			
TULOT	49 500 €	49 500 €			
NETTO	-115 500 €	-115 500 €			
Kuvaus	Raumankarin koulun välittömään läheisyyteen. Liikuntapaikkarakentamisen suunta-asiakirja. Haetaan lähiliikuntapaikka-avustusta, joka haussa aina vuoden loppuun saakka. Huomioidaan skeittiparkista tehty aloite.				

	RAKENNUSHANKKEEN KOKONAISKUSTANNUKSET		
	0-500 000 €	500 000 - 1 500 000 €	YLI 1,5 MILJ. €
HANKESUUNNITELMAN JA KUSTANNUSARVION HYVÄKSY Y JA TYÖN SUORITUSTAVASTA PÄÄTTÄÄ	TEKNISET PALVELUT	TEKNINEN LAUTAKUNTA	KAUPUNGINHALLITUS
PÄÄPIIRRUSTUKSET HYVÄKSY*	TEKNISET PALVELUT	TEKNISET PALVELUT	TEKNINEN LAUTAKUNTA
URAKOITSIJAN VALITSEE**	TEKNISET PALVELUT	TEKNINEN LAUTAKUNTA	TEKNINEN LAUTAKUNTA
URAKKASOPIMUKSEN ALLEKIRJOITTA	PALVELUALUE-VASTAAVA	PALVELUVASTAAVA	PALVELUVASTAAVA
YLI 1,5 M€ HANKKEEN RAPORTOINTI***			KAUPUNGINHALLITUS

* Rakennusurakka (kokonaisurakka tai jaettu-urakka)

** Mikäli urakkatarjoukset eivät ylitä kustannusarviota ja varattuja määrärahoja.

*** hankkeessa raportointi urakkatarjousten jälkeen ja hankkeen lopuksi.

Kaupunkikuvallisesti merkittävimmissä hankkeissa käydään perusteellisempi vuoropuhelu toteuttamistavasta ja arkkitehtuurista hankesuunnitelmvaiheessa.

Mikäli kilpailutuksen tuloksena saatu urakkasumma ylittää olennaisesti talousarviossa varatun määrärahan, hankkeen suunnittelu käynnistetään uudelleen vastaamaan varattua määrärahaa

8. VIEMÄRILAITOS

Viemärlaitoksen taseyksikkö on osa kuntatekniikkaa. Viemärlaitos omistaa jätevedenkeräilyverkoston pumppaamoinen ja vastaa jäteveden keräilystä kuluttajilta ja johtaa jäteveden puhdistettavaksi Vesikolmio Oy:n puhdistamoille Kalajoella, Rautiossa ja Himangalla. Vesikolmio Oy vastaa jäteveden käsittelystä sekä puhdistamoiden toiminnasta. Vesikolmio Oy vastaa myös puhtaan veden hankinnasta. Veden jakelusta kuluttajille vastaa Osuuskunta Valkeavesi.

Ilmastonmuutoksesta johtuvat nopeat sään vaihtelut ja ääri-ilmiöt lisääntyvät vuosittain merkittävästi. Säätilojen vaikutus jätevesien vuotovesimääriin sekä talvikunnossapidon haastavuuteen on suuri. Viemäriverkoston saneeraus on tärkeässä roolissa vuotovesien vähentämisessä jotta Vesikolmiolle johdettavaa vesimäärää saadaan pienennettyä.

VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Liikevaihto					
Jätevesimaksut (ulk.)	1 232 595	1 193 762	1 284 300	1 320 722	1 357 325
Jätevesimaksut (sis.)	83 282	105 123	105 123	105 649	106 177
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)					
Valmistus omaan käyttöön	3 925	20 000	8 000	8 000	8 000
Tuet ja avustukset kunnalta					
Liiketoiminnan muut tuotot	519	2 000	2 000	2 010	2 020
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-78 493	-75 900	-75 900	-77 039	-78 194
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)					
Palvelujen ostot	-972 188	-904 241	-1 004 819	-1 019 891	-1 021 421
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-1 050 680	-980 141	-1 080 719	-1 096 930	-1 099 615
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-11 164	-10 900	-11 600	-11 774	-11 951
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-9 360	-6 900	-9 500	-9 643	-9 788
Muut henkilösivukulut	-477	-500	-500	-508	-515
Henkilöstökulut yhteensä	-21 000	-18 300	-21 600	-21 924	-22 253
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-230 742	-215 002	-235 772	-240 772	-240 772
Arvonalentumiset					
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-230 742	-215 002	-235 772	-240 772	-240 772
Liiketoiminnan muut kulut	-1 501	-100	-100	-100	-110

Liikeylijäämä (-alijäämä)	16 398	107 342	61 231	76 653	110 771
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	42				
Korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-87 617	-87 617	-87 600	-87 600	-87 600
Muut rahoituskulut	-2				
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-87 577	-87 617	-87 600	-87 600	-87 600
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	-71 179	19 725	-26 369	-10 947	23 171
Ylijäämä ennen varauksia	-71 179	19 725	-26 369	-10 947	23 171
Tilikauden ylijäämä	-71 179	19 725	-26 369	-10 947	23 171

VIEMÄRILAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toiminnallinen rahavirta					
Liikeylijäämä	16 398	107 342	61 231	76 653	110 771
Poistot ja arvonalennukset	230 742	215 002	235 772	240 772	240 772
Rahoitustuotot ja -kulut	-87 577	-87 617	-87 600	-87 600	-87 600
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Sisäiset tuotot -		-105 123	-105 123	-105 649	-106 177
Sisäiset kulut +		90 858	101 719	101 719	101 719
Toiminnan rahavirata yhteensä	159 563	220 462	206 000	225 896	259 486
Investointien rahavirta					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-190 307	-400 000	-400 000	-350 000	-350 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Käyttöomaisuuden myyntitulot					
Sisäiset katteet					
Investointien rahavirta yhteensä	-190 307	-400 000	-400 000	-350 000	-350 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-30 744	-179 538	-194 000	-124 104	-90 514
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys muilta	-25 516				
Antolainassmiasten vähennys muilta	14 000				
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle					

Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-38 061				
Vaihto-omaisuuden muutos					
Pitkäaikaiset saamisten muutokset					
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	-93 350				
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	421 489	324 000	324 000	270 000	216 000
Rahoituksen rahavirta yhteensä	278 562	324 000	324 000	270 000	216 000
Rahavarojen muutos	247 817	144 462	130 000	145 896	125 486

VIEMÄRILAITOS INVESTOINNIT	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
MENOT	-400 000 €	-400 000 €	-350 000 €	-350 000 €	-350 000 €
NETTO	-400 000 €	-400 000 €	-350 000 €	-350 000 €	-350 000 €
Kuvaus	Toiminta-alueen laajentaminen ja perusparantaminen.				

9. KESKEISET TYTÄRYHTIÖT

Kalajoen Lämpö Oy

Toiminnan kuvaus

Kalajoen Lämpö tuottaa ympäristöystävällistä ja edullista lämpöenergiaa Kalajoen asukkaille, yrityksille ja yhteisöille. Helppokäyttöinen ja toimintavarma on asiakkaidemme ensisijainen valinta. Toimintamme ja palvelumme on tehokasta ja ilmastoneutraalia ja hyödyntää uusia teknologioiden mahdollisuuksia.

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Liikevaihto t€	2 556	2 800	2 728	2 750	2 780
Liikevoitto t€	95	144	173	175	180
Tilikauden voitto/tappio t€	72	93	121	125	130
Taseen loppusumma t€	5 614	5 350	5 615	5 500	5 400
Omavaraisuusaste %	26	27	29	31	33
Lainakanta t€	739	650	520	400	280
Investoinnit t€	90	650	300	300	300

Kalajoen Kuitu Oy

Toiminnan kuvaus

Kalajoen Kuitu rakentaa ja operoi optista kuituverkkoa Kalajoella ja tarjoaa alan palveluja. Yhtiön painopiste siirtyy operointiin ja ylläpitoon ja toimintaa laajennetaan yhtiön talouden sallimissa rajoissa.

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Liikevaihto t€	639	753	767	790	830
Liikevoitto t€	83	190	199	230	260
Tilikauden voitto/tappio t€	25	102	23	40	60
Taseen loppusumma t€	4 738	6 060	5 900	6 000	6 050
Omavaraisuusaste %	-3	2	15	17	20
Lainakanta t€	4 500	4 400	4 220	4 140	4 060
Investoinnit t€ netto	1 706	320	200	200	200

Koy Kalajoen Vuokra-asunnot**Toiminnan kuvaus**

KOY Kalajoen Vuokra-asunnot omistaa ja hallinnoi yhteensä n. 300 vuokra-asuntoa Kalajoen, Himangan ja Raution alueella. Omarahoitteisten asuntojen (81 kpl) vuokrauksen periaatteet määritellään yhtiön hallituksessa. Muiden asuntojen vuokrausta koskevat ARAn rajoitteet ja määräykset.

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Liikevaihto t€	1 460	1 577	1 549	1 549	1 549
Liikevoitto t€	-282	263	128	115	108
Tilikauden voitto/tappio t€	-422	137	2	2	5
Taseen loppusumma t€	10 319	9 563	9 086	8 691	8 303
Omavaraisuusaste %	3	4	5	5	5
Lainakanta t€	10 491	9 933	9 193	8 867	8 337
Investoinnit t€	67	20	40		

Kalajoen Hiekkasärkät Oy**Toiminnan kuvaus**

Kalajoen Hiekkasärkät Oy edistää Kalajoen matkailun kasvuohjelman tavoitteiden toteutumista ja kehittää Kalajoenseudun palveluliiketoimintaa matkailutoimialalla. Kehitystoiminnan lisäksi yhtiö harjoittaa kylpyläliiketoimintaa ja vuokraa matkailutoimialaa palvelevia liiketiloja.

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Liikevaihto t€	442	471	600	670	724
Liikevoitto t€	-99	-152	-64	17	62
Tilikauden voitto/tappio t€	-99	-152	-64	17	62
Taseen loppusumma t€	1 002	898	804	1 001	1 243
Omavaraisuusaste %	91	88	95	78	68
Lainakanta t€	0	0	0	250	500
Investoinnit t€	249	20	10	260	260

Kalajoen Satama Oy**Toiminnan kuvaus**

Kalajoen Satama Oy toiminta perustuu sataman infrastruktuurin kunnossapitoon, alue, -varasto,- konepajahallin vuokrauksiin sekä perinteisiin satamapalvelujen järjestämiseen. Sataman tärkein tehtävä on pitää alueet ja laiturit toimintakunnossa operaattoreille ja muille toimijoille. Sataman tehtävänä on myös huolehtia työ - ja yleistä turvallisuudesta yhteisen työpaikan periaatteiden mukaisesti.

Suorite	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Liikevaihto t€	1 831	2 107	2 248	2 322	2 400
Liikevoitto t€	110	323	215	338	200
Tilikauden voitto/tappio t€	-10	199	130	208	100
Taseen loppusumma t€	12 753	13 000	12 490	12 000	11 500
Omavaraisuusaste %	62	65	70	73	76
Lainakanta t€	4 642	4 247	3 733	3 220	2 707
Investoinnit t€	156	0	0	200	200

LIITTEET**Jäsenyydet järjestöissä ja liitoissa**

JÄRJESTÖ	TA 2020	TA 2021	TA 2022
Suomen Kotiseutuliitto	485	485	485
Kansalaisopistojen liitto KoL	1 050	1 268	1 268
Suomen Tienyhdistys	360	380	380
Oulun kauppakamari	1 350	1 363	1 500
Kasitienyhdistys ry.	150	200	200
Ylivieskan seutukuntayhdistys			
Rieska-Leader	80 000	155 000	100 000
Elävät Kaupunkikeskustat ry	550	550	580
Bothnian Arc-Perämerenkaariyhdistys	2 300	2 375	1 240
LIITOT			
P-P:n liitto	89 200	89 200	89 200
Suomen Kuntaliitto	40 000	40 000	40 000
työmarkkinalaitos	9 160	9 200	11 000
Yhteensä	224 605	300 021	245 853

Kokouspalkkiot

Palkkiot, €	2021	2022
Kaupunginvaltuuston kokous	81,0	81,7
Kaupunginhallitus ja jaosto	81,0	81,7
Tarkastuslautakunta	81,0	81,7
Lautakunnat ja muut pysyvät toimielimet	60,8	61,3
Johtokunnat ja tilapäiset toimielimet	45,6	46,0
Koulutustilaisuuden päiväpalkkio	45,6	46,0
Informaatiotilaisuudet, seminaarit, katselmukset, iltakoulut	81,1	81,7

Puheenjohtajien palkkiot, €	2021	2022
Valtuuston puheenjohtaja	4 292	4 328
Valtuuston varapuheenjohtajat	405	408
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	5 367	5 412
Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja	405	408

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja	1 520	1 533
Perusturvalautakunnan puheenjohtaja	1 520	1 533
Sivistyslautakunnan puheenjohtaja	1 520	1 533
Teknisen lautakunnan puheenjohtaja	1 520	1 533
Ympäristölautakunnan puheenjohtaja	1 520	1 533
Kaavoitus- ja elinvoimalautakunnan puheenjohtaja	1 520	1 533
Keskusvaalilautakunnan, vaaliltk ja -toimikunnan pj	203	205
Keskusvaalilautakunnan, vaaliltk ja vaalitoimikunnan jäsen	152	153
Laitosäänestys / päivä	42,9	43,3
Kotiäänestys/äänestyspaikka	9,6	9,7

Toimielimen kokouksessa puheenjohtajana ja sihteerinä toimivalle maksetaan kokouspalkkio 50 %:lla korotettuna.

Sihteerinä, esittelijänä tai asiantuntijana toimivalle viranhaltijalle tai toimihenkilölle maksetaan kokouspalkkio edellä olevan mukaisesti työajan (8.00-16.00) ulkopuolella pidettävistä kokouksista. Yli kolme tuntia kestävästä kokouksesta suoritetaan luottamushenkilöiden hallintosäännön 17 luvun 2 § 2 mom. mukaisesti kokouspalkkio 50 %:lla korotettuna. Kaupungin edustajana kaupungin konserniyhteisöjen hallituksen tai vastaavan toimielimen kokoukseen osallistuville maksetaan informaatiotilaisuuden, seminaarin, katselmuksen ja iltakoulun mukainen palkkio. Puheenjohtajan palkkio on korvaus kokousten ulkopuolisista tehtävistä, joihin kuuluvat mm. edustaminen sekä osallistuminen varsinaista kokousta edeltäviin tai siihen muuten liittyviin neuvotteluihin. Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajilla on kaupungin omistama puhelin, jonka käyttökulut maksaa kaupunki.

Luottamushenkilöiden ansionmenetykskorvauksen alaraja on 13,00 euroa/h ja yläraja 32,00 euroa/h. Saadakseen korvausta työansion menetyksestä luottamushenkilön tulee esittää työnantajan todistus siitä. Todistuksesta on käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut hänen työaikaansa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa sekä ansionmenetyksen suuruus. Yrittäjänä toimivan luottamushenkilön ansionmenetys määritellään yrittäjän käyttämän tilitoimiston tekemän laskelman perusteella. Itsensä työllistävän tulee toimittaa valtuustokauden alkaessa todistus yrittäjyydestään (esim. maatalousyrittäjä). Ansionmenetys maksetaan automaattisesti länälölon mukaan alarajan mukaan.

Kaupungin palveluksessa olevalta luottamushenkilöltä ei pidätetä palkkaa Kalajoen kaupunkikonsernin luottamustoimen hoidon ajalta. Työyksiköllä on oikeus laskuttaa palkka luottamustehtävien hoitamisen ajalta ao. luottamustoimielimeltä/yhtiöltä. Mikäli kaupungin palveluksessa oleva luottamushenkilö osallistuu konsernin ulkopuolisen yrityksen tai yhteisön kokoukseen Kalajoen kaupungin edustajana, hakee hän itse ansionmenetystä kyseiseltä toimijalta ko. kokoukseen osallistumisesta.